

ROMÂNIA
JUDEȚUL SIBIU
CONSILIUL LOCAL CISNĂDIE

HOTĂRÂREA NR. 227

**privind aprobarea Strategiei integrate de dezvoltare urbană a orașului Cisnădie
și a zonei sale funcționale pentru orizontul 2021-2030**

Consiliul local al orașului Cisnădie, întrunit în ședință publică ordinară, în număr de 17 consilieri, la data de 26 octombrie 2023;

Analizând Referatul de aprobare nr. 262/04.01.2023 întocmit de inițiator și Raportul de specialitate nr. 263/04.01.2023 privind aprobarea Strategiei integrate de dezvoltare urbană a orașului Cisnădie și a zonei sale funcționale pentru orizontul 2021-2030, întocmit de Direcția administrație publică locală;

Văzând avizul comisiei economico-financiare, agricultură, programe de dezvoltare, mediu și turism nr. 1117/24.10.2023, avizul comisiei tehnice, amenajarea teritoriului, administrarea domeniului public-privat, gospodărie orășenească și comerț nr. 986/24.10.2023 și avizul comisiei juridice, ordine publică, sănătate, protecție socială, învățământ, cultură, culte, tineret și sport nr. 1194/24.10.2023;

În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul prevederilor art. 129 alin. (2) lit. „b” și alin. (4) lit. „e”, art. 139 alin. (3) lit. „i”, art. 140 alin. (1), art. 196 alin. (1) lit. „a” și art. 243 alin. (1) lit. „a” din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

HOTĂRĂȘTE:

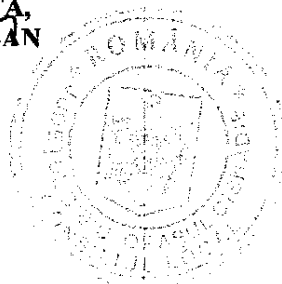
Art.1 Se aprobă Strategia integrată de dezvoltare urbană a orașului Cisnădie și a zonei sale funcționale pentru orizontul 2021-2030, conform anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2 Ducerea la îndeplinire a prezentei se încredințează primarului orașului Cisnădie, prin compartimentele subordonate.

Art.3 Comunicarea și publicitatea prezentei hotărâri se asigură de către Direcția administrație publică locală.

Adoptată la Cisnădie, în data de 26 octombrie 2023, cu 16 voturi „pentru” și 1 abținere.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
MIHAELA CARMEN SEHSĂN

CONTRASEMNEAZĂ
SECRETAR GENERAL,
CIPRIAN CONSTANTIN RUSU

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Anexă la Hotărârea Consiliului Local nr. 227/26 octombrie 2023

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE

**PENTRU ORIZONTUL
2021-2030**

CUPRINS

INTRODUCERE	5
PARTEA I. DIAGNOSTICUL TERITORIULUI	8
CAPITOLUL I. ORAȘUL CISNĂDIE – CADRU GENERAL	8
CAPITOLUL II. REPERE ISTORICE	11
CAPITOLUL III. ZONE PROTEJATE.....	15
CAPITOLUL IV. PATRIMONIU CONSTRUIT, NATURAL ȘI IMATERIAL	18
CAPITOLUL V. PERSONALITĂȚI MARCANTE	22
CAPITOLUL VI. REPERE STRUCTURALE.....	25
CAPITOLUL VII. PROFIL PREDOMINANT AL LOCALITĂȚII	26
CAPITOLUL VIII. STABILIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR DE RISC NATURAL.....	45
CAPITOLUL IX. DISFUNCȚIONALITĂȚI PRIVIND SITUAȚIA EXISTENTĂ	46
CAPITOLUL X. ACTIVITĂȚI ECONOMICE, UTILIZAREA TERENURILOR	50
CAPITOLUL XI. ANALIZA SOCIO-DEMOGRAFICĂ	68
CAPITOLUL XII. ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI SĂNĂTATE.....	75
CAPITOLUL XIII. INVESTIȚII REALIZATE ÎN PERIOADA 2014-2020.....	81
PARTEA II. ANALIZA ECONOMICĂ.....	83
CAPITOLUL XIV. ANALIZA ECONOMIEI ORAȘULUI CISNĂDIE	83
CAPITOLUL XV. PROFILUL COMPETITIV ȘI REZILIENȚA ECONOMICĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE.....	124
CAPITOLUL XVI. ANALIZA PERFORMANȚELOR ECONOMIEI LOCALE.....	136
CAPITOLUL XVII. CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE STRATEGICE	156

PARTEA III ANALIZA SWOT	158
CAPITOLUL XVIII. ANALIZA SWOT LA NIVELUL ORAȘULUI CISNĂDIE	158
PARTEA IV. SONDAREA OPINIEI PUBLICE	174
CAPITOLUL XIX. SONDAJ PRIVIND CALITATEA VIEȚII ÎN ORAȘUL CISNĂDIE	174
PARTEA V STRATEGIA DE DEZVOLTARE	184
CAPITOLUL XX. EUROPA 2030 – PRINCIPII, VALORI, DIRECȚII DE ACȚIUNE.....	184
CAPITOLUL XXI. DEZVOLTAREA DURABILĂ - PRINCIPII, VALORI, DIRECȚII DE ACȚIUNE	186
CAPITOLUL XXII. STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ A ROMÂNIEI	188
CAPITOLUL XXIII. IMPLEMENTAREA AGENDEI LOCALE PENTRU SECOLUL XXI	192
CAPITOLUL XXIV. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A REGIUNII CENTRU	196
CAPITOLUL XXV. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI SIBIU	200
CAPITOLUL XXVI. FUNDAMENTAREA STRATEGIEI DEZVOLTĂRII SUSTENABILE A ORAȘULUI CISNĂDIE.....	204
CAPITOLUL XXVII. SCOP, VIZIUNE, MISIUNE ȘI PRINCIPII.....	209
CAPITOLUL XXVIII. DIRECȚII STRATEGICE DE ACȚIUNE.....	214
PARTEA VI PLANUL OPERAȚIONAL.....	233
CAPITOLUL XXIX. PLAN DE DEZVOLTARE DURABILĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE PENTRU PERIOADA 2021-2030	233
CAPITOLUL XXX. SURSE DE FINANȚARE PENTRU PERIOADA 2021-2030.....	317
CAPITOLUL XXXI. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI	342
CAPITOLUL XXXII. IDENTIFICAREA RISCURILOR	349
CAPITOLUL XXXIII. CAPACITATEA DE FINANȚARE	352
PARTEA VII. CONCLUZII ȘI PREVEDERI FINALE	354

CUVÂNT INTRODUCȚIV AL PRIMARULUI ORAȘULUI CISNĂDIE

Povestea modernizării Cisnădiei merge mai departe

Atunci când vorbim despre dezvoltarea unei comunități, trebuie să avem în vedere un proiect viabil pe termen mediu și lung, în care să se regăsească soluții pentru o plajă largă de nevoi, de la infrastructura rutieră, până la viața cultural-sportivă, de la economie, până la infrastructura școlară și sanitară. O simplă plimbare prin Cisnădie e un demers ce va putea convinge pe oricine că atunci când dorești să clădești durabil, trebuie să ai în vedere tot ceea ce ține de confortul și siguranța cetățeanului. O dezvoltare sănătoasă se realizează pas cu pas, prin interconectarea tuturor domeniilor, căci o infrastructură stradală pusă la punct nu e suficientă dacă nu există o preocupare susținută pentru modernizarea școlilor, grădinițelor și a unităților medicale. La fel, fără o economie puternică, locuri pentru petrecerea timpului liber și pentru desfășurarea activităților culturale, o comunitate nu este în

totalitate împlinită. Politica administrației locale cisanădiene a fost, în ultimii ani, una de îmbunătățire graduală a tuturor sectoarelor, iar azi ne putem mândri cu unități de învățământ moderne, cu o casă de cultură dotată la standarde înalte, cu un centru SPA realizat după exigențele europene, cu patinoar, ștrand, sală de sport, locuri de joacă pentru copii etc. Dacă școlile și grădinițele din Cisnădie au fost mereu o prioritate a administrației locale, același lucru se întâmplă și la capitolul Sănătate: Spitalul Orășenesc va fi modernizat, extins și dotat cu aparatură performantă, grație unui proiect finanțat din fonduri europene. Statutul de stațiune turistică dobândit de Cisnădie reprezintă un alt potențial de punere în mișcare a unui motor economic, iar când spun acest lucru mă refer la turism. Situat într-o zonă pitorească, orașul nostru a fost mereu un punct de atracție turistică, nu doar pentru cadrul natural, ci și pentru că are o istorie fascinantă și reprezintă un model de conviețuire interetnică. O comunitate puternică este una în care Educația și Sănătatea sunt sectoare prioritare. O comunitate puternică este una care se poate bucura din plin de activități cultural-sportive. O comunitate puternică primește respectul oaspeților pentru ceea ce oferă. O comunitate puternică este cea ai cărei cetățeni găsesc la ei acasă tot ceea ce le face viața mai bună, mai frumoasă, mai ușoară. Toate eforturile noastre, ale celor din administrația locală se îndreaptă în acest sens, acela al consolidării comunității cisanădiene, o familie unită, în care copiii, părinții, bunicii și prietenii se simt bine laolaltă. Modul în care a evoluat Cisnădia în ultimii ani este, în fond, garanția dezvoltării ei din viitor.

Primar,

Gheorghe HUJA

INTRODUCERE

Conceptul de **Dezvoltare durabilă** desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice și ecologice și elementele capitalului natural. Dezvoltarea durabilă reprezintă conceptul de dezvoltare economico-socială recomandat tuturor țărilor de către ONU, prin care se caută armonizarea a trei componente fundamentale:

- Resursele umane
- Creșterea economică
- Echitatea între generații.

Astfel, **dezvoltarea durabilă**, este un model de evoluție a societății care permite folosirea pe termen lung a mediului astfel ca, dezvoltarea socio-economică să rămână posibilă concomitent cu menținerea calității mediului la un nivel acceptabil.

În România, au fost elaborate Strategii de Dezvoltare Durabilă pentru perioada 2014-2020, la nivel național, regional, județean și local. Anul 2020, a impus elaborarea noilor Strategii de Dezvoltare Durabilă, pentru perioada programatică 2021-2030, care au în vedere modul de stabilire a bugetului Uniunii Europene.

Necesitatea elaborării strategiei derivă din obligațiile Administrației publice Locale în ceea ce privește:

- ✚ Asigurarea continuității procesului de planificare strategică la nivel local, pentru perioada 2021 – 2030;
- ✚ Coordonarea investițiilor și pregătirea administrației publice locale pentru absorbția fondurilor europene nerambursabile planificate pentru perioada 2021 – 2030;
- ✚ Determinarea direcțiilor de dezvoltare, ritmului și nivelului acestei dezvoltări, de a eficientiza activitatea autorităților publice locale în gestionarea problemelor orașului Cisnădie, în utilizarea resurselor financiare, în promovarea localității, în atragerea fondurilor externe (investiții, fonduri europene, parteneriate publice-private, alte fonduri) pentru implementarea proiectelor investiționale planificate;
- ✚ Identificarea unui portofoliu diversificat de proiecte care să satisfacă nevoile identificate la nivelul principalelor domenii de analiză;
- ✚ Corelarea strategiei locale cu noile priorități de investiții la nivel județean, regional, național, european, pentru perioada 2021 – 2030;

- ✦ Corelarea portofoliului de proiecte de dezvoltare cu sursele de finanțare din fonduri externe și proprii, precum și cu capacitatea reală de finanțare a orașului.

În contextul realităților economico-sociale și politice actuale (continuarea procesului de descentralizare, posibilitatea atragerii de fonduri europene ș.a.) prezentul document se constituie în instrument de lucru pentru organizarea activităților, prioritizarea investițiilor și gestionarea eficientă a resurselor necesare, instrument care să fundamenteze dezvoltarea, promovarea și implementarea unor proiecte ce vor contribui la progresul general al orașului. Punerea în aplicare a acțiunilor conținute în Strategie, va permite Autorității Publice Locale a orașului Cisnădie, pe termen scurt și mediu, să îmbunătățească calitatea vieții locuitorilor, în contextul unei dezvoltări armonioase a localității, obținute prin aplicarea soluțiilor potrivite, documentul constituindu-se în bază de informații în argumentarea elaborării și aplicării de cereri de finanțare, pentru liniile deschise prin Programele Structurale și de Coeziune dar și prin oricare alte surse de finanțare active în România.

Existența unei strategii de dezvoltare locală, ca instrument de management utilizat pentru a aborda problemele și oportunitățile cu care se confruntă o comunitate, reprezintă, astfel, o condiție esențială în asigurarea unei dezvoltări locale armonioase.

Prezenta strategie de dezvoltare locală durabilă a fost elaborată pornind de la problemele cu care se confruntă orașul Cisnădie și localitatea componentă Cisnădioara, abordate într-un cadru integrat, corelat cu obiectivele și planurile strategice elaborate la nivel județean, regional, național și european. Dezvoltarea durabilă se realizează atunci când se răspunde nevoilor generației actuale, fără a fi amenințate cele ale generațiilor viitoare, deoarece avem, cu toții, dreptul la un nivel de trai ridicat.

Această lucrare trebuie să stea la baza guvernării locale în procesul prin care autoritatea locală, alături de celelalte sectoare ale comunității, va întocmi planuri realiste de acțiune care să stea la baza dezvoltării durabile a orașului.

Strategia, propune un model de dezvoltare economică ce va susține rezolvarea problemelor sociale, precum și exploatarea rațională a resurselor, protejarea mediului și folosirea tuturor oportunităților locale.

Stabilirea Strategiei de dezvoltare durabilă a orașului Cisnădie, pentru perioada 2021-2030, s-a făcut urmărindu-se realismul în evaluarea resurselor financiare existente și a posibilităților de dezvoltare, cu urmărirea respectării principiilor dezvoltării durabile, respectiv acelea ca schimbările în bine care se vor realiza să poată fi observabile sub toate aspectele vieții.

Lucrarea este structurată pe șapte părți, după cum urmează:

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

- ✚ PARTEA I. DIAGNOSTICUL TERITORIULUI
- ✚ PARTEA II. ANALIZA ECONOMICĂ
- ✚ PARTEA III. ANALIZA SWOT
- ✚ PARTEA IV. SONDAREA OPINIEI PUBLICE
- ✚ PARTEA V. STRATEGIA DE DEZVOLTARE
- ✚ PARTEA VI. PLANUL OPERAȚIONAL
- ✚ PARTEA VII. CONCLUZII ȘI PREVEDERI FINALE.

PARTEA I. DIAGNOSTICUL TERITORIULUI

CAPITOLUL I. ORAȘUL CISNĂDIE – CADRU GENERAL

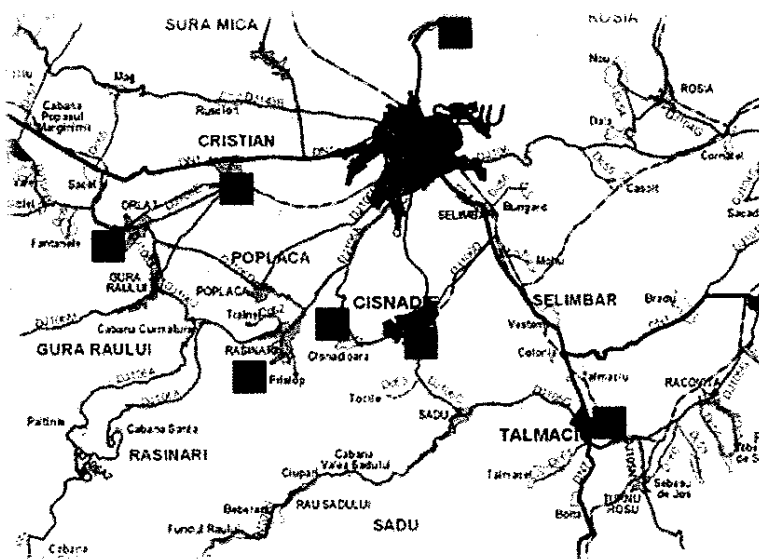
Localizare și suprafață

Teritoriul orașului Cisnădie din județul Sibiu este situat la 10 km sud de municipiul Sibiu, pe valea pârâului Argintului (Silberbach) și a pârâului Ursului (Baerenbach) la poalele Măgurii Cisnădiei (Goettzenberg) și cuprinde orașul Cisnădie și localitatea componentă Cisnădioara (în germană Michelsberg, Michelsdorf, în maghiară Kisdisznod). Cisnădioara se află la o distanță de 3,5 km de Cisnădie.

Denumirea veche a orașului este *Cisnădia Mare*, denumiri în dialectul săsesc *Hielt*, *Hilt* și *Helt*, în germană *Heltau*, în maghiară *Nagydisznód*, *Disznód*.

Vecinii orașului Cisnădie sunt:

- ▶ la Nord-Est, localitatea Șelimbăr și localitatea Bungard
- ▶ la Est, localitatea Veștem și localitatea Mohu
- ▶ la Sud, localitatea Sadu și localitatea Câinenii Mici
- ▶ la Vest, municipiul Sibiu, localitatea Rășinari și localitatea Râul Sadului
- ▶ la Nord-Vest, municipiul Sibiu

Suprafața totală a teritoriului administrativ al orașului Cisnădie este de 14.602,66 ha.

Relief

Orașul Cisnădie este așezat în depresiunea Transilvaniei la poalele dealului Măgura (1.305 m), la contactul podișului Transilvaniei cu munții Cindrel. În apropierea contactului cu muntele se ridică proeminente de peste 550 metri - Dealul Cucului (589 m) și Dealul Cisnădiei (557 m). Gruiurile piemontane se prelungesc, terminându-se în partea joasă a depresiunii cu o asociere de vechi contururi piemontane, terase și lunci.

Depresiunea Transilvaniei este cea mai mare depresiune din interiorul arcului carpatic. Are un relief colinar, de unde denumirea de „colinară”, care i se poate atribui depresiunii intercarpatice a Transilvaniei. Datorită evoluției și structurii geologice, depresiunea colinară a Transilvaniei este

formată din două zone relativ concentrice, diferite: în centru o zonă de structuri cvasiorizontale, pe alocuri boltite sub forma domurilor, iar în exterior o structură cutată (mai slab în vest și sud și mai accentuat în est). Zona centrală dă un relief orizontal și domol, asemănător unui relief de podiș (Podișul Transilvaniei), iar zona cutată, la contactul cu aria montană, dă o zonă a depresiunii submontane (în vest și sud) sau o succesiune de depresiuni și dealuri (în est), asemănătoare Subcarpaților. Depresiunile submontane din vest și sud sunt: Depresiunea Almașului, Depresiunea Sibiului (pe Cibin) – în care se află și orașul Cisnădie și Depresiunea Făgărașului (pe Olt). Acestea sunt depresiuni de contact cu acumulări piemontane. Conurile piemontane etajate, lărgite mult spre Nord, domină cu 80-110 m Văile Poplăcii, Sevișului, Cisnădiei, Sărății, Sadului și coboară pe nesimțite spre a se continua cu cea mai înaltă terasă. Terasa superioară, suspendată față de Cibin la 50-70 m, se caracterizează prin poduri întinse, pătrunzând sub formă de evantai în lungul Sevișului, Săratei, Pârâului Tocilelor și Sadului, iar cele de la 20-35 m și 10-15 m sunt bine dezvoltate între Sibiu și Tâlmăciu.

Climă, floră, faună

Având în vedere relieful și poziția geografică, zona orașului Cisnădie se caracterizează printr-o temperatură medie anuală de 8°C, media lunii iulie fiind de 19,4°C, iar cea a lunii ianuarie de -4,2°C, temperaturi specifice unui climat temperat-continental. În depresiune se înregistrează și frecvente inversiuni termice puse în evidență de observațiile de la stațiile meteorologice Sibiu și Păltiniș. Cantitatea medie anuală de precipitații este de 600-700 mm.

Aproximativ 70% din cantitatea totală de precipitații cade în sezonul cald, cea mai ploioasă lună fiind iunie cu 107,6 mm. Cele mai puține precipitații cad în luna februarie (26,8 mm), de 4 ori mai puține decât în luna iunie. Primele ninsori apar în a doua jumătate a lunii octombrie, iar ultimele la începutul lunii aprilie. Durata medie a intervalului posibil de ninsoare este de 115-120 de zile. Din acest interval sunt în medie numai 28-30 de zile de ninsoare, iar stratul de zăpadă persistă în medie 50-55 de zile, durata maximă depășind cu puțin 100 de zile. Deoarece în zona Cisnădiei viscoalele sunt foarte rare, zapada nu este spulberată și se depune în strat uniform și persistent. În circulația atmosferică se observă dominația maselor de aer dinspre SE, dinspre culoarul Oltului și NV, situație impusă de relief.

Depresiunea Sibiului este inclusă în zona de vegetație a pădurilor de foioase amestecate cu rășinoase, predominând gorunul ce se întrepătrunde cu alte specii precum: fag, carpen, mesteacăn, arțar. Odată cu defrișarea stejărișurilor și gorunețelor, pe versanții înclinați și pe dealul teraselor s-au instalat pajiști secundare higro și mezofile. În luncile râurilor cresc zăvoaie de sălcii.

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Flora zonei cuprinde 764 de specii de plante superioare, dintre care 402 sunt plante cu flori, la care se adaugă 96 de specii plante inferioare.

Fauna specifică zonei temperat-continentale și vecinătății montane, numără o serie de specii protejate de lege cum ar fi: ursul brun, lupul, râsul și păsări precum: acvila țipătoare, acvila de munte, șoimul rândunelelor, cocoșul de munte, corbul, barza albă.

CAPITOLUL II. REPERE ISTORICE

Descoperirile arheologice de pe teritoriul județului Sibiu, atestă formarea și dezvoltarea societății omenești încă din paleolitic. Alte date cu privire la localitate, descrisă sub denumirea de „Civitas Gzynoya” apar în anul 1323. În document se arată că groful Nicolaus primește aprobarea regelui Carol al Ungariei, privitor la donația unei case din Cisnădie către magistrul Petru. Atunci apare prima oară numele german „Helta”, în semnătura lui Karol von Heklta (Carol din Cisnădie).

Între Cisnădie și Sadu la poalele dealului Goetzenberg s-a găsit în anul 1836, într-o oală de lut, un tezaur de monede grecești de bronz, în total 502 bucăți dintre care 409 erau din Corcyra, Pharos și Panormus. Unii istorici consideră că locul apariției, momentul descoperirii și mai ales compoziția neobișnuită a acestuia îl recomandă mai degrabă ca un ansamblu monetar străin, adus în Transilvania de vreun amator de antichități din epoca luminilor.

Aici au trăit dacii, apoi romanii care aveau un castru puternic la Boița.

În evul mediu, în secolele al XII-lea și al XIII-lea au venit coloniștii germani.

Prima mențiune documentară despre o așezare pe locul actual al orașului datează din 1204 într-un document al regelui Emeric, sub denumirea de „Rivetel”. Regele Emeric acordă privilegii lui *Johannes Latinus inter Theutonicos Transiluanenses in villa Riuwetel comorans*.

Prima atestare scrisă a Cisnădioarei datează din 1223.

Un act de donație din anul 1223 este prima atestare documentară a Cisnădioarei; prin acesta, bazilica fortificată din deal (finalizată în același an) era donată mănăstirii cisterciene de la Cârța de către Magister Gocelinus. Săpăturile arheologice vorbesc însă despre o așezare mult mai veche, din perioada La Tène, aflată pe același deal. Satul și cetatea construită de sașii colonizați aici la sfârșitul secolului al XII-lea a aparținut bisericii catolice din Sibiu care le cedează pe la 1200 și ceva regelui Andrei al II-lea.

Regele Ungariei, binevoitor, donează „muntele Sfântul Mihai” prelatului Gocelinus din Sibiu care, la rândul său închină biserica ordinului călugărilor cistercieni de la Cârța.

În 1241 așezarea care astăzi se numește Cisnădie este distrusă de mongoli.

Încă de prin anii 1300 a fost construită o biserică de piatră în stil romanic (Kreuzkirche), care a fost dedicată sfintei Walpurga.

În 1323 apare, într-un document emis de regele Carol Robert de Anjou, pentru prima dată, denumirea germană a localității: “HELTAU”, sub titulatura de “Civitas” (oraș).

Cetățenii (populi, poporul) din Cisnădie formau o comunitate pe deplin definită (communitas sau universitas), îndreptățită să aleagă un „Hann” (villicus), respectiv un consiliu al bătrânilor (seniores); totuși, doar proprietarii de case de gen masculin alcătuiau fondul electoral (populum). Vilicul reprezenta întreaga obște – împreună cu un membru ales al sfatului bătrânilor – în adunarea scăunală din Sibiu, precum și în adunarea generală a celor Șapte Scaune a vechii provincii sibiene. Primele dovezi ale acestei forme de reprezentare, una remarcabil de democratică pentru împrejurările medievale, datează din 1342 și menționează, deopotrivă, precizând chiar și numele reprezentanților: „obștea din Cisnădie trimite pe Jakob Roth, vilicul său, și pe Matthias Schneideboc/ Schyndebock” (universitas de Helta misit Rufum Iacobum, villicum eius, et Mathiam Shnidebok). –monografie Krech

În 1385 primul student din Cisnădie este înrolat la Universitatea din Viena.

În anul 1425, în Cisnădie a fost construit primul turn cu ceas din Transilvania. Acesta este înconjurat de 2 ziduri de apărare, cel interior având și încăperi pentru păstrarea proviziilor.

În 1456, conflictele comerciale care apar între Vlad Țepeș și negustorii sași din Ardeal îi determină pe cîsnădieni să-și întărească cetatea, ridicând un al doilea zid în jurul ei.

După desființarea abației cisterciene în secolul al XV-lea de către regele Matei Corvin biserica-cetate a Cisnădioarei a revenit în posesia sașilor din Michelsberg. Acest act de donație reprezintă, practic, prima atestare documentară a așezării, deși săpăturile arheologice dovedesc faptul că vatra satului datează de fapt din a doua epocă a fierului.

În anul 1457 încep să apară primele bresle de meșteșugari, pe seama cărora se dezvoltă economia orașului. Atunci se înființează breasla făuritorilor de seceri și coase, care va exista până în secolul al XVIII-lea. Tot în secolul al XV-lea se înființează o puternică breaslă a postăvarilor, cea care va stabili și specificul economic al localității. În anul 1500, în urma vizitei regelui Vladislav al II-lea al Ungariei, i s-a acordat orașului dreptul de a ține târg anual (*Marktrecht*). Domnii Țării Românești le permiteau sașilor și romanilor din Cisnădie să pască oile în munții ce le aparțineau. Treptat, localitatea s-a profilat pe dezvoltarea industriilor textile. La 1460 sunt atestați peste 100 de meșteșugari la o populație de 200 familii pentru ca, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea să

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030

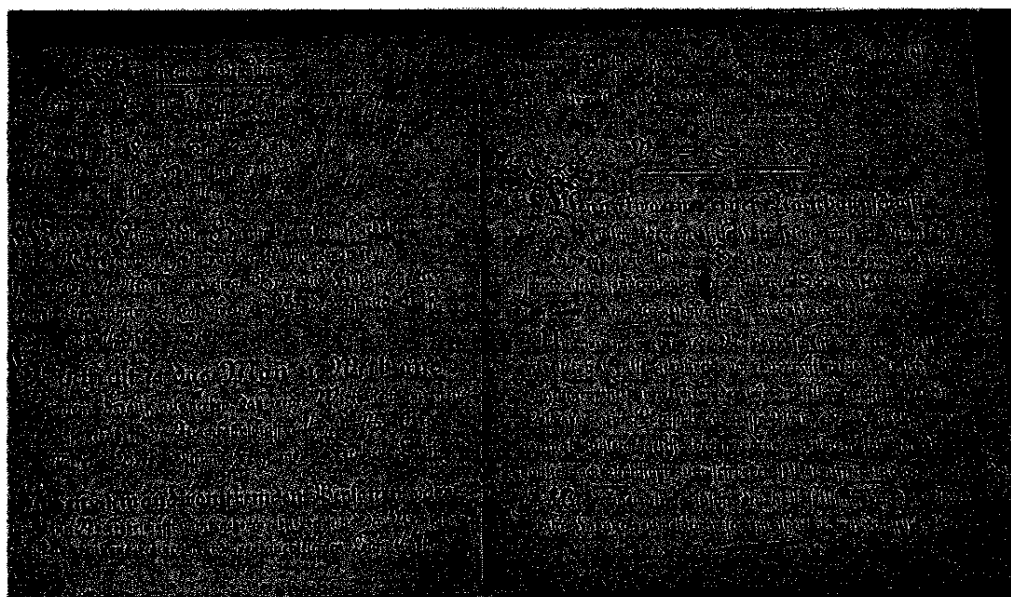
apară industria de fabrică. În anul 1873 ia ființă Asociația țesătorilor de lână, iar în 1888 tot la Cisnădie se inaugurează prima școală profesională textilă din Transilvania. Până la 1918 au funcționat la Cisnădie 24 de întreprinderi cu profil textil și în 1948, la naționalizare, existau în oraș 102 fabrici și ateliere aparținând acestei branșe industriale.

În 1490 Cisnădia este devastată de turci. Desele invazii ale turcilor în Țara Românească făceau ca primejdia să crească pentru Cisnădie. Din această cauză s-a observat tot mai mult o întărire a legăturilor dintre domnii Țării Românești și conducătorii localității Cisnădie.

Epidemia de ciumă din 1660 a lăsat în urmă 411 morți.

În anul 1734, în Cisnădie s-au stabilit circa 125 landleri protestanți, care au fost expulzați din regiunea lor natală – landul Salzburg din Imperiul Habsburgic, din cauza credinței lor protestante după Martin Luther.

Deoarece biserica și turnul au fost lovite de mai multe ori de trăsnet, în 1797 a fost montat pe turnul bisericii primul paratrăsnet din Transilvania.

În 1806 Cisnădia a primit de la împăratul Francisc I reînnoirea vechiului drept de a avea târg.

În Primul Razboi Mondial, din Cisnădie au plecat pe front 300 de bărbați, din care 66 nu s-au mai întors.

Octombrie 1916 Cisnădie/Heltau,

Carol I al Austriei salută generalul Konrad von Krafft Dellmensingen (general de artilerie din armata Germaniei din Primul Război Mondial)

În Al doilea Război Mondial au fost chemați sub arme circa 500 de locuitori din Cisnădie. Din aceștia, 143 au căzut pe câmpul de luptă.

În 1944 armata sovietică a organizat în Cisnădie un lagăr pentru prizonieri.

În anul 1945, 870 de bărbați și femei de origine germană din Cisnădie au fost deportați la muncă forțată în Uniunea Sovietică; dintre ei au murit 35. Majoritatea celor care au supraviețuit s-au întors în 1949 în Cisnădie, ceilalți au fost duși în Germania.

Recensământul din 1941 a relevat că localitatea Cisnădie avea 5.385 locuitori, din care 3.691 de origine etnică germană.

În anul 1946 Cisnădie a fost declarat oraș.

CAPITOLUL III. ZONE PROTEJATE

Calcarele cretacice de la Cisnădioara - Calcarele cu hippuriți de la Cisnădioara (RONPA0714), alcătuiesc o arie protejată de interes național. Rezervația naturală de tip paleontologic, situată în partea de sud-vest a Cisnădioarei, pe Valea Argintului, reprezintă o stâncă sculptată în rocă, în urma eroziunii apelor curgătoare, alcătuită din calcare cretacice, un imens recif coraliier cu resturi fosile de moluște, corali și resturi de corali. Mai cuprinde elemente de șisturi cristaline și numeroase fosile, precum și o bogată microfaună acvatică. Cunoscută pe plan național pentru varietatea de fosile marine, rezervația a fost cercetată încă din a doua jumătate a secolului XVIII. De atunci, ea constituie un punct fosilifer integrat în circuitul turistic european. Fosilele descoperite au o valoare de patrimoniu, fiind unice în România.

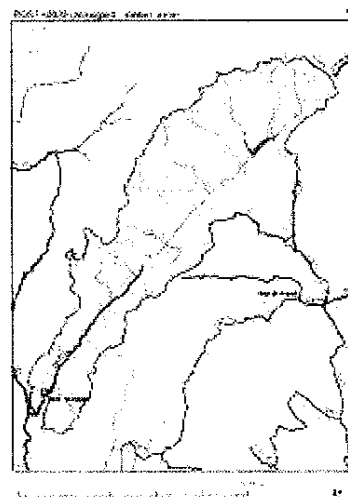
Unitatea Administrativ-Teritorială Cisnădie se află în relație cu următoarele situri Natura 2000:

- SCI Frumoasa (ROSCI0085)
- SPA Frumoasa (ROSPA0043)

- SCI Oltul mijlociu – Cibin – Hârtibaciu (ROSCI0132).

Situl de importanță comunitară Frumoasa, ” este arie naturală protejată cu dublu statut, sit de importanță comunitară și arie de protecție specială avifaunistică. Se întinde pe suprafața de peste 137.000 hectare, de pe raza a douăzeci de comune și patru orașe din județele Alba, Sibiu, Hunedoara și Vâlcea (Brezoi, Căineni Mari, Mălaia, Voineasa, Boița, Cisnădie, Cristian, Gura Râului, Jina, Orlat, Poplaca, Rășinari, Râu Sadului, Sadu, Săliște, Tâlmaciu, Tilișca, Cugir, Pianu de Sus, Șugag, Beriu, Orăștioara de Sus, Petrila, Petroșani). Este străbătută de Transalpina, cea mai înaltă șosea din România. Situl cuprinde trei masive montane ale Carpaților Meridionali, Munții Cindrel, Lotru și Șureanu, printre care se strecoară râurile Sadu, Frumoasa și Sebeș, cu afluenții lor.

Al treilea ca mărime la nivel național, SCI ”Frumoasa” include 11 tipuri de habitate de interes comunitare dintre care trei prioritare, 25 specii de interes comunitar, dintre care patru specii de mamifere (urs, lup, râs și vidră), două specii de amfibieni, trei specii de pești, 11 specii de nevertebrate și cinci specii de plante (trei specii de mușchi și două specii de plante superioare).

Aria de protecție specială avifaunistică (SPA) ”Frumoasa” este a patra ca mărime la nivel național și este compusă din 11 specii de păsări (ierunca, cocoșul de munte, trei specii de ciocănitari, trei specii de răpitoare de noapte, caprimulgul și două specii de paseriforme).

Arie protejată de interes național, Situl ROSCI Frumoasa se suprapune peste mai multe arii naturale protejate declarate prin Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a – zone protejate ca monumente ale naturii (Masa Jidovului, Stânca Grunzii, La Grumaji) și ca rezervații naturale:

- Iezerul Șurianu, pe o suprafață de 20 hectare;
- Luncile Prigoanei, pe o suprafață de 15 hectare;
- Șuvara Sașilor, pe o suprafață de 20 hectare;
- Iezerele Cindrelului, cu o suprafață de 609,6 hectare;
- Cindrel, cu o suprafață de 9.873 hectare;

- Jnepenișul Stricatul, cu o suprafață de 15 hectare;
- Sterpu – Dealul Negru, cu o suprafață de 5 hectare;
- Cristești, cu o suprafață de 3 hectare.

Situl de importanță comunitară Oltul Mijlociu – Cibin – Hârtibaciu este un sit în suprafață de 2.826 ha ce se întinde pe teritoriile administrative ale județelor Sibiu (66%), Brașov (25%) și Vâlcea (9%). Din punct de vedere al calității și importanței SCI Oltul Mijlociu – Cibin – Hârtibaciu în cadrul rețelei ecologice europene Natura 2000, zona prezintă o importanță deosebită pentru conservarea moluștelor *Unio crassus* și *Chilostoma banaticum*, precum și a speciei de pește *Rhodeus sericeus amarus*.

Deși aria reflectă efectele impactului antropic îndelungat, manifestat în deceniile 7 - 9 ale sec. XX, există încă unele zone umede care și-au păstrat aspectul și comunitățile remanente, fragmente ale structurilor originare. Numeroase populații au fost izolate în aceste arii, relativ izolate, formând într-un sens restrictiv metapopulații și metacomunități. Deși de dimensiuni mici, acestea reprezintă reale surse potențiale de regenerare și martori ai diversității specifice de odinioară, reprezentative pentru flora, fauna și peisajul ardelenesc.

CAPITOLUL IV. PATRIMONIU CONSTRUIT, NATURAL ȘI IMATERIAL

Patrimoniul clasat

Conform Listei Monumentelor Istorice publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 670 bs/1.X.2010, unitatea administrativ-teritorială Cisnădie deține următoarele monumente de patrimoniu clasate:

LISTA PATRIMONIULUI CLASAT DIN CISNĂDIE ȘI CISNĂDIOARA					
Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
1.	SB-I-s-B-11956	Situl arheologic de la Cisnădie	oraș CISNĂDIE	„Cetatea”	-
2.	SB-I-m-B-11956.01	Biserica romanică Epoca medievală	oraș CISNĂDIE	„Cetatea” intravilan, sat Cisnădioara	Epoca medievală
3.	SB-I-m-B-11956.02	Așezare	oraș CISNĂDIE	„Cetatea” intravilan, sat Cisnădioara	Latène, Cultura geto – dacică
4.	SB-II-a-A-12354	Ansamblul urban "Centrul istoric"	oraș CISNĂDIE	Str. Cindrelu, de la nr. 42-45 inclusiv, până la Piața Revoluției, cu toate casele; str. Apărării, începând din Piața Revoluției până la nr. 6-7 inclusiv; str. Patrioților, până la intersecția cu pârâul Ursului, str. Pârâul Ursului inclusiv latura de sud între str. Patrioților și Cetății; str. Cetății începând de la podul peste Pârâul Ursului (inclusiv casa de la nr. 10 și casa învecinată purtând anul 1832 pe pinion) până la intersecția cu str. Măgurii; str. Măgurii, începând din Piața Republicii până la nr. 52 inclusiv și casele din str. Băilor nr.1, str. Lungă începând cu Piața Revoluției până la pârâul Argintului	sec. XVIII – XIX
5.	SB-II-a-A-12355	Ansamblul bisericii	oraș CISNĂDIE	Str. Cetății 1-3	sec. XIII – XVIII

		evangelice fortificate			
6.	SB-II-m-A-12355.01	Biserica evanghelică	oraș CISNĂDIE	Str. Cetății 1-3	înc. sec. XIII, a doua jum. sec. XV, sec. XVII
7.	SB-II-m-A-12355.02	Incintă fortificată interioară	oraș CISNĂDIE	Str. Cetății 1-3	1430 – 1530
8.	SB-II-m-A-12355.03	Incintă fortificată exterioară, cu turnuri, bastioane, capelă, zwinger, casă parohială	oraș CISNĂDIE	Str. Cetății 1-3	1430 - 1530, 1783
9.	SB-II-m-B-12356	Casă	oraș CISNĂDIE	Str. Măgurii 1	sec. XVIII
10.	SB-II-m-B-12357	Casă	oraș CISNĂDIE	Str. Măgurii 2	sec. XVIII
11.	SB-II-a-A-12358	Ansamblul bisericii evanghelice "Sf. Mihail"	sat CISNĂDIO ARA; oraș CISNĂDIE	Pe dealul de la limita sudică a satului	sec. XII – XIII
12.	SB-II-m-A-12358.01	Biserica evanghelică „Sf. Mihail”	sat CISNĂDIO ARA; oraș CISNĂDIE	Pe dealul de la limita sudică a satului	1176 – 1223
13.	SB-II-m-A-12358.02	Incintă fortificată	sat CISNĂDIO ARA; oraș CISNĂDIE	Pe dealul de la limita sudică a satului	sec. XIII
14.	SB-II-m-A-12358.03	Turn exterior (est) – fragment	sat CISNĂDIO ARA; oraș CISNĂDIE	Pe dealul de la limita sudică a satului	sec. XIII
15.	SB-II-a-A-12359	Ansamblul rural "Centrul istoric"	sat CISNĂDIO ARA; oraș CISNĂDIE	La N: de la intersecția cu str. Konrad, nr. 4 și 278, spre biserica fortificată ambele fronturi; ; La E: str. Cisnădiei, ambele fronturi până la intersecția cu str.	sec. XVIII – XIX

				Grădinilor, str. Sub Cetate ambele fronturi; La S: str. Râului ambele fronturi; La V: pe malul râului până la intersecția cu str. Salond, în dreptul numerelor 89 și 189, pe str. cu cimitirul evanghelic până la intersecția cu str. Izvorului, str. Izvorului ambele laturi.	
16.	SB-II-m-B-12360	Biserica evanghelică	sat CISNĂDIO ARA; oraș CISNĂDIE	Str. Cistercienilor 54	sec. XV (turnul), 1764 (biserica)

Sursa: Lista Monumentelor Istorice publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 670 bs/1.X.2010

În afara monumentelor clasate, Cisnădie mai are o serie de obiective de patrimoniu valoroase din punct de vedere istoric și cultural:

- ✦ **Muzeul Industriei Textile Cisnădie** unic în România, existența sa datorându-se în primul rând tradiției textile care există în orașul Cisnădie. Muzeul se află într-o clădire desemnată monument de arhitectură.
- ✦ **Crucea procesională** găsită în cetatea din Cisnădioara, acum la Muzeul Național Brukenthal, reprezentând în relief pe *Iisus rastignit* și *Mielul*. După stil, aparține jumătății a doua a secolului al XIII-lea și este considerată, în tradiția locală, drept crucea purtată în fruntea convoiului de primii coloniști la venirea lor în Cisnădie.
- ✦ **Expoziția muzeală de Etnografie Cisnădioara** - constă dintr-o valoroasă expoziție, inaugurată în anul 1971. Sunt expuse piese din ceramică, textile și lemn, oglindind arta populară dintr-o vastă zonă din sudul Transilvaniei.

Resurse Naturale:

Cele mai importante resurse naturale le formează suprafața forestieră bogată. Pădurile de foioase amestecate cu rășinoase cuprind specii ca: gorunul, fagul, carpenul, mestecanul, arțarul etc. Pădurile reprezintă sisteme biologice productive care furnizează materia primă necesară industriei lemnului, constituind totodată o importantă sursă de energie.

În data de 30.05.2012 a avut loc Conferința I-a de amenajare și s-a avizat tema de proiectare pentru fondul forestier proprietate publică și privată (pășuni împădurite) ale orașului Cisnădie. S-a constituit o singură unitate de producție, în suprafață de **4.054,2 ha**, – UP I Cisnădie” și care se compune din:

- păduri proprietate publică a Orașului Cisnădie- 3.715 ha fond forestier înscris în Titlurile de Proprietate
 - 18,1 ha fond forestier (drumuri forestiere)
 - 2,9447 ha intrări ca urmare a schimburilor de terenuri ocazionate de scoaterea din fond a 0,9 ha din fondul forestier cu compensare.
- păduri proprietate privată a Orașului Cisnădie
 - 319,1 ha pășune împădurită.

De asemenea, printre resursele naturale importante se află și resursele hidrografice: râul Cibin și afluenții lui. Pârâul Cisnădie (Valea Argintului) care trece prin orașul Cisnădie, cu afluentul său, pârâul Ursului.

De o deosebită importanță științifică, peisagistică și recreativă este rezervația paleontologică Calcarele de la Cisnădioara, cu o suprafața de 0.9 ha. În lungul pârâului Argint, rezervația cuprinde o faună de fragmente de corali, unele foraminifere, gasteropode, amonii, belemnii.

CAPITOLUL V. PERSONALITĂȚI MARCANTE

Personalitățile marcante care s-au născut în Cisnădie sau care și-au pus amprenta asupra orașului sunt:

Johann Bergleiter (1774-1843), episcop evanghelic al Transilvaniei care a militat pentru păstrarea statutului premodern al națiunii săsești.

Gáspár Heltai, născut *Kaspar Helth*, (n. ca. 1490, Cisnădie - d. 1574, Cluj), a fost un cărturar sas, cetățean al cetății Clujului în perioada 1545-1574. A studiat la Wittenberg și a înființat la Cluj prima tipografie a orașului, baia publică, moara-fabrică de hârtie și totodată prima fabrică de bere a urbei. A fost în același timp pastor, traducător, tipograf, editor, scriitor și om de afaceri. Este considerat primul reformator religios al Clujului.

Gheorghe Ucenescu (n. 1830, Cisnădie, comitatul Sibiu - d. 25 ianuarie 1896, Brașov) a fost un cântăreț și dascăl român, profesor de muzică la primul gimnaziu românesc din Brașov. Este presupusul autor moral al melodiei imnului *Deșteaptă-te, române!*. În 1848, la cererea lui Andrei Mureșianu, Ucenescu i-a intonat mai multe melodii populare pentru niște versuri de-ale sale (poezia „Un răsunset”). Una dintre ele, intitulată „Din sânul maicii mele”, va fi aleasă în cele din urmă, devenind peste ani imnul României.

Oskar Paulini (n. 30 iunie 1904, Cisnădie - d. 17 februarie 1980, Nürnberg) a fost un scriitor de limbă germană din România, sas transilvănean, cunoscut prin descrierile de animale și de peisaje. În perioada 1928 - 1932 a activat ca pădurar și intendent al fondului de vânătoare pe domeniile prințului regent Nicolae al României. În timpul unei aplicații militare într-o zonă mlăștinoasă, Oskar Paulini s-a îmbolnăvit de hepatită și de malarie. Starea sănătății l-a obligat să renunțe la meseria de pădurar, din Carpații Orientali, și să se angajeze în industria textilă la Cisnădie. În anul 1978 a emigrat în Republica Federală Germania.

Karin Gündisch (n. 5 aprilie 1948, Cisnădie) este o scriitoare de limba germană, specializată în cărți pentru copii. A studiat germanistica și romanistica (1966–1971) la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj și la Universitatea din București. După absolvire a lucrat ca profesoară de limba germană în București, colaborând în același timp la publicații de limba germană din România. În acest timp, a publicat și povestiri pentru copii și a participat la elaborarea manualelor de limba germană. În 1984 a emigrat în Germania, unde lucrează ca scriitoare liber profesionistă. Locuiește

în Bad Krozingen, unde soțul ei, originar tot din Cisnădie, a fost timp de 25 de ani arhitect-șef al orașului.

Gustav Gündisch (n. 15 septembrie 1907, Cisnădie - d. 19 septembrie 1996, Germania), istoric german, cel mai de seamă istoric al sașilor din Transilvania. Se trăgea dintr-o veche familie de țesători de lână. A urmat școala primară în Cisnădie și apoi a continuat studiile la Liceul Brukenthal din Sibiu, pe care l-a absolvit în anul 1926. A continuat la Universitatea din București, în anii 1926-1927, fiind primul student sas care a studiat aici. A continuat studiile la universitățile din Berlin și Viena, unde a obținut licența în istorie și a promovat doctoratul. La Viena fiind, s-a căsătorit cu Herta Bittner, fiica arhivarului general al Austriei, care îi era colegă de studii. La Viena a fost ales membru activ al Institutului de Cercetare Istorică din Austria. În 1934 s-a întors cu soția sa la Sibiu, unde au locuit împreună până în anul 1981. La Sibiu a fost numit inițial custode al Muzeului Brukenthal, apoi a preluat conducerea Arhivelor națiunii săsești ale orașului Sibiu și a fost desemnat să scrie în continuare cartea-document *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen* (Istoria sașilor din Transilvania), la care a editat volumele 4, 5 și 6, ultimul redactat în colaborare cu soția sa. După naționalizarea arhivei, Gustav Gündisch și-a pierdut locul de muncă și a fost arestat de mai multe ori. A primit funcția de bibliotecar și consilier cultural în cadrul Consistoriului Bisericii Evanghelice din România, perioadă în care a publicat numeroase lucrări științifice și s-a preocupat de restaurarea unor biserici. În anul 1977 s-a pensionat. După ce soția sa a decedat în 1981, Gustav Gündisch a plecat în 1982 în Germania, la copii și nepoți. A decedat în castelul Horneck din Gundelsheim, Germania, iar la 28 septembrie 1996 trupul său neînsuflețit a fost adus "acasă", la Cisnădie, potrivit dorinței sale de a fi înhumat alături de familie, în Cimitirul Evanghelic. În anul 1999, Liceul Teoretic din Cisnădie a luat numele lui Gustav Gündisch. Clădirea se găsește pe locul în care fost construită în secolul al XIV-lea prima școală de către comunitatea germană.

Prof.univ.dr. Marcel Bunea, cetățean de onoare al orașului Cisnădie - născut la Cisnădie la 20 martie 1952, trăiește și lucrează în București și Cisnădie. Absolvent al Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, București în 1982. Din anul 2006 este doctor în arte vizuale, titlul tezei: Cele 4 elemente în artele vizuale contemporane. Are peste 36 de expoziții personale în țară și străinătate, participă la peste 150 de expoziții de grup la nivel național și internațional și a curatariat peste 30 de evenimente expoziționale.

Radu Nechifor, cetățean de onoare al orașului Cisnădie - este naist, profesor și constructor de nauri. A început studiul muzicii la vârsta de 12 ani în cadrul Liceului de Artă din Sibiu, iar în 2003 intră primul la catedra de nai a maestrului Gheorghe Zamfir de la Universitatea Națională de

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Muzică – București. Este câștigătorul a multor concursuri de specialitate, cele mai importante fiind "Strugurele de Aur" și "Creation pour la Paix", concursuri la care a câștigat marile premii. În ultimii ani a pus în scenă spectacolul "Simply the Best-Povestea Naiului" (2013,2014 și 2015), unul dintre cele mai complexe concerte organizate în Sibiu.

CAPITOLUL VI. REPERE STRUCTURALE

Suprafața totală a teritoriului administrativ a orașului Cisnădie este de 13.858 ha din care proprietate privată 4.528 ha, conform datelor INS, din 2019.

Suprafața agricolă totală este de 4.384 ha din care 4.122 ha proprietate privată.

În ceea ce privește terenurile neagricole, suprafața lor totală este în 2019 de 9.478 ha din care 406 ha proprietate privată.

Orașul este străbătut de drumurile județene : DJ 106 C (15.4 km) și DJ 106 D (3.25 km).

Lungimea totală a drumurilor publice este de 49,087 km, din care:

- asfaltate - 32 km
- pietruite - 11 km
- pavate – 6 km

Lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile – 49 km.

Lungimea totală a conductelor de canalizare – 43 km.

Lungimea totală a rețelelor de distribuție gaz metan - 43,8 km.

Lungimea totală a rețelei electrice - 29,61 km.

Întreaga zonă este acoperită de operatorii de telefonie mobilă; rețeaua de distribuție a telecomunicațiilor este asigurată la standarde foarte bune de operatorii de telefonie mobilă/cablu/date/voce prezenți pe piața românească de domeniu: Orange, Vodafone, Telekom, etc.

În orașul Cisnădie există unitate PTTR și mai multe societăți de distribuție a televiziunii prin cablu și fibra optică: RDS-RCS Digi, Telekom, Orange.

Populația totală a Cisnădiei, conform datelor recensământului din 2011, este de 14.282 persoane din care 13.838 persoane în localitatea Cisnădie și 444 de persoane în Cisnădioara. Conform datelor publicate de INSSE, la data de 1 decembrie 2021, populația orașului Cisnădie (inclusiv Cisnădioara) este de 22.277 persoane.

CAPITOLUL VII. PROFIL PREDOMINANT AL LOCALITĂȚII

Profilul predominant al localității: profil economic diversificat, rezultat din valorificarea resurselor materiale și umane existente, orientarea investițiilor spre activități de producție, dar și acoperirea unor servicii solicitate de locuitorii orașului.

Activitatea industrială tradițională, cu precădere industria textilă, a caracterizat sute de ani orașul Cisnădie. Fabrica de covoare - emblema orașului – a fost preluată în 1998 de o societate americană, înființându-se S.C.Covtex – Feizy SRL. În prezent, această societate este în lichidare.

Mătasea Română S.A. este o altă fabrică - emblemă pentru oraș, înființată în 1926. Obiectul de activitate îl reprezintă producerea și comercializarea țesăturilor tip mătase.

Un punct forte al dezvoltării economice în Cisnădie îl reprezintă înființarea, după anul 1990, a multor societăți comerciale cu capital privat. Swoboda, Panalim, Biotechnik, Raguse, Prodiat, Andritz, Romtab, Pan Adami, Cargo Trans, Geronimo, Pralin, Trans Tex, Somarest, Gahlert sunt doar câteva dintre societățile comerciale unde lucrează locuitorii Cisnădiei.

Industria și comerțul

Cele mai importante firme de la nivelul orașului, precum și obiectul lor de activitate, sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Firmă	Obiect de activitate
SOMAREST SRL	1520 – Fabricarea îmbrăcăminte
SWOBODA SIBIU SRL	2932- Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
TRANS EURO TEXTILE SRL	1439- Fabricarea prin tricotare sau croșetare a altor articole de îmbrăcăminte
RAGUSE MEDIZINISCHE PRODUKTE ROMÂNIA SRL	2660- Fabricarea de echipamente pentru radiologie, electrodiagnostic și electroterapie

ROMTAP.PROD.COM.SRL	1393 – Fabricarea de covoare și mochete
MEGA CON GRUP SRL	4120 – Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
ASSAULT PROTECT SRL	8010 – Activități de protecție și gardă
CARGO TRANS SRL	4941 – Transporturi rutiere de mărfuri
SR2C INDUSTRIE SRL	2591 – Fabricarea de recipiente, containere și alte produse similare din oțel
BIOTECHNIK SRL	3250 – Fabricarea de dispozitive, aparate și instrumente medicale și stomatologice

Sursă: date furnizate de ONRC

Rezultatele analizei economice relevă faptul că orașul Cisnădie este puternic specializat în Industria prelucrătoare. Astfel, dintre cele 10 firme, 7 își desfășoară activitatea în sectorul *Industriei prelucrătoare*. Acestea însumau un procent de 54.37% din numărul total de salariați din sectorul privat în anul 2018. De asemenea, se observă diferențe considerabile între aceste firme. Cea mai mare firmă, SOMAREST SRL, angajează un procent de 20.39% din totalul anagajaților din sectorul privat, în timp ce celelalte firme angajează un procent semnificativ mai redus.

Celelalte firme din top își desfășoară activitatea în sectoarele *Construcții; Activități de servicii administrative și activități de servicii suport și Transport și depozitare*. Totuși, ele însumează un procent considerabil mai redus din totalul numărului de salariați, respectiv 6.62%.

În ceea ce privește topul firmelor locale din perspectiva cifrei de afaceri, se remarcă faptul că acesta nu este identic cu cel al numărului de angajați. Cu toate că firma SWOBODA SIBIU SRL reprezintă numai 10,40% din totalul angajaților din sectorul privat, ea însumează 30.58% din totalul cifrei de afaceri. Specializarea orașului în sectorul Industriei prelucrătoare este evidentă, acesta reprezentând aproximativ 51% din totalul cifrei de afaceri înregistrate la nivel local de către sectorul privat. Firmele din celelalte sectoare, respectiv *Construcții; Activități de servicii administrative și activități de servicii suport și Transport și depozitare* reprezintă un procent de 5.86% din totalul cifrei de afaceri.

Chiar dacă după numărul operatorilor economici înregistrați, ponderea cea mai mare o au sectoarele cu valoare adăugată redusă (comerț, construcții), activitățile care înregistrează cea mai mare valoare a cifrei de afaceri și cele mai multe locuri de muncă sunt din sectorul productiv, respectiv:

- ✦ Fabricarea de piese și accesorii pentru autovehicule
- ✦ Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
- ✦ Fabricarea de echipamente medicale.

Agricultura

Suprafața agricolă totală a orașului este de 4.384 ha din care 4.122 ha proprietate privată.

Situația persoanelor fizice și juridice în Registrul Agricol – este următoarea: Total poziții: 2097 din care:

- gospodării cu domiciliul în orașul Cisnădie: 863 poziții;
- gospodării cu domiciliul în localitatea componentă Cisnădioara: 282 poziții;
- gospodării cu domiciliul în alte localități (străinași): 867 poziții;
- persoane juridice cu terenuri agricole pe UAT Cisnădie, total 85 poziții din care: 33 poziții pentru societăți cu sediul în Cisnădie și 52 de poziții pentru societăți cu sediul în alte localități.

Turismul

Zona montană a orașului Cisnădie a constituit dintotdeauna o atracție pentru turiștii și sportivii montani, care au descoperit aici posibilitatea de a practica diferite sporturi, în condiții foarte bune sau de a petrece câteva ore de relaxare activă, în mijlocul naturii, care aici, are un farmec aparte.

Cisnădie, Cisnădioara și zonele limitrofe se prezintă turistilor prin obiective turistice importante și prin peisaje naturale deosebite - masivul Măgura (1304 m), Valea Cisnădioarei, Valea

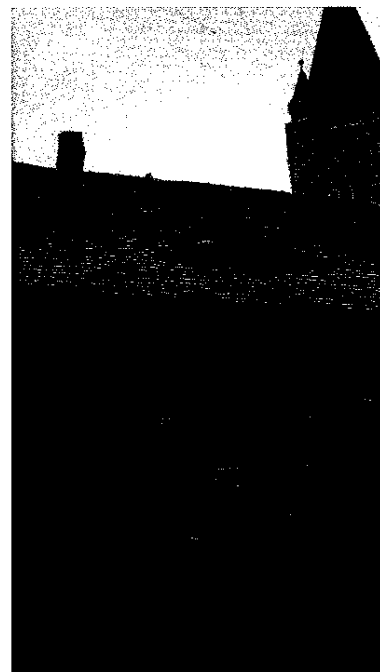
Sadului. Cisnădioara este cunoscută pentru atracțiile sale turistice – monumente de mare însemnătate istorică și frumuseți naturale.

Specificul dezvoltării turistice previzibile a orașului Cisnădie se concretizează în „turismul istoric”, sau „turismul recreativ” pentru turiști străini și români și în „turismul de week-end” pentru locuitorii Sibiului.

Centrul de Informare Turistică (CIT) Cisnădie

Centrul de Informare Turistică s-a înființat prin Hotărârea Consiliului Local Cisnădie nr. 47/2017 și asigură informare și promovarea obiectivelor, produselor și traseelor turistice centrate pe orașul Cisnădie și împrejurimi.

Centrul de Informare Turistică (CIT) Cisnădie oferă servicii specializate de informare și promovare turistică (atracții turistice, evenimente culturale și de afaceri, situri arheologice, structuri de primire, restaurante, posibilități de petrecere a timpului liber și facilități de agrement). Centrul funcționează în subordinea Direcției administrație publică locală și este deservit de 1 inspector de specialitate. Ca localizare geografică, CIT Cisnădie se află în zona central pietonală a orașului, pe strada Cetății nr. 1.

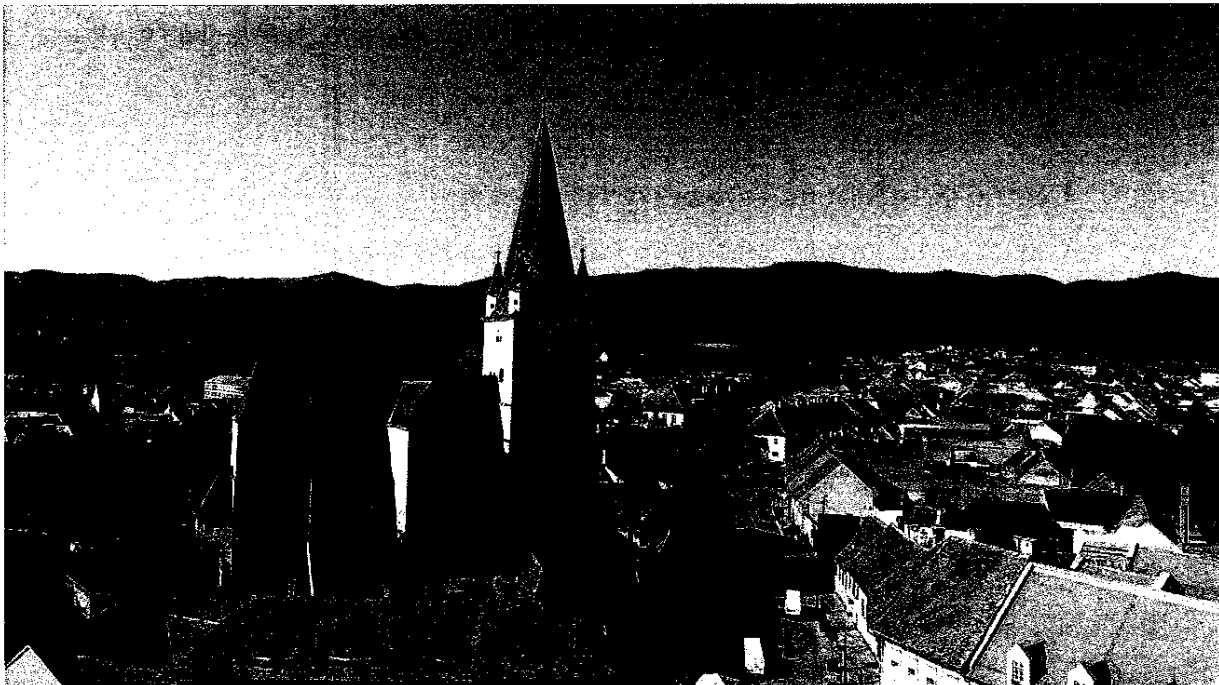
Obiective turistice

a) Biserica evanghelică fortificată din Cisnădie

Biserica evanghelică fortificată, cu hramul Sf. Walpurga construită la începutul sec. XIII și atestată din 1349 are trei nave. A fost fortificată după atacul turcesc din 1493. Turnul central a fost supraînălțat și dotat cu metereze, s-au construit două bastioane, biserica a fost înconjurată de trei centuri de ziduri cu coridoare de apărare, turnuri, bastioane precum și șanțuri ce puteau fi umplute cu apă. În partea de sud-vest a bisericii a fost înglobată, într-un turn de apărare, o capelă circulară.

Turnul romanic masiv, înalt de 59 de metri, are primele două etaje boltite în cruce, iar accesul între acestea se face prin scări cuprinse în grosimea zidurilor, ziduri ce măsoară la parter 3 m.

Devastatorul atac turcesc din anul 1493 a mobilizat comunitatea la fortificarea temeinică a bisericii. Multe turnuri și bastioane au fost înălțate spre a spori siguranța oamenilor, însă trecerea timpului a distrus o mare parte dintre ele.

De foarte mare valoare, în interiorul bisericii, poate fi desemnat altarul de la Bruiu. Vechiul altar, pictat de Vincensius în 1525 a fost donat Muzeului Brukenthal din Sibiu.

În anul 1795 biserica a fost distrusă pentru a treia oară de trăsnete astfel că, la noua restaurare, turnul a fost reconstruit în forma în care se află astăzi pe acesta fiind montat și un paratrâznet (primul paratrâznet montat în Transilvania).

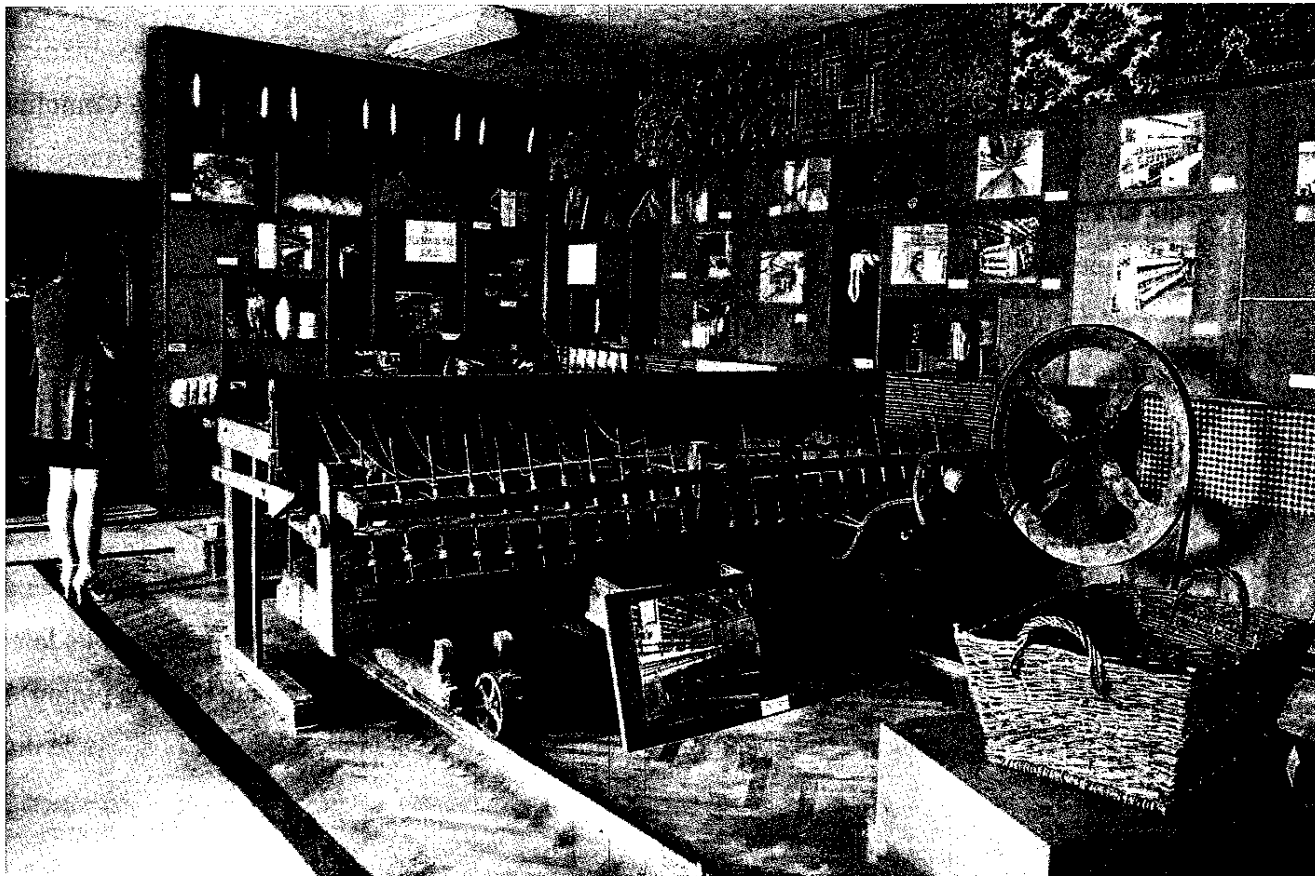
Cel mai vechi clopot al turnului datează din anul 1663, iar orologiul funcționează încă din anul 1868.

b) Muzeul Industriei Textile din Cisnădie

Este unic în România iar existența sa se datorează în primul rând tradiției textile care există în orașul Cisnădie.

Muzeul se află într-o clădire desemnată monument de arhitectură. Expoziția este amplasată deasupra unui complex comercial, clădire ce este integrată în cadrul Cetății săsești cu Biserica Evanghelică fortificată de secol XIII.

În cele 5 săli este descris firesc un meșteșug practicat în gospodăria țărănească și dezvoltat apoi datorită breslei postăvarilor și în cele din urmă datorită industrializării. Din secolul al XVI-lea până în secolul al XX-lea o evoluție aparte se desfășoară în fața ochilor vizitatorilor. Suveici, furci, foarfeci, piepteni, perii de scărmanat lâna sunt primele unelte cu care s-a prelucrat firul de lâna. Apoi au urmat „mașinăriile”: daracul cu discuri pentru scărmanat lâna, dispozitivul de scărmanat lâna tip leagăn, războiul de țesut, urzitorul cu stelaj pentru țevi, dispozitivul de răsucit pe țevi. Toate păstrează urmele firelor de lâna dând senzația că acolo tocmai cineva a lucrat. „Mașinăriile” sunt funcționale. Nu vezi curele de transmisie sau lanțuri-doar frânghii împletite cu mare migală. Sunt expuse steagurile breslei postăvarilor (1834), darac cu discuri pentru scărmanat lâna, dispozitiv de scărmanat lâna tip leagăn, selfactor, război de țesut original, urzitor cu stelaj pentru țevi, dispozitiv de răsucit pe țevi, documente, utilaje manuale folosite la prelucrarea lânii în perioada 1700 - 1900, precum și exponate ale întreprinderii cu profil textil din oraș.

Prelucrarea lânii s-a perfecționat grație breslei postăvarilor. Încă din 1513 ei s-au unit și au cumpărat unelte „scumpe” pentru a produce lucruri de calitate. Secretul metodelor folosite, al obținerii culorilor din esențe naturale, aparține tot lor. De la ucenic la maestru au lăsat muzeului lădițe cu unelte, steagurile albastre, manuale, cărți de muncă. În timpul războiului de aici au plecat către armată haine, pături și corturi. Războiul de țesut rudimentar este înlocuit de „mașinării” mult mai sofisticate. Selfactorul, cucerirea secolului XVIII, stă așezat la loc de cinste! Complicat în structură, el avea misiunea de a imita torsul manual. Istoria industriei textile încheie drumul istoriei cu minunatele covoare care au făcut cunoscut orașul în țară și peste hotare. Tradiția textilă a continuat și în secolul al XX-lea la Cisnădie.

Confecționate din lână, covoarele de Cisnădie au împodobit locuințe, camere de hotel, muzee, Casa Poporului, lumea de dincolo de granițele noastre. Expoziția este o adevărată istorie vie a păstoritului.

c) Ansamblul urban Centrul istoric din Cisnădie

Este un ansamblu de monumente istorice aflat pe teritoriul orașului Cisnădie. Str. Pârâul Ursului, inclusiv frontul de sud al caselor între străzile Patrioților și Cetății; str. Cetății, începând de la podul peste pârâul Ursului (inclusiv casa de la nr. 1 și casa învecinată purtând anul 1832 pe pinion) până la intersecția cu str. Măgurii, începând din Piața Republicii până la nr. 52, inclusiv și casele din str. Băilor nr. 1.

d) Calcarele de la Cisnădioara (Piatra Broaștei)

De o deosebită importanță științifică, peisagistică și recreativă este rezervația paleontologică – Calcarele de la Cisnădioara – cu o suprafață de 0,90 ha, denumita de localnici și „Piatra broaștei”, după forma pe care o are. Rocile din jurul ei s-au depus în mediul marin în timpul Cretacului. În aceste roci este sculptată stanca cu formă bizară alcătuită din conglomerate și calcare cretace. Înaltă de 3-4 m, este rezultatul eroziunii apelor curgătoare, a Pârâului Argintului care într-un timp îndelungat a ros-o în forma de azi. Este declarată monument al naturii datorită formei ei ciudate, cât și prin faptul că fosilele conținute - foraminifere, gasteropode, amoniți și belemniti, ajută să se reconstituie paleogeografia locurilor din timpuri îndepărtate.

Calcarele cretace de la Cisnădioara - Calcarele cu hippuriți de la Cisnădioara, alcătuiesc o arie protejată de interes național. Rezervația naturală de tip paleontologic, situată în partea de sud-vest a Cisnădioarei, pe Valea Argintului, reprezintă o stâncă sculptată în rocă, în Calcarele cretace de la Cisnădioara - Calcarele cu hippuriți de la Cisnădioara, alcătuiesc o arie protejată de interes național. Rezervația naturală de tip paleontologic, situată în partea de sud-vest a Cisnădioarei, pe Valea Argintului, reprezintă o stâncă sculptată în rocă, în urma eroziunii apelor curgătoare, alcătuită din calcare cretace, un imens recif coralier cu resturi fosile de moluște, corali și resturi de corali.

Mai cuprinde elemente de șisturi cristaline și numeroase fosile, precum și o bogată microfaună acvatică.

Cunoscută pe plan național pentru varietatea de fosile marine, rezervația a fost cercetată încă din a doua jumătate a secolului XVIII. De atunci, ea constituie un punct fosilifer integrat în circuitul turistic european. Fosilele descoperite au o valoare de patrimoniu, fiind unice în România.

Această rocă datează de acum 65 de milioane, mai exact. O stâncă, rămășiță a Cretacicului, pe locul unde au fost găsite fosile ale marelui arbore de Sequoia, iar cea mai cunoscută rocă de aici are forma unui amfibian. De aceea, localnicii au denumit-o Piatra Broaștei.

Pentru a putea ajunge la pietrele de la Cisnădioara, trebuie să treceți de Valea de Argint până când ajungeți la stâncă sub formă de reptilă. Este alunecoasă, așadar greu de escaladat, dar noi vă recomandăm să admirați peisajele frumoase din zonă.

Cretacicul, al cărui nume este derivat din latinescul “creta” este o perioadă geologică care a început acum 142 de milioane de ani și s-a sfârșit acum 65 de milioane de ani, culminând cu faimoasa dispariție a dinozaurilor. Înainte de aceasta, Pământul trecea printr-o perioadă de încălzire, perioadă în care calotele glaciare de la cele două poli încă nu existau. Majoritatea uscatului pe care îl știm astăzi, precum sudul Angliei sau vestul Statelor Unite – se afla sub apă, căci nivelul maritim atinsese nivelul maxim în acea perioadă. Oceanul Atlantic se mărea pe măsură ce America de Nord și de Sud se depărtau de Europa și Asia. Tot atunci se forma și Oceanul Indian, iar insula ce avea să fie India și-a început călătoria către Asia.

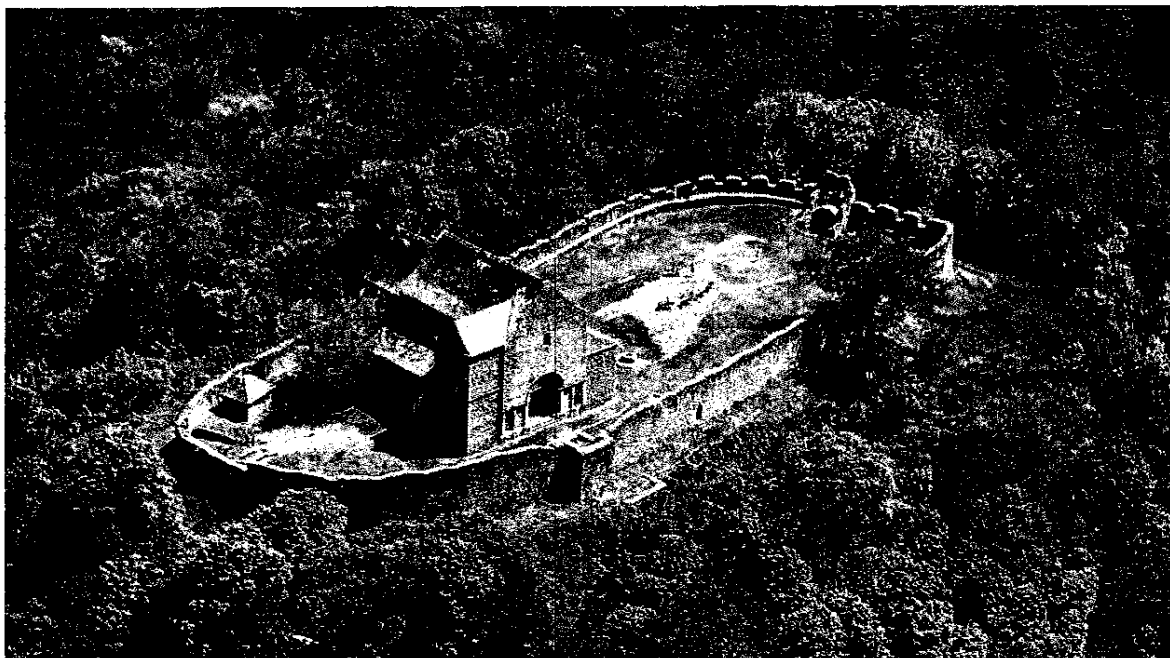

Nivelul ridicat al mărilor și climatul cald a însemnat că majoritatea continentelor erau acoperite de ape calde, puțin adânci. Perioada Cretacicului a fost denumită după numeroasele depozite de calcar din Europa, însă, în multe alte zone ale lumii, sistemul Cretacic este format din calcar maritim, un tip de rocă ce se formează sub ape calde, puțin adânci. Datorită nivelurilor maritime foarte mari, s-au format cu ușurință depozite sedimentare. De asemenea, pentru că sistemul cretacic nu este foarte vechi și are o grosime apreciabilă, roci din această perioadă pot fi întâlnite peste tot în lume.

În nord-vestul Europei, sedimente de calcar din perioada Cretacicului superior ce sunt caracteristice grupului de cretă sunt cele ce au format stâncile albe din Dover pe coasta de sud a Angliei și altele asemenea pe coasta Normandiei. Acest grup este întâlnit în Anglia, nordul Franței, Țările de Jos, nordul Germaniei și Danemarca, precum și în România.

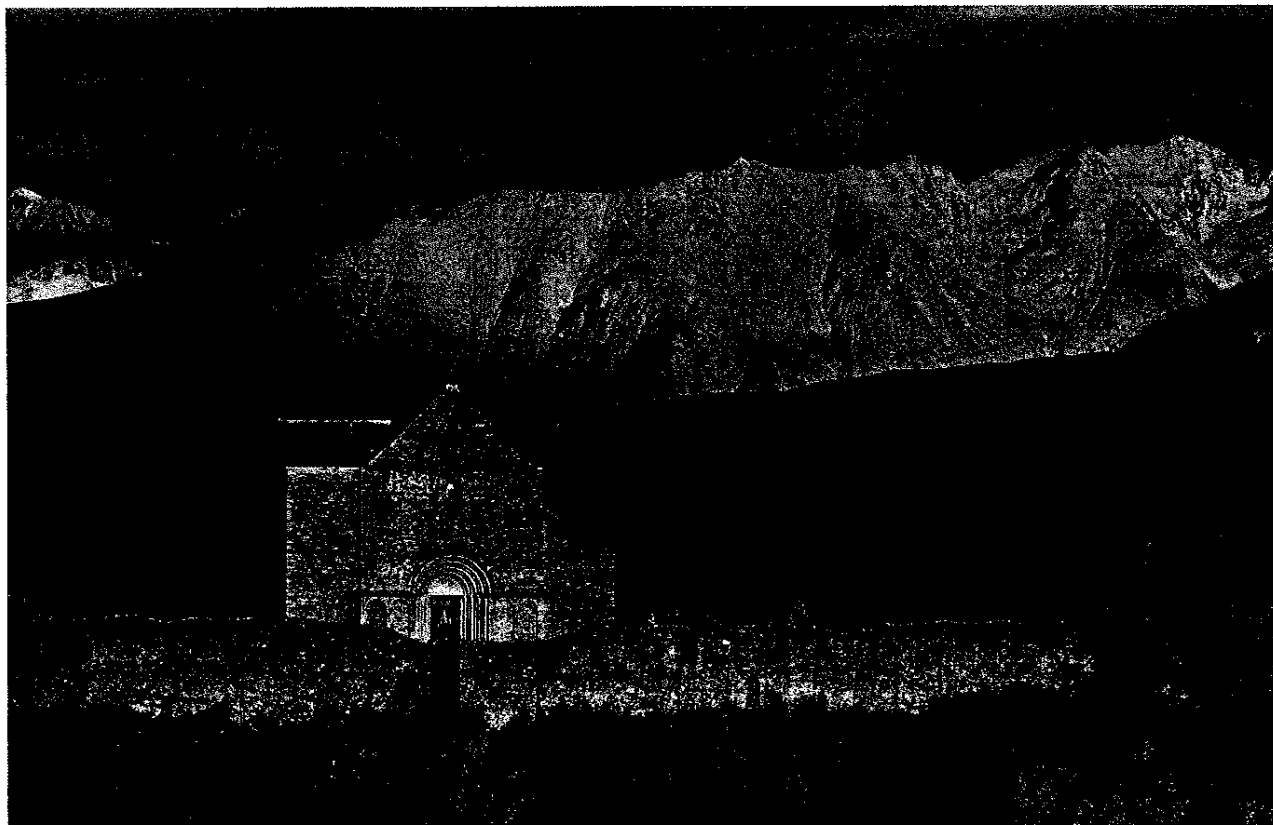
e) Biserica fortificată de la Cisnădioara „ Biserica Sf. Mihail”

Pe un colt stâncos de deal, la zeci de metri înălțime, un străjer bătrân de secole veghează asupra așezării săsești de la poalele Piemontului Cisnădioarei.

Cisnădioara se impune turiștilor printr-o serie de obiective demne de vizitat: cetatea cu bazilica în stil romanic de pe dealul Sf. Mihail, biserica evanghelică și expoziția muzeală de etnografie. Indiferent de unde ai veni spre vechiul Michelsberg – pe drumul Sibiului, ieșind din Pădurea Cisnădioarei sau pe șoseaua Cisnădiei printre livezi – în fața ochilor apar zidurile de piatră ale bisericii-cetate așezate strategic pe înălțimi. Situată pe vârful stâncos al muntelui, pe un platou foarte îngust ce a impus forma sa dreptunghiulară, bazilica din Cisnădioara, construită din piatră are un plan compus din nava centrală flancată de navele laterale, cor pătrat, absida principală și cele laterale. Pe fațada de vest, unde au fost proiectate două turnuri, neterminate însă, s-a realizat un splendid portal cu o ambrazură bogat decorată. Fortificația din jurul bisericii este compusă dintr-o incintă de zidărie de plan oval. Se mai păstrează parțial unele turnuri de apărare, precum și orificiile prin care erau lansate pietre împotriva asediatorilor. Legat de acest aspect, mai exact de faptul că în interiorul incintei sunt încă vizibili mai mulți bolovani, menționați ca fiind păstrați pe galeria de luptă încă din 1850, există legenda potrivit căreia fiecare mire trebuia să ducă în cetate, înainte de nuntă câte un astfel de bolovan. De menționat că, de la această biserică provine statueta din lemn “Madona cu pruncul”, păstrată în prezent la Muzeul Brukenthal ¹din Sibiu.

¹ www.sibiu-turism.ro

În 1940 la bazilica din localitate au fost strămutate de la cimitirul din Gușterița, plăcile funerare ale ofițerilor și soldaților germani și austro-ungari, căzuți în luptele din jurul Sibiului, în timpul primului război mondial. Întreg complexul a fost restaurat în anii '70 O alee betonată – cu trepte răruțe, dar drăguțe – se încolăcește prin pădure spre intrarea în cetate. Într-o „fereastră” ițită în peretele de frunze se construiește o terasă loc de unde ți se așterne la picioare aproape tot satul Cisnădioara.

f) Biserica evanghelică de la Cisnădioara

Este situată în centrul satului, comunicând în sud cu strada principală. În partea de nord a curții se află un monument închinat soldaților căzuți în Primul război mondial și o fântână. Monumentul a fost ridicat pe locul unei foste biserici în stil gotic, din vechea construcție fiind păstrat turnul (latura din vest). Noua biserică evanghelică a fost finalizată în 1764, în stil baroc.²

Lăcașul adăpostește cea mai veche orgă cu tuburi funcțională din Transilvania (1723 - cea mai veche orgă nefuncțională se află în Biserica Evanghelică din Sibiu). Instrumentul a fost restaurat și modernizat, aprovizionarea cu aer făcându-se printr-un sistem electric de ventilație. Există un singur manual (claviatură pentru mână) și un pedalier ce cuprinde două octave; registrele sunt în număr de douăsprezece: Principal Ma., Mixtur., Superoctav, Flöt Maior, Subbass, Pedalkoppel (ultimele două acționează asupra pedalierului), Octav Principal, Sedecima, Quint, Flöt Minor, Viola, Tremulant. Din anul 1990, organistul bisericii este Remus Henning, responsabil și pentru orga bisericii Cetate din Cisnădie.

² Strategia de dezvoltare a orașului Cisnădie pentru ani 2015-2023

g) Alte monumente

Vis-à-vis de biserica evanghelică se află Expoziția Muzeală de Etnografie Cisnădioara, organizată în 1971. Aici se pot vedea piese de textile, ceramică și lemn create de către populația săsească din sudul Transilvaniei.

h) Centrul de Agrement pentru Tineret CISNADIOARA

Centrul este situat la intrarea în localitatea Cisnădioara venind pe drumul modernizat ce se ramifică din drumul DJ 106 A, între dealuri împădurite de conifere și foioase, la poalele muntelui Măgura ce face parte din masivul Cindrel.

Centrul dispune de 80 locuri de cazare, acestea fiind permanente. Cazarea în această locație se face în trei vile, cu camere având 2-6 locuri, încălzire centrală, bai pe hol.

Centrul dispune de o cantină unde pot servi masa 100 elevi/serie, iar între mese poate ține loc de club sau discotecă; locația are în componența sa un club unde se pot desfășura activități cultural-recreative, jocuri de cabană; în incinta taberei este amenajat un teren de sport cu iarbă unde elevii pot juca fotbal și volei; se poate organiza discotecă în aer liber pe un platou asfaltat în aflat în fața vilei 1; loc special pentru focul de tabără.

Modalități de ajungere în centrul de agrement: stația de debarcare este gara CFR Sibiu + 12 km pe rutele Sibiu-Fabrica Dumbrava-Cisnădioara sau Sibiu-Cisnădie-Cisnădioara. Transportul copiilor de la gara CFR la centru și retur efectuându-se cu autobuze închiriate de la diferite firme de transport autorizate sau cu autobuze programate zilnic în curse regulate.

- Drumetii la Cisnădie, Sibiu, muntii Cindrel;
- Trasee turistice ce se pot desfășura din Centrul de Agrement Cisnădioara³
- Drumetii la Cisnădie, Sibiu, muntii Cindrel;
- Excursii pe următoarele trasee: Sibiu, Mărginimea Sibiului, Alba Iulia, muzeul și hidrocentrala Sadu V, barajul de la Gâtul Berbecului, Păltinis, Stațiunea Băile Ocna Sibiului, Medias, Sighisoara, Avrig, Cârțisoara, Bălea Lac, Bălea Cascadă, Transfăgărășanul, Curtea de Arges, Cozia, Călimănești, Valea Oltului, Alba Iulia.

Căi de comunicație

Orașul Cisnădie este străbătut de drumurile județene: DJ 106 C (15.4 km) și DJ 106 D (3.25 km). Lungimea totală a rețelei stradale este de 49 km.

Legătura dintre Sibiu și Cisnădie se face pe următoarele drumuri:

- ▶ DJ 106 C, prin Șelimbăr și apoi DN1 (respectiv Drumul European E15A)

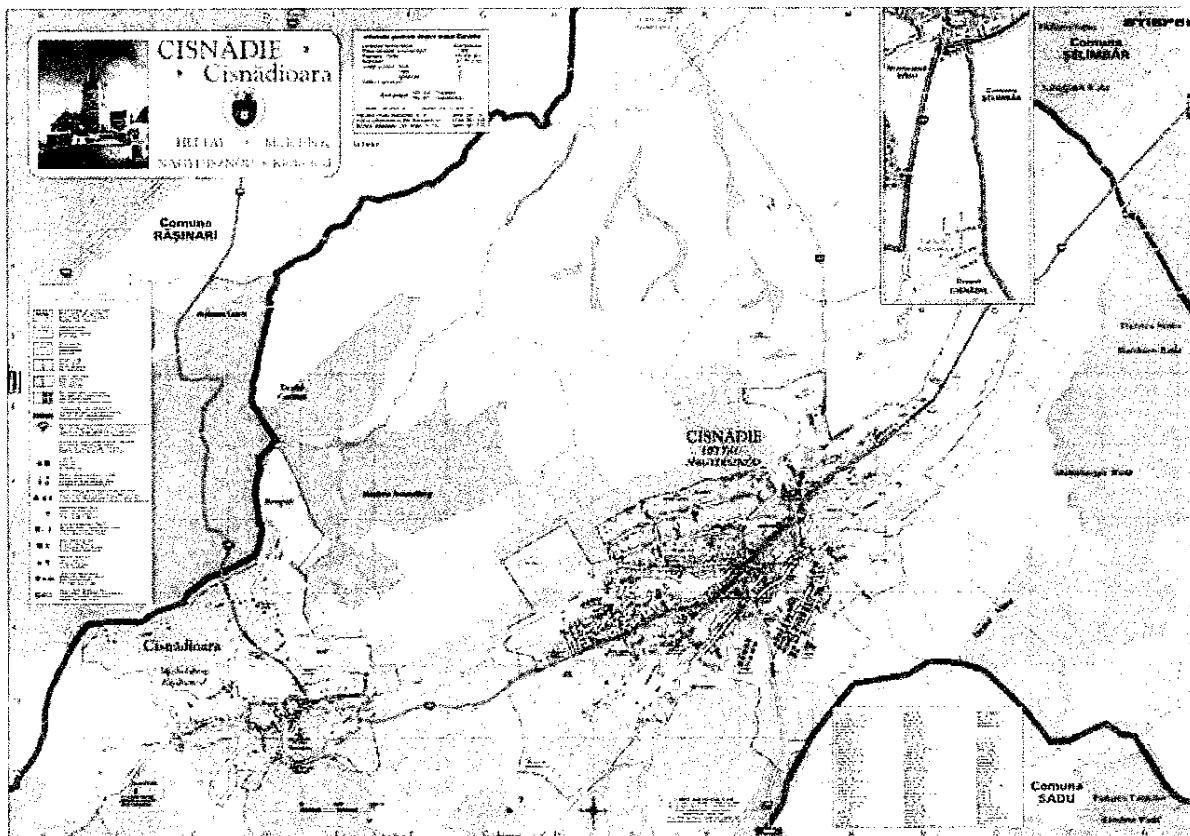
³www.mts.ro

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030

- ▶ DJ 106 D, prin Cisnădioara-Dumbrava Sibiului (total 15 km modernizați)
- ▶ DJ 106 C, prin Colonia Seviș (cea mai scurtă distanță-8 km asfaltați)

Cisnădioara este accesibilă rutier prin DJ106D cu acces fie prin DJ106C (Cisnădie) sau prin DJ106A (Sibiu-Rășinari-Păltiniș).

Accesul aerian se realizează prin intermediul celor mai apropiate aeroporturi și anume:

- ▶ aeroportul Internațional Sibiu – distanță 8,32 km
- ▶ aeroportul Internațional Transilvania Târgu Mureș- distanță 119 km
- ▶ aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj - distanță 194 km

Din punct de vedere al destinației, drumurile se împart în:

- drumuri publice - obiective de utilitate publică destinate circulației rutiere, în scopul satisfacerii cerințelor de transport unitar ale economiei naționale, ale populației și de apărare a țării. Acestea sunt proprietate publică;
- drumuri de utilitate privată - destinate satisfacerii cerințelor proprii de transport rutier în activitățile economice, forestiere, agricole, energetice, industriale și altora asemenea, de acces în incinte, ca și cele din interiorul acestora, precum și cele pentru organizările de șantier;

acestea sunt administrate de persoanele fizice sau juridice care le au în proprietate sau în administrare.

Din punct de vedere al circulației, drumurile se împart în:

- drumuri deschise circulației publice, care cuprind toate drumurile publice și acele drumuri de utilitate privată care servesc obiectivele turistice ori alte obiective la care publicul are acces;
- drumuri închise circulației publice, care cuprind acele drumuri de utilitate privată care servesc obiectivelor la care publicul nu are acces.

Din punct de vedere funcțional și administrativ-teritorial, în ordinea importanței, drumurile publice se împart în următoarele categorii:

- drumuri de interes național
- drumuri de interes județean
- drumuri de interes local

Drumurile de interes național aparțin proprietății publice a statului și cuprind drumurile naționale, care asigură legăturile cu Capitala țării, cu reședințele de județ, cu obiectivele de interes strategic național, între ele, precum și cu țările vecine, și pot fi:

- autostrăzi;
- drumuri expres;
- drumuri naționale europene (E);
- drumuri naționale principale;
- drumuri naționale secundare.

Drumurile de interes județean fac parte din proprietatea publică a județului și cuprind drumurile județene, care asigură legătura între:

- reședințele de județ cu municipiile, cu orașele, cu reședințele de comună, cu stațiunile balneo-climaterice și turistice, cu porturile și aeroporturile, cu obiectivele importante, legate de apărarea țării, și cu obiectivele istorice importante;

- orașe și municipii; - reședințe de comună.

Drumurile de interes local aparțin proprietății publice a unității administrative pe teritoriul căreia se află și cuprind:

- a) drumurile comunale, care asigură legăturile:
 - o între reședințele de comună cu satele componente sau cu alte sate;
 - o între oraș cu satele care îi aparțin, precum și cu alte sate;
 - o între sate;

- b) drumurile vicinale - drumuri care deserveșc mai multe proprietăți, fiind situate la limitele acestora;
- c) străzile - drumuri publice din interiorul localităților, indiferent de denumire: stradă, bulevard, cale, chei, splai, șosea, alee, fundătură, uliță etc.

Prin străzi se înțeleg drumurile publice din interiorul localităților, indiferent de denumire: stradă, cale, chei, splai, șosea, alee, fundătură, uliță etc. Străzile din localitățile urbane se clasifică în raport de intensitatea traficului și de funcțiile pe care le îndeplinesc, astfel:

- străzi de categoria I- magistrale;
- străzi de categoria a II-a - de legătură;
- străzi de categoria a III-a - colectoare;
- străzi de categoria a IV-a - de folosință locală.

Străzile din localitățile urbane au următoarele funcții și caracteristici:

- străzile de categoria I - magistrale - asigură preluarea fluxurilor majore ale orașului pe direcția drumului național ce traversează orașul sau pe direcția principală de legătură cu acest drum, având minimum 6 benzi de circulație, inclusiv liniile de tramvai;

- străzile de categoria a II-a - de legătură - asigură circulația majoră între zonele funcționale și de locuit, având 4 benzi de circulație, inclusiv liniile de tramvai;

- străzile de categoria a III-a - colectoare - preiau fluxurile de trafic din zonele funcționale și le dirijează spre străzile de legătură sau magistrale, având 2 benzi de circulație;

- străzile de categoria a IV-a - de folosință locală - asigură accesul la locuințe și servicii curente sau ocazionale din zonele cu trafic foarte redus.

Având în vedere cele de mai sus, se constată că din punct de vedere al caracteristicilor arterelor de circulație din Orașul Cisnădie nu există străzi de categoria I și II cu minimum 6 benzi de circulație și lățimea părții carosabile de 21m, respectiv 4 benzi de circulație și lățimea părții carosabile de 14 m.

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Zone funcționale:

Bilanțul teritorial existent al zonelor funcționale se prezintă în felul următor:

ZONE FUNCTIONALE	CISNĂDIE		CISNĂDIOARA		TRUPURI IZOLATE		TOTAL FUNCTIUNI	
	Suprafata (ha)	%	Suprafata (ha)	%	Suprafata (ha)	%	Suprafata (ha)	%
Locuinte individuale (L1, L2)	269,54	55,12	122,99	59,73	6,05	1,01	398,58	53,37
Locuinte colective (L3)	14,69	3,00	0	0,00	9,8	21,17	24,49	3,28
Zona centrala (C)	0	0,00	40,62	19,72	0	0,00	40,62	5,44
Servicii publice dispersate in afara zonei centrale (Cb1)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Servicii dispersate in afara zonei centrale (Cb2)	0	0,00	2,08	1,01	0	0,00	2,08	0,28
Zona mixta rezidential-servicii (M1)	22,32	4,56	2,93	1,43	4,9	10,58	30,15	4,04
Zona mixta activitati productive-servicii (M2)	4,23	0,87	0	0,00	0	0,00	4,23	0,57
Activitati turistice (B)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Activitati legate de culte (F)	1,74	0,36	19,54	9,49	0	0,00	21,28	2,85
Zona cu destinatie speciala (S)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Activitati productive (A)	85,34	17,45	2,73	1,33	12,89	27,85	100,96	13,52
Spatii verzi amenajate cu acces nelimitat (V1)	1,82	0,37	0,82	0,39	0	0,00	2,64	0,35
Spatii verzi pentru protectia cursurilor de apa (V2)	7,18	1,47	0	0,00	0	0,00	7,18	0,96
Culoare de protectie fata de infrastructura tehnica (V3)	3,24	0,66	0	0,00	0	0,00	3,24	0,43
Spatii pentru agrement, complexe si baze sportive (V4)	12,99	2,66	0	0,00	0	0,00	12,99	1,74
Zona de gospodarie comunală (G1, G2)	10,12	2,07	0,77	0,38	15,5	33,48	26,39	3,53
Transporturi rutiere (T1)	43,16	8,83	12,32	5,98	0,25	0,54	55,73	7,46
Transporturi feroviare (T2)	2,45	0,50	0	0,00	0	0,00	2,45	0,33
Transporturi aeriene (T3)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ape	10,18	2,08	1,13	0,54	2,49	5,37	13,8	1,85
TOTAL INTRAVILAN (ha)	489	100	205,93	100	51,88	100	746,81	100

Sursa: Regulament local de urbanism

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

BILANȚUL TERITORIAL PROPUȘ

ZONE FUNCTIONALE	CISNĂDIE		CISNĂDIOARA		TRUPURI IZOLATE		TOTAL FUNCTIUNI	
	Suprafata (ha)	%	Suprafata (ha)	%	Suprafata (ha)	%	Suprafata (ha)	%
Locuinte individuale (L1, L2)	537,75	46,00	163,78	64,90	0	0	701,53	48,95
Locuinte colective (L3)	15,43	1,32	0	0,00	0	0	15,43	1,08
Zona centrala (C)	45,2	3,87	40,62	16,10	0	0,00	85,82	5,99
Servicii publice dispersate in afara zonei centrale (Cb1)	11,55	0,99	1,51	0,60	0	0,00	13,06	0,91
Servicii dispersate in afara zonei centrale (Cb2)	10,27	0,88	0	0	0	0,00	10,27	0,72
Zona mixta rezidential-servicii (M1)	84,3	7,21	14,91	5,91	0	0	99,21	6,92
Zona mixta activitati productive-servicii (M2)	76,2	6,52	0,5	0,20	0	0,00	76,7	5,35
Activitati turistice (B)	0	0,00	0	0,00	0,85	7,21	0,85	0,06
Activitati legate de culte (F)	1,23	0,11	1,13	0,45	0	0,00	2,36	0,16
Zona cu destinatie speciala (S)	10,11	0,86	0	0,00	0	0,00	0,11	0,71
Activitati productive (A)	68,47	5,86	1,88	0,74	4,98	42,24	75,33	5,26
Spatii verzi amenajate cu acces nelimitat (V1)	25,88	2,21	5,7	2,26	0	0,00	31,58	2,20
Spatii verzi pentru protectia cursurilor de apa (V2)	8,66	0,74	0,23	0,09	0	0,00	8,89	0,62
Culoare de protectie fata de infrastructura tehnica (V3)	13,78	1,18	1,18	0,47	0	0,00	14,96	1,04
Spatii pentru agrement, complexe si baze sportive (V4)	115,86	9,91	0	0,00	0	0,00	115,86	8,08
Zona de gospodarie comunală (G1, G2)	14,6	1,25	2,37	0,94	3,05	25,87	20,02	1,40
Transporturi rutiere (T1)	103	8,81	17,18	6,81	0,42	3,56	120,6	8,42
Transporturi feroviare (T2)	3,19	0,27	0	0,00	0	0,00	3,19	0,22
Transporturi aeriene (T3)	9,27	0,79	0	0,00	0	0,00	9,27	0,65
Ape	14,25	1,22	1,36	0,54	2,49	21,12	18,1	1,26
TOTAL INTRAVILAN (ha)	1169	100	252,35	100	11,79	100	1433,14	100

Sursa: Regulament local de urbanism

CAPITOLUL VIII. STABILIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR DE RISC NATURAL

Zonele de risc natural sunt arealele delimitate geografic, în interiorul cărora există un potențial de producere a unor fenomene naturale distructive, care pot afecta populația, activitățile umane, mediul natural și cel construit și pot produce pagube și victime umane.

UAT Cisnădie se regăsește în Legea nr. 575 din 22 octombrie 2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a V-a - *Zone de risc natural*, Anexa 3 *Unități administrativ-teritoriale urbane amplasate în zone pentru care intensitatea seismică, echivalată pe baza parametrilor de calcul privind zonarea seismică a teritoriului României, este minimum VII* (exprimată în grade MSK). Intensitatea seismică a teritoriului Cisnădiei este de VII grade MSK.

De asemenea, UAT Cisnădie este inclusă și în Anexa 5 a Legii nr. 575/2001 – Unități administrativ-teritoriale afectate de inundații, respectiv la inundații pe cursuri de apă.

Zone critice

Inundații: Se identifică pe râul Cibin, Râul Sadu, Râul Tălmăcuț.

Zone critice sub aspectul poluării apelor de suprafață: Au fost identificate secțiuni de râuri a căror calitate este necorespunzătoare, conform Ordinului 161/2006, datorită prezenței peste limitele admise a anumitor poluanți în Cisnădie - amonte confluența Cibin (clasa a III-a de calitate).

CAPITOLUL IX. DISFUNCȚIONALITĂȚI PRIVIND SITUAȚIA EXISTENTĂ

Clădiri și locuințe

- Clădirile vechi din centrul orașului prezintă probleme foarte mari la acoperișuri (șarpante și învelitoare) cu risc iminent de a se prabuși chiar pe zona pietonală. Aceste clădiri necesită investiții imediate în lucrări de consolidare/înlocuire.

Iluminat public

- Se impune analiza posibilității de utilizare a surselor regenerabile de energie (ex. Baterii fotovoltaice). Primăria a început procesul de modernizare a iluminatului public prin realizarea investiției de modernizare a iluminatului public stradal din Cisnădie și Cisnădioara care presupune achiziționarea unui sistem de telegestiune ce permite urmărirea în timp real a defecțiunilor și montarea unor stâlpi noi de iluminat în Cartierul Arhitecților.

Circulația, inclusiv transportul în comun

- În zona Cisnădiei atât localnicii cât și turiștii obișnuiesc să circule cu bicicleta din motive de timp, costuri, pentru activități recreative sau pentru vizitarea obiectivelor turistice. Având în vedere acest obicei precum și avantajele utilizării bicicletelor în locul autovehiculelor (reducerea poluării, accidentelor, cheltuielilor, etc.) este necesară amenajarea unor piste de biciclete pe toate traseele orașului.
De asemenea, este necesară dezvoltarea infrastructurii tehnice aferente: puncte de închiriere, sisteme de parcaj pentru biciclete, etc.
- Chiar dacă se fac reparații periodice, infrastructura de drum este inadecvată și necesită reabilitări în special pe străzile unde s-au înlocuit rețelele de apă și canalizare.
- Este necesară lărgirea actualului drum județean DJ 106C - zonă urbană aglomerată învecinată cu pericol iminent de accidente.
- Se impune amenajarea zonei pietonale la Baza Sportivă din Cisnădie.
- Transportul public urban - în Cisnădie și Cisnădioara nu există transport în comun - este necesară înființarea acestuia și dorarea corespunzătoare cu vehicule noi cu clasă de poluare

redușă (euro 6); realizarea de trasee separate exclusive pentru vehiculele de transport public; îmbunătățirea stațiilor de transport public existente, inclusiv realizarea de noi stații pentru mijloacele de transport în comun; realizarea de sisteme de e - ticketing pentru călători; construirea/ modernizarea/ reabilitarea infrastructurii rutiere (pe coridoarele deservite de transport public) pentru creșterea nivelului de siguranță și eficiență în circulație și exploatare al rețelei de transport (cu asigurarea creării/modernizării traseelor pentru pietoni și bicicliști, acolo unde este posibil).

Infrastructura tehnico-edilitară

- Inexistența rețelei de alimentare cu apă potabilă și a rețelei de canalizare în Cisnădioara. Apa și canalul vor fi introduse prin semnarea în ianuarie 2021 a contractului de finanțare dintre Apă Canal Sibiu S.A. și Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, pentru PROIECTUL REGIONAL DE DEZVOLTARE A INFRASTRUCTURII DE APĂ ȘI APĂ UZATĂ ÎN JUDEȚELE SIBIU ȘI BRAȘOV; este inclus și orașul Cisnădie cu localitatea componentă Cisnădioara.
- Unele gospodării mai izolate nu au acces la rețeaua de curent electric, fiind necesară extinderea rețelei electrice.
- Infrastructura de curent electric și telecomunicații este aparentă, tot orașul fiind împânzit de cabluri. Sunt necesare investiții de îngropare a tuturor cablurilor din oraș.

Infrastructura sanitară

- Infrastructura sanitară publică este insuficientă, slab dotată și neadaptată timpurilor actuale. În Cisnădie există un spital orășenesc cu capacitate de 72 de paturi și cu ambulatoriu care nu are toate specializările necesare și nu este dotat corespunzător. Mai există 11 cabinete medicale de familie publice și unul privat, 1 farmacie publică și 6 private, 4 cabinete stomatologice publice și 6 private, 4 cabinete medicale școlare.
- Personalul de specialitate este insuficient datorită remunerațiilor mici și mutării către zona privată.

Infrastructura de învățământ

- Dotarea insuficientă a unităților școlare (ex. PC-uri, laboratoare școlare, materiale didactice)
- Sector neguvernamental specific insuficient dezvoltat.

- Inexistența unei școli profesionale care să pregătească tineri în meserii cerute pe piața muncii.
- Salarizarea precară a cadrelor didactice care favorizează plecarea acestora din sistem.
- Abandonul școlar din diverse motive.

Populație

- Emigrări în masă, în special a populației de etnie germană după 1989.
- Migrația populației tinere către municipiul Sibiu sau spre țări mai dezvoltate economic.

Dezvoltare economică

- Lipsa structurilor de sprijinire a afacerilor (ex.- incubatoarele).
- Concentrarea unui număr ridicat de persoane juridice în comerț și construcții, sectoare cu valoare adăugată redusă.
- Număr redus de persoane care participă la cursuri de calificare profesională ce pot oferi șansa reconversiei profesionale.
- Dotare tehnologică insuficientă pentru exploatarea terenurilor agricole.
- Interes ridicat al populației, în special a populației tinere pentru găsirea unui loc de muncă în străinătate.
- Domeniul fiscal în permanentă schimbare, aspect ce afectează potențialul de dezvoltare al sectorului privat.

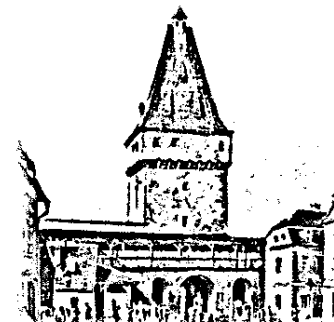
Dezvoltare socială

- Număr mic al organizațiilor asociative locale active în domeniul civic și de stimulare a implicării oamenilor și instituțiilor în rezolvarea problemelor de la nivelul comunității.
- Infrastructură insuficientă de servicii sociale cum ar fi: centre de zi, centre de consiliere psihosocială, centre de servicii de recuperare neuromotorie, etc.
- Personal în domeniul serviciilor sociale insuficient.
- Programe de perfecționare continuă a personalului calificat insuficiente.
- Lipsa spațiilor de cazare pentru echipele sportive ale Cluburilor de fotbal și handbal din Cisnădie.

Patrimoniul natural și cultural

- Având în vedere stadiul de degradare al unor obiective turistice de importanță națională sau locală, sunt necesare investiții de conservare, protejare și valorificare a patrimoniului cultural și a identității culturale.
- Patrimoniul cultural și identitatea culturală sunt foarte slab promovate, neexistând programe complexe de promovare și aducere a turiștilor în Cisnădie.

Turism

- Infrastructură de cazare turistică insuficientă- nu există nici un hotel în orașul Cisnădie, iar numărul de pensiuni este foarte mic comparativ cu potențialul turistic. Sunt înregistrate 8 structuri de cazare în orașul Cisnădie (pensiuni, vile, hostel, camping) și 8 structuri de cazare în Cisnădioara (pensiuni, cabane, camere de închiriat).
- Numărul redus de structuri de alimentație clasificate (restaurante). Conform datelor publicate de Autoritatea Națională pentru turism, există 3 structuri clasificate în Cisnădioara și doar una în Cisnădie.
- Slaba promovare a orașului ca destinație turistică și a evenimentelor culturale organizate în Cisnădie și Cisnădioara.
- Neexploatarea la maxim a potențialului oferit de agroturism.
- Slaba dezvoltare a infrastructurii tehnice de agrement și a infrastructurilor conexe
- Insuficiența pachetelor turistice cu programe diverse care pot fi desfășurate în Cisnădie și Cisnădioara.

Mediu

- Exploatarea necorespunzătoare în unele locuri a resursei forestiere.
- Insuficientă implicare civică în colectarea selectivă a deșeurilor.
- Existența unor zone cu risc de inundare.
- Existența riscului seismic în zonă.
- Creșterea surselor de poluare (ex.număr autovehicule utilizate)
- Lipsa implicării civice pentru protejarea mediului.

CAPITOLUL X. ACTIVITĂȚI ECONOMICE, UTILIZAREA TERENURILOR

Activități desfășurate de agenții economici

Analiza economică a identificat sectoarele și domeniile care au înregistrat creșteri sau scăderi din perspectiva numărului de întreprinderi, a numărului de angajați și a cifrei de afaceri.

Datele utilizate au fost furnizate de către Oficiul Național al Registrului Comerțului. Principala limitare a acestora este faptul că includ numai societăți comerciale, iar prin urmare persoanele fizice autorizate (PFA) și întreprinderile individuale (II) nu sunt cuprinse. Nu în ultimul rând, aceste date includ numai societățile comerciale care au sediul social în orașul Cisnădie, nu și pe cele care au numai punctul de lucru aici. Prin urmare, o parte semnificativă a economiei locale nu este inclusă în această analiză. Totuși, în ciuda limitelor impuse de datele disponibile, evoluția societăților comerciale din perspectiva indicatorilor menționați (numărului de întreprinderi, a numărului de angajați și a cifrei de afaceri) reflectă performanța economiei locale.

S-a încercat compensarea acestei limite prin obținerea de date cu privire la PFA și II de la Agenția Națională de Administrare Fiscală. Deși sunt disponibile numai date cu privire la numărul acestor entități, dar nu cu privire la numărul de salariați sau cifra de afaceri, acestea reflectă totuși importanța acestora pentru economia locală. Numărul PFA și II a crescut în mod constant perioada 2008-2018. Astfel, în anul 2018 erau cu 81.4% mai multe PFA și II comparativ cu anul 2008.

Analiza evoluției numărului de angajați ai întreprinderilor active în perioada 2008-2018 pe sectoare economice relevă o tendință generală de creștere. Astfel, la nivel general s-a înregistrat o creștere de 11.25% a numărului de angajați. Cea mai mare creștere procentuală de 500%, în raport cu anul 2008, a fost înregistrată de următoarele sectorul Activități de spectacole, culturale și recreative, sector intens promovat de către Comisia Europeană (2012) cu scopul creării de locuri de muncă și generării de creștere economică. Trebuie totuși menționat că în cifre absolute creșterea pare modestă, de la 1 angajat în anul 2008, la 6 angajați în anul 2018.

Celelalte sectoare care au înregistrat creșteri semnificative (în ordinea creșterii înregistrate) sunt: *Activități de servicii administrative și activități de servicii suport; Sănătate și asistență socială; Tranzacții imobiliare; Transport și depozitare; Activități profesionale, științifice și tehnice; Construcții; Alte activități de servicii; Hoteluri și restaurante.* De asemenea, aceste sectoare au crescut și ca pondere în economia locală. Creșteri mai mici au fost înregistrate și în cazul Industriei prelucrătoare și a Agriculturii, silviculturii și pescuitului. Se remarcă faptul că deși a înregistrat creșteri, Industria prelucrătoare a scăzut ca și pondere în economia locală, de la 69.77% în anul 2008, la 64.77% în anul 2018. Toate acestea evidențiază faptul că la nivelul orașului Cisnădie există un

trend de diversificare a economiei locale, importanța sectorului secundar aflându-se în scădere, în timp ce sectorul terțiar este în creștere.

Scăderi au fost înregistrate în cazul următoarelor sectoare (în ordinea scăderii înregistrate): *Intermedieri financiare și asigurări; Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; Învățământ; Informații și comunicații; Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor.*

Obiective turistice

Cisnădie, Cisnădioara și zonele limitrofe se prezintă turistilor prin obiective turistice importante și prin peisaje naturale deosebite. Cisnădioara este cunoscută pentru atracțiile sale turistice – monumente de mare însemnatate istorică și frumuseți naturale.

Printre cele mai importante atracții turistice sunt:

Biserica Evanghelică fortificată din Cisnădie, cu hramul Sf. Walpurga, a fost ridicată la începutul secolului al XIII-lea ca o bazilică romanică cu trei nave. Suferind numeroase transformări și-a pierdut aspectul ei romanic, numai baza rămânând nemodificată. Prima atestare documentară este în anul 1349. În a doua jumătate a secolului al XV-lea și în prima jumătate a secolului al XVI-lea biserica a fost transformată în stil gotic. Pe locul absidei nordice se ridică sacristia. Absida de sud se desparte printr-un zid de restul bisericii, absida fiind transformată astfel în tezorerie. În ea s-a păstrat renumitul "Tezaur de la Cisnădie", care din anul 1915 se află la Muzeul Brukenthal din Sibiu.

După atacul turcesc din 1493 biserica a fost fortificată prin supraînălțarea și dotarea cu metereze a turnului central, supraînălțarea absidei și construirea deasupra portalurilor laterale a altor două bastioane. Biserica a fost înconjurată de trei centuri de ziduri prevăzute cu coridoare de apărare, turnuri și bastioane precum și cu șanțuri ce puteau fi umplute cu apă, astăzi astupate.

În anul 1591 turnul-clopotniță de 59 m a fost modificat și în 1751 primește forma sa actuală. În vârf a avut un glob aurit. Turnul a fost trăznit de mai multe ori și a ars. În 1795, pentru a-l feri de incendii, s-a instalat pe el primul paratrăznet din Transilvania confecționat din cupru, după metoda magistratului Raimarus din Hamburg. O parte din turnuri s-au păstrat până în zilele noastre: "Turnul Paznicului", "Turnul Primăriei", "Turnul Slăninei", "Turnul Faurilor de Seceri", "Turnul Școlii" și

turnul situat în grădina parohială. În biserică se păstrează un clopot din 1664, o cristelniță gotică din bronz și porțile altarului vechi în stil baroc.

Altarul poliptic a fost pictat de către Vincentius Cibiniensis în secolul al XVI-lea, cel care a pictat și altarul poliptic pentru Biserica evanghelică din Cetatea de Baltă (în prezent reformată), precum și o frescă ce se află în biserica reformată din Ocna Sibiului. Ansamblul fortificat face

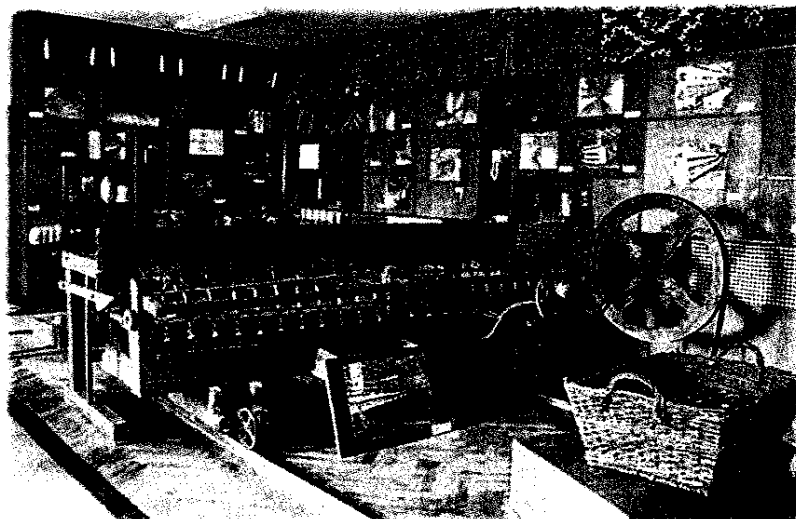
parte din lista monumentelor istorice din 2010, cod LMI SB-II-a-A-12355, cu următoarele obiective:

- cod LMI SB-II-m-A-12355.01 - Biserica evanghelică fortificată, începutul secolului al XIII-lea, a doua jumătate a secolului al XV-lea, modificări în secolul al XVII-lea;
- cod LMI SB-II-m-A-12355.02 - Incintă fortificată interioară, 1430 - 1530.
- cod LMI SB-II-m-A-12355.03 - Incintă fortificată exterioară, cu turnuri, bastioane, capelă, zwinger, casă parohială, 1430 - 1530, 1783.

Muzeul Industrii Textile din Cisnădie - este unic în România iar existența sa se datorează în primul rând tradiției textile care există în orașul Cisnădie.

Muzeul se află într-o clădire desemnată monument de arhitectură. Expoziția este amplasată deasupra unui complex comercial, clădire ce este integrată în cadrul Cetății săsești cu Biserica Evanghelică fortificată de secol XIII.

În cele 5 săli este descris firesc un meșteșug practicat în gospodăria țărănească și dezvoltat apoi datorită breslei postăvarilor și în cele din urmă datorită industrializării. Din secolul al XVI-lea până în secolul al XX-lea o evoluție aparte se desfășoară în

fața ochilor vizitatorilor. Suveici, furci, foarfeci, piepteni, perii de scărmanat lâna sunt primele unelte cu care s-a prelucrat firul de lâna. Apoi au urmat „mașinăriile”: daracul cu discuri pentru scărmanat lâna, dispozitivul de scărmanat lâna tip leagăn, războiul de țesut, urzitorul cu stelaj pentru țevi, dispozitivul de răsucit pe țevi. Toate păstrează urmele firelor de lâna dând senzația că acolo tocmai cineva a lucrat. „Mașinăriile” sunt funcționale. Nu vezi curele de transmisie sau lanțuri-doar frânghii împletite cu mare migală. Sunt expuse steagurile breslei postăvarilor (1834), darac cu discuri pentru scărmanat lâna, dispozitiv de scărmanat lâna tip leagăn, selfactor, război de țesut original, urzitor cu stelaj pentru țevi, dispozitiv de răsucit pe țevi, documente, utilaje manuale folosite la prelucrarea lânii în perioada 1700 - 1900, precum și exponate ale întreprinderii cu profil textil din oraș.

Prelucrarea lânii s-a perfecționat grație breslei postăvarilor. Încă din 1513 ei s-au unit și au cumpărat unelte ”scumpe” pentru a produce lucruri de calitate. Secretul metodelor folosite, al obținerii culorilor din esențe naturale, aparține tot lor. De la ucenic la maestru au lăsat muzeului lădițe cu unelte, steagurile albastre, manuale, cărți de muncă. În timpul războiului de aici au plecat către armată haine, pături și corturi. Războiul de țesut rudimentar este înlocuit de „mașinării” mult mai sofisticate. Selfactorul, cucerirea secolului XVIII, stă așezat la loc de cinste! Complicat în structură, el avea misiunea de a imita torsul manual. Istoria industriei textile încheie drumul istoriei cu minunatele covoare care au făcut cunoscut orașul în țară și peste hotare. Tradiția textilă a continuat și în secolul al XX-lea la Cisnădie. Confeccionate din lâna, covoarele de Cisnădie au împodobit locuințe, camere de hotel, muzee, Casa Poporului, lumea de dincolo de granițele noastre. Expoziția este o adevărată istorie vie a păstoritului.

Ansamblul urban Centrul istoric din Cisnădie este un ansamblu de monumente istorice aflat pe teritoriul orașului Cisnădie. Str. Pârâul Ursului, inclusiv frontul de sud al caselor între străzile Patrioților și Cetății; str. Cetății, începând de la podul peste pârâul Ursului (inclusiv casa de la nr. 10 și casa învecinată purtând anul 1832 pe pinion) până la intersecția cu str. Măgurii, începând din Piața Republicii până la nr. 52,

inclusiv și casele din str. Băilor nr. 1; str. Lungă începând din Piața Revoluției până la pâraul Argintului.

Situl arheologic de la Cisnădie

La est de vârful *Götzenberg* se afla o cetate din care au rămas resturi de ziduri din piatră legate cu mortar, datând din epoca medievală. În locul *Cetății* coama dealului este întreruptă de o adâncitură, iar urmele de ziduri sau val nu se mai păstrează.

La Vest de localitate, între drumul ce duce spre Cisnădioara și pâraul Ursului (*Bieresboch*), sunt menționate în secolul XIX urmele unei vechi capele a Sf. Ioan (*Johanneskapelle*). Locul poartă încă numele săsesc *Gehones (Johannes)*, însă terasările executate pentru amenajarea unei ferme pomicole în anii '60 ai secolului XX, au făcut să dispară orice urmă a construcției. Se poate presupune că aceasta este zona în care a existat odinioară satul dispărut Ruetel, stăpânit în 1204 de *Johannes Latinus*.

CISNĂDIOARA

Localitatea este cunoscută pentru atracțiile sale turistice – monumente de mare însemnatate istorică și frumuseți naturale.

Cetatea cu bazilica în stil romanice de pe dealul Sf. Mihail din Cisnădioara - este un monument istoric și de arhitectură din secolul al XIII-lea, edificiu reprezentativ pentru arta

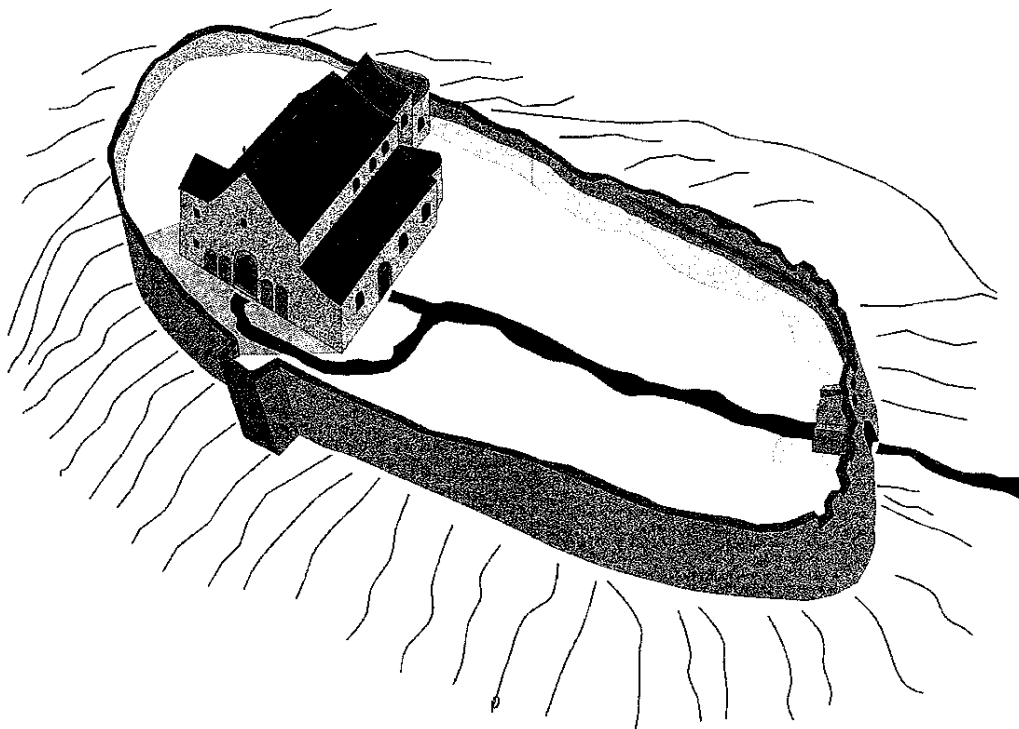
romanică din Transilvania. Biserica din Cisnădioara se înscrie în seria bazilicilor de inspirație renană din zona Sibiului, alături de cea din Cisnădie, Ocna Sibiului, etc.

A fost construită din piatră între anii 1162 și 1223, fiind formată din nava centrală, două nave laterale, cor, absida centrală și două abside laterale. Inițial a fost proiectată și construirea a două turnuri, care nu au fost însă executate. În a doua jumătate a secolului al XIII lea, bisericii i s-a adăugat un portal romanic încadrat de arcade. În interiorul lăcașului sunt așezate plăci comemorative cu numele ofițerilor și soldaților germani și austro – ungari care au căzut în toamna anului 1916 în luptele din jurul Sibiului. Plăcile funerare au fost stramutate din cimitirul de la Gușterița în anul 1940.

Monumentul este cunoscut pentru acustica sa impresionantă, aici fiind organizate concerte, spectacole sincretice, spectacole de teatru și expoziții.

Planul pe care este construită bazilica a fost înconjurat de o incinta cu ziduri de piatră, având înălțimea de 4-6 m spre exterior și 2-3 m în interior. Zidul din jurul bisericii, prevăzut cu un turn de poartă interior pe partea de sud, a fost ridicat la începutul secolului al XIII lea cu drum de strajă

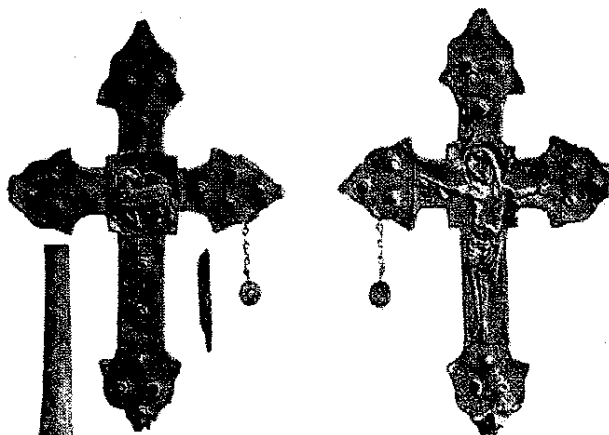

zidit și creneluri.

Cetatea din Cisnădioara figurează pe lista din 2010 a monumentelor istorice înscrise în Patrimoniul Cultural Național al României. Lista este menținută și actualizată periodic de Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național din România, prin intermediul Institutului Național al Patrimoniului.

CRUCEA procesională găsită în cetatea din Cisnădioara, acum la Muzeul Național Brukenthal, este un suport de lemn, îmbrăcat pe cu plachete de cupru, reprezentând în relief pe *Iisus răstignit* și *Mielul*. Crucea mai era împodobită cu mărgelile de sticlă colorată și lăntișoare cu pandantive din metal. După stil aparține jumătății a doua a secolului al XIII-lea și este considerată, în tradiția locală, drept cruce purtată în fruntea convoiului de primii coloniști la venirea lor în Cisnădie.

Biserica Evanghelică din Cisnădioara

Este situată în centrul localității, comunicând în sud cu strada principală. În partea de nord a curții se află un monument închinat soldaților căzuți în primul război mondial și o fântână. Monumentul a fost ridicat pe locul unei foste biserici în stil gotic, din vechea construcție fiind păstrat turnul (latura din vest). Noua biserică evanghelică a fost finalizată în 1764, în stil baroc. Lăcașul adăpostește cea mai veche orgă cu tuburi funcțională din Transilvania (1723); cea mai veche orgă nefuncțională se află în Biserica Evanghelică din Sibiu). Instrumentul a fost restaurat și modernizat, aprovizionarea cu aer făcându-se printr-un sistem electric de ventilație.

Expoziția muzeală de Etnografie Cisnădioara - constă dintr-o valoroasă expoziție, inaugurată în anul 1971. Sunt expuse piese din ceramică, textile și lemn, oglindind arta populară dintr-o vastă zonă din sudul Transilvaniei. Este foarte bine reprezentat mobilierul săsesc.

Calcarele cretace de la Cisnădioara- Calcarele cu hippuriți de la Cisnădioara, alcătuiesc o arie protejată de interes național. Rezervația naturală de tip paleontologic, situată în partea de sud-vest a Cisnădioarei, pe Valea Argintului, reprezintă o stâncă sculptată în rocă, în urma eroziunii apelor curgătoare, alcătuită din calcare cretace, un imens recif coralier cu resturi fosile de moluște, corali și resturi de corali. Mai cuprinde elemente de șisturi cristaline și numeroase fosile, precum și o bogată microfaună acvatică.

Cunoscută pe plan național pentru varietatea de fosile marine, rezervația a fost cercetată încă din a doua jumătate a secolului XVIII. De atunci, ea constituie un punct fosilifer integrat în circuitul turistic european. Fosilele descoperite au o valoare de patrimoniu, fiind unice în România.

Campionatul național de canari cântăreți din Cisnădioara – este unicul concurs de acest gen din țară și se desfășoară anual la Cisnădioara. Canarii Roller participanți la campionat sunt audiați și punctați în funcție de timbru și auz muzical.

Sport și agrement în Cisnădie

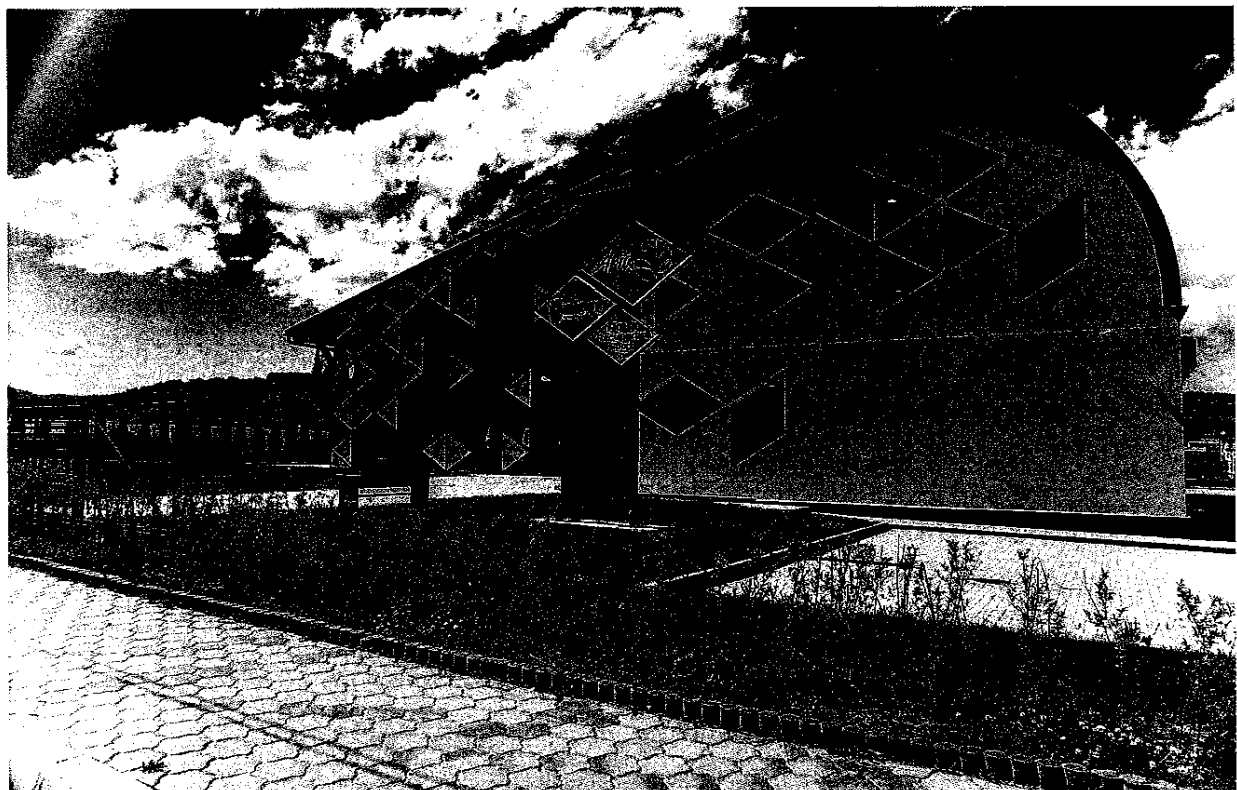
În partea de nord a orașului Cisnădie există un aerodrom pentru avioane ultra-ușoare, moto deltaplane și parapante.

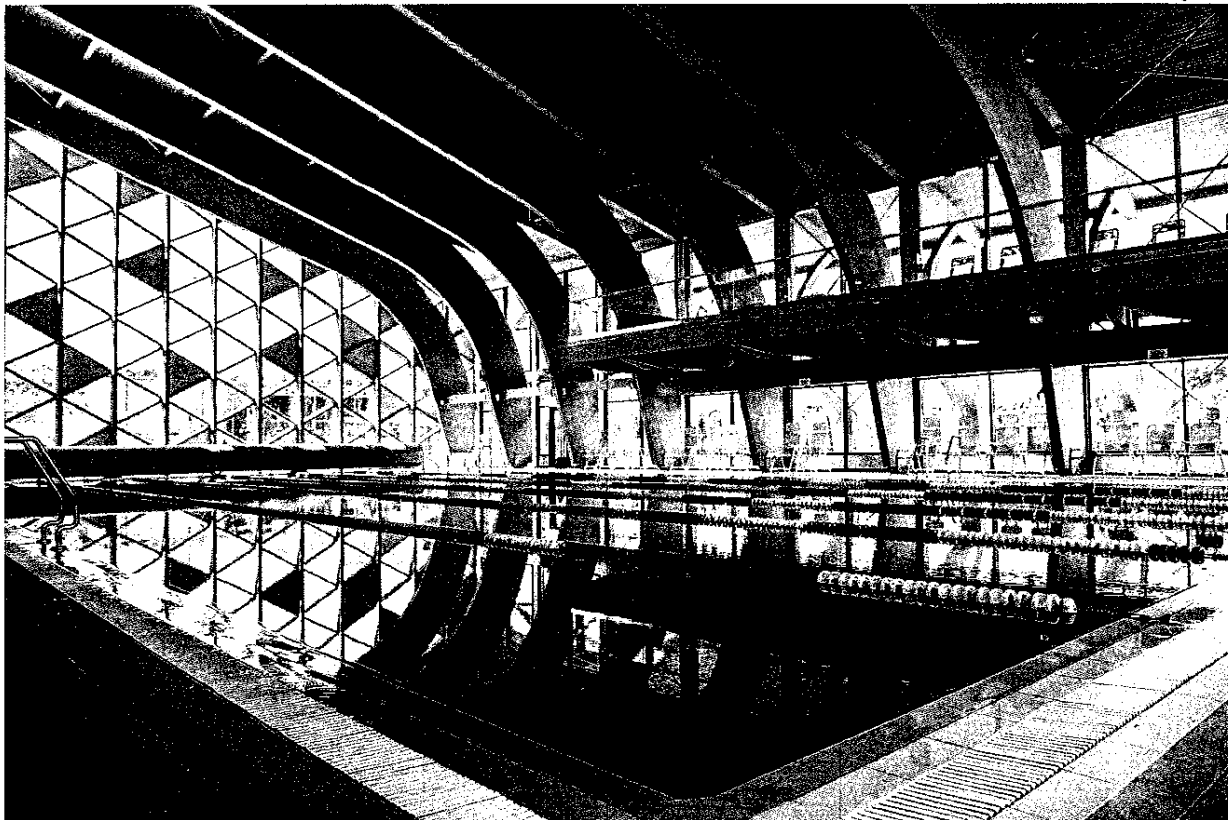
La ieșirea din Cisnădie spre Cisnădioara, Primăria a amenajat un Complex Sportiv; costurile amenajării au fost suportate integral din bugetul local. Complexul sportiv cuprinde:

- 3 terenuri de tenis și 1 teren de minifotbal/handbal
- 1 patinoar acoperit de 800 mp
- 2 bazine de înot, pentru adulți și pentru copii, inaugurate în iulie 2014

- sală de sport polivalentă.
- Centrul SPA Aria Măgura

Capacitatea de cazare turistică a orașului Cisnădie este insuficientă. Este reprezentată de 16 unități clasate de primire turistică dintre care 8 unități sunt localizate în Cisnădioara și 8 în Cisnădie. Conform datelor publicate de Autoritatea Națională pentru Turism, structurile de primire turistice cu funcțiune de cazare clasificate din Cisnădioara sunt: pensiuni turistice (5), unități cu camere de închiriat (2) și cabane turistice (1) iar la nivelul localității Cisnădie sunt: pensiuni turistice (2), campinguri (1), vile (4) și hosteluri (1).

Din păcate, în prezent nu există nici un hotel în orașul Cisnădie, acesta fiind unul din punctele slabe ale dezvoltării turismului în oraș. Dat fiind potențialul turistic al zonei precum și amplasarea turismului pe un loc important în strategia de dezvoltare și promovare a zonei, considerăm imperative investițiile în domeniu, precum și sprijinul direct acordat de autorități pentru agenții economici care vor dezvolta activități în acest sector. Primăria și-a propus să demareze acțiunea de atragere de fonduri nerambursabile pentru construirea unui minihotel cu 30 de camere, în incinta Complexului Sportiv. Strategia de dezvoltare a orașului va trebui să ia în calcul dezvoltarea tuturor ramurilor direct implicate sau adiacente turismului, precum și a serviciilor conexe acestuia.

În ceea ce privește structurile de primire turistică cu funcțiuni de alimentație publică, conform Autorității Naționale pentru Turism, în Cisnădie există o singură astfel de structură clasificată și în Cisnădioara trei.

Serviciile oferite de structurile de cazare din Cisnădioara au atras o componentă de bussiness pe partea de work-shop-uri, traininguri si conferințe, dar cererea este mai mare decât oferta.

Turismul reprezintă un posibil instrument de creștere economică, prin crearea de noi locuri de muncă, de creștere a veniturilor la bugetul local și, nu în ultimul rând, prin valorificarea patrimoniului cultural și natural. Activitatea turistică creează cerere pentru o paletă largă de bunuri și servicii, achiziționate ulterior de turiști.

Această zonă, în mod similar cu zona Săliște-Sibiel, este ambivalentă din punct de vedere al atracțiilor, cuprinzând atât resurse antropice cât și naturale. Alături de Rașinari, această zonă reprezintă un punct de acces către masivul Cindrel.

Guvernul României a adoptat hotărârea prin care a fost aprobată atestarea orașului Cisnădie ca stațiune turistică de interes local. Ministerul Turismului a promovat modificarea anexei 5 la Hotărârea Guvernului nr. 852/2008 și, astfel, orașul Cisnădie a fost adăugat pe lista stațiunilor ce vor avea de acum șansa să primească finanțări nerambursabile pentru promovarea destinațiilor turistice.

Localitatea s-a dezvoltat din punct de vedere turistic datorită concentrării mari de resurse naturale și antropice, în prezent existând un număr de 350 de locuri în structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare, distribuite în pensiuni de 3 și 4 margarete.

Cisnădie a devenit „stațiune turistică de interes local” din mai multe considerente. Unul dintre ele este prezența rezervației naturale „Piatra Broaștei”.

O rezonanță legendară are locul numit “Piatra Broaștei”, care se află în Rezervația naturală - Calcarele de la Cisnădioara - unice în țară. În aceste roci este sculptată stânca cu formă bizară alcătuită din conglomerate și calcare cretacice. Înaltă de 3-4 metri, aceasta este rezultatul eroziunii apelor curgătoare a Pârâului Argintului, care într-un timp îndelungat a erodat până la forma de azi. Este declarat monument al naturii datorită formei ei ciudate (sub formă de broască), cât și prin faptul că fosilele conținute ajută să se reconstituie paleogeografia locurilor, din timpuri îndepărtate, roca datând de acum 65 de milioane de ani.

Printre obiectivele turistice din orașul Cisnădie care au determinat Ministerul Turismului să declare localitatea „stațiune turistică de interes local” se numără Biserica evanghelică fortificată din Cisnădie, cu hramul “Sf. Walpurga” construită la începutul secolului XIII și atestată din 1349 ce are trei nave; Muzeul Industriei Textile din Cisnădie, este unic în România, iar existența sa se datorează în primul rând tradiției textile care există în orașul Cisnădie; Ansamblul urban Centrul istoric din Cisnădie; Calcarele de la Cisnădiara (Piatra Broaștei); Biserica fortificată de la Cisnădioara “Biserica Sf. Mihail”, cetatea cu bazilica în stil romanic, atestată documentar în anul 1233, fortificațiile acesteia fiind executate în secolul XIII, singurele de acest gen din estul Europei, care s-au păstrat în condiții aproape intacte; Biserica evanghelică de la Cisnădioara, finalizată în 1764, în stil baroc, adăpostește cea mai veche orgă cu tuburi funcțională din Transilvania; Expoziția Muzeală de Etnografie Cisnădioara, organizată în 1971.

Agrementul în orașul Cisnădie se asigură prin: Casa de Cultură care are o capacitate de 450 de locuri, patinoar, teren de fotbal, ștrand, spa, sală polivalentă, dotată la standarde internaționale, perete de escaladă, piste pentru biciclete, opt trasee turistice omologate, parcuri amenajate, centrul de agrement pentru tineret Cisnădioara și o fanfară care susține concerte în centrul orașului Cisnădie în fiecare sâmbătă. Menționăm că în partea de nord a orașului Cisnădie există Aerodromul Măgura pentru avioane ultra-ușoare, moto, deltaplane și parapante.

La acestea se mai adaugă câteva evenimente care se organizează în Cisnădie, printre care sunt amintite „Zilele orașului Cisnădie”, “Întâlnirea sașilor” „Trofeul Floarea de Colț”, „Concursul de canari de cântec Rolleri”, “Ziua porților deschise la Biserica evanghelică din Cisnădie” și Sărbătorile de iarnă. De asemenea există un Centru de Informare Turistică, înființat de către primăria Cisnădie, care promovează oferta turistică a localității și a județului prin intermediul pliantelor, broșurilor, hărților pentru traseele de cicloturism (între Cisnădie și Cisnădioara legătura se face și prin pista de biciclete amenajată pe marginea șoselei) etc.

Prin HOTĂRÂREA nr. 916 din 15 noiembrie 2018 pentru aprobarea atestării unor localități sau părți din localități ca stațiuni turistice de interes local și pentru modificarea anexei nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiilor turistice, localitatea Cisnădioara a fost atestată ca stațiune turistică de interes local.

**Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 994 din data de 23 noiembrie 2018.*

Orașe înfrățite

Ca factor de dezvoltare socio-economică trebuie menționat și aspectul care privește înfrățirile orașului Cisnădie cu 3 orașe din afara țării și anume Wernigerode din Germania, Chateau-Thierry din Franța și Gola Pristan din Ucraina. Legăturile dintre aceste orașe, schimburile de ordin cultural, economic, turistic și sportiv au constituit baza unei relații de cooperare benefice pentru părțile implicate și un punct forte pentru dezvoltarea orașului.

Fondul funciar

În ceea ce privește fondul funciar, conform datelor INS, în 2014 acesta avea o suprafață de 13.862 ha din care proprietate privată 4.528 ha.

Suprafața agricolă totală este de 4.384 ha din care 4.122 ha proprietate privată. Aceasta este împărțită după cum urmează:

SUPRAFAȚA AGRICOLĂ TOTALĂ (ha)

Suprafață arabilă	749 ha	747 ha proprietate privată
Pășuni	2.293 ha	2.292 ha proprietate privată
Fânețe	513 ha	507 ha proprietate privată
Livezi și pepiniere pomicole	829 ha	576 ha proprietate privată

Sursa: INS

În ceea ce privește terenurile neagricole, suprafața lor totală este în 2014 de 9.478 ha din care 406 ha proprietate privată.

TERENURI NEAGRICOLE (ha)

Păduri și altă vegetație forestieră	8.885 ha	6 ha proprietate privată
Suprafață ocupată cu ape/bălți	58 ha	-
Suprafață ocupată cu construcții	383 ha	369 ha proprietate privată
Terenuri degradate și neproductive	33 ha	28 ha proprietate privată

Sursa: INS

Forța de muncă

Forța de muncă salariată și gradul de ocupare al populației active:

Conform recensământului efectuat în anul 2011, în Cisnădie s-au înregistrat 6.657 persoane active din care 6.144 ocupate.

POPULAȚIA ACTIVĂ ȘI OCUPATĂ PE SEXE - MUNICIPII, ORAȘE

NIVEL NAȚIONAL/ LOCAL	POPULAȚIA STABILĂ ACTIVĂ					
	TOTAL			Din care: OCUPATĂ		
	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin
	1	2	3	4	5	6
ROMÂNIA - MUNICIPII, ORAȘE	5.095.653	2.802.767	2.292.886	4.653.439	2.542.631	2.110.808
CISNĂDIE	6.657	3.693	2.964	6.144	3.351	2.793

Sursa: www.recensamantromania.ro

În anul 2014, conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică, s-au înregistrat 3.570 de angajați în orașul Cisnădie.

Șomeri

Conform datelor Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Sibiu (AJOFM) și Institutului Național de Statistică (INS), numărul șomerilor din orașul Cisnădie a fost de 101 în anul 2014, iar în anul 2023 s-a observat o scădere în rândul acestora, numărul lor ajungând la 82 de persoane.

Din totalul șomerilor, 64% sunt persoane de sex masculin și 36% persoane de sex feminin.

Din punct de vedere al numărului șomerilor înregistrați, cea mai vulnerabilă categorie de vârstă este categoria 40-49 ani. Este urmată de categoriile 30-39 ani și 50-55 ani.

În funcție de codul COR (Codul ocupațiilor din România), meseriile care prezintă cei mai mulți șomeri înregistrați sunt: zidar- tencuitor, lăcătuș mecanic, țesător, muncitor necalificat la ambalare și manipulant mărfuri.

La cursurile de calificare organizate de AJOFM Sibiu, au participat 8 șomeri cu domiciliul în orașul Cisnădie. Cursurile preferate au fost: camerist hotelier, frizer, coafor, inspector resurse umane și operator introducere, validare date. Se poate observa faptul că față de numărul total de șomeri înregistrați, un număr foarte mic de persoane s-a îndreptat către cursuri de calificare organizate de AJOFM; se subliniază astfel fie nevoia diversificării cursurilor de calificare oferite șomerilor - în concordanță cu cererea de pe piața muncii, fie o mai bună informare publică cu privire la reconversia profesională și beneficiile oferite de urmarea cursurilor de calificare.

Migratia forței de muncă

Tot din datele AJOFM Sibiu aflăm că 115 persoane din orașul Cisnădie au beneficiat de servicii de informare și mediere a unui loc de muncă în străinătate (Uniunea Europeană). Prin comparație cu cele 8 persoane care au urmat cursuri de calificare organizate de AJOFM Sibiu, se poate observa că există o atractivitate mult mai mare pentru munca în străinătate. Interesul ridicat al populației, în special al populației tinere pentru găsirea unui loc de muncă în străinătate reprezintă o amenințare pentru dezvoltarea economică a orașului.

Infrastructura

Infrastructura de transport rutier - orașul Cisnădie este străbătut de drumurile județene : DJ 106 C (15.4 km) și DJ 106 D (3.25 km). Lungimea totală a rețelei stradale este de 27 km.

Legătura dintre Sibiu și Cisnădie se face pe următoarele drumuri:

- ▶ DJ 106 C, prin Șelimbăr și apoi DN1 (respectiv Drumul European E15A)
- ▶ DJ 106 D, prin Cisnădioara-Dumbrava Sibiului (total 15 km modernizați)
- ▶ DJ 106 C, prin Colonia Seviș (cea mai scurtă distanță-8 km asfaltați)

Cisnădioara este accesibilă rutier prin DJ106D cu acces fie prin DJ106C (Cisnădie) sau prin DJ106A (Sibiu-Rășinari-Păltiniș).

Infrastructura de transport aerian - accesul aerian se realizează prin intermediul celor mai apropiate aeroporturi și anume:

- ▶ aeroportul Internațional Sibiu – distanță 8,32 km
- ▶ aeroportul Internațional Transilvania Târgu Mureș- distanța 119 km
- ▶ aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj - distanța 194 km

Infrastructura tehnico-edilitară

Rețeaua de distribuție a apei potabile – lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile este de 49 km.

Rețeaua de canalizare are o lungime totală de 43 km.

Orașul Cisnădie este printre localitățile beneficiare ale unui proiect european implementat de către S.C. „Apă Canal” SA Sibiu și anume „Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județele Sibiu și Brașov”, proiect cofinanțat din Fondul de Coeziune, POS Mediu și semnat în aprilie 2011 între S.C. Apa-Canal S.A Sibiu și Ministerul Mediului și Pădurilor. În cadrul acestui proiect, sunt prevăzute o serie de lucrări de care beneficiază și orașul Cisnădie:

▶ CL7 “Reabilitarea stației de tratare Sibiu Sud și conducte de aducțiune pentru localitățile Cisnădie și Rășinari”. Printre lucrările prevăzute sunt: reabilitarea Stației de Tratare Sibiu Sud, inclusiv 2 stații de pompare apă în sistem; instalarea unei noi conducte de aducțiune pentru alimentarea cu apă a localității Cisnădie (5.806 m); rezervor de înmagazinare aferent localității Cisnădioara; conducte de aducțiune pentru alimentarea cu apă a rezervoarelor de serviciu de la Cisnădioara și Rășinari în lungime de 9.531 m.

▶ CL8 “Modernizarea stației de epurare ape uzate a municipiului Sibiu și colectoare de transfer apă uzată de la localitățile Cisnădie și Rășinari”;. Printre lucrările prevăzute sunt: extinderea Stației de epurare ape uzate Sibiu (SEAU); proiectare și execuție lucrări pentru extinderea și reabilitarea colectorului de transfer de la Cisnădie la SEAU, în lungime de 1.030 m.

▶ CL9 “Extinderea și reabilitarea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare din localitățile Cisnădie și Rășinari”;. Lucrările prevăzute pentru Cisnădie: reabilitarea a 3.437 m de rețea de distribuție; reabilitarea a 5.386 m de rețea de canalizare; extinderea rețelei de canalizare cu 3.134 m; construirea unei stații de pompare a apelor uzate.

Rețeaua de distribuție a gazelor naturale are o lungime de 53 km în Cisnădie și 11 km în Cisnădioara.

Alimentarea cu energie termică - Populația orașului Cisnădie nu primește agent termic de la furnizor, centralele proprii fiind principala sursă de alimentare a locuințelor cu agent termic.

Rețeaua de alimentare cu energie electrică:

Cisnădie – LEA (LINIE ELECTRICA AERIANA) 20 KV=19,87 km, LEA 0,4 KV=37,49 km; LES (LINIE ELECTRICA SUBTERANA) 20 KV=29,6 km, LES 0,4 KV= 22,6 km. Posturi transformare= 67 bucăți.

Cisnădioara – LEA 20KV=5,25 km, LEA 0,4 KV=18,3 km, LES 20 KV=0,55 km, LES 0,4 KV=3,93 km. Posturi transformare = 6 bucăți.

Infrastructura de telecomunicații, comunicații de date și internet - La nivelul orașului Cisnădie, furnizorii de internet sunt: Telekom, Orange, Vodafone și RCS RDS.

Întreaga zonă este acoperită de operatorii de telefonie mobilă și televiziune.

Servicii publice

Siguranță și ordine publică – La nivel local, aceste servicii publice sunt asigurate de Serviciul Poliție Locală din cadrul Primăriei orașului Cisnădie care cuprinde compartimentele: ordine publică și apărarea bunurilor, disciplină în construcții și afișaj stradal, control comercial, circulație și protecția mediului. De asemenea, la nivelul Primăriei Cisnădie activează Serviciul Voluntar pentru situații de Urgență- un număr de 20 de voluntari care acționează atunci când apar situații de urgență.

Având în vedere multitudinea sarcinilor de îndeplinit de către Poliția Locală Cisnădie, trebuie menționat că deficitul de personal pe parcursul anului 2013 a fost de 37,5% polițiști locali, ceea ce conduce la o medie reală de 0,62 de polițiști locali la 1000 locuitori. Deficitul s-a manifestat în special în cadrul dispozitivului de ordine și siguranță publică.

Situații de urgență - În Cisnădie, există Remiza de pompieri civili, structură de intervenție dotată cu 3 Autospeciale și o utilitară de intervenție complet echipate, accesorii și unelte cu ajutorul cărora pot face față unor intervenții cum ar fi: prevenirea incendiilor, stingerea incendiilor, înlăturarea efectelor inundațiilor, alunecări de teren, cutremure, calamități, explozii, descarcerări la accidente de circulație, degajări persoane din diverse situații (persoane blocate în apartamente, adâncime /înălțime, sau în urma unor prăbușiri).

Mediu

Protecția mediului este reglementată în România printr-o serie de acte normative, care creează cadrul juridic necesar pentru protecția mediului natural, sănătății umane și calității vieții.

Situația mediului din Cisnădie și Cisnădioara poate fi considerată bună, neexistând agenți poluatori cu repercursiuni negative asupra mediului.

Deșeurile- Orașul Cisnădie a fost printre orașele beneficiare ale unui proiect implementat la nivel local de Consiliul Județean Sibiu și anume „Sistemul de management integrat al deșeurilor în județul Sibiu” (SMID Sibiu), cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională. Contractul de asociere a fost încheiat la data de 06.11.2009 și actualizat la data de 22.01.2015, părțile contractului fiind Consiliul Județean Sibiu și 63 de UAT-uri. Asociații enumerați în contract sunt membrii ai Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „*ECO SIBIU*”, persoană juridică de drept privat și de utilitate publică, constituită în 17.02.2009, scopul ADI ECO Sibiu fiind înființarea, organizarea, reglementarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea în comun a serviciului de salubritate pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente serviciului de salubritate, pe baza strategiei de dezvoltare a serviciului.

O importantă activitate în implementarea SMID Sibiu a constat în închiderea a cinci mari depozite neconforme din județ care-și sistaseră activitatea, dar rămăseseră neînchise - printre acestea a fost și depozitul neconform de la Cisnădie, din partea de nord a orașului, la o distanță de 1,5 km față de centrul acestuia. Toate depozitele neconforme conțineau mari cantități de deșeuri, acumulate în ani de zile. Ele reprezentau importante surse de poluare a solului, aerului, apelor freatice și de suprafață.

În anul 2023, Contractul de asociere privind implementarea SMID Sibiu se actualizează în vederea implementării proiectului „*Investiții complementare Sistemului de Management Integrat al Deșeurilor în Județul Sibiu*”, având în vedere intenția asociațiilor de a solicita finanțare pentru două dintre componentele proiectului, respectiv componenta „*Recipiente de colectare a deșeurilor*” și componenta „*Modernizarea Stațiilor de transfer de la Agnita și Avrig și construire Centre de Colectare a deșeurilor cu Aport Voluntar la Avrig, Agnita, Sibiu, Mediaș și Cisnădie*”.

CAPITOLUL XI. ANALIZA SOCIO-DEMOGRAFICĂ

Populație

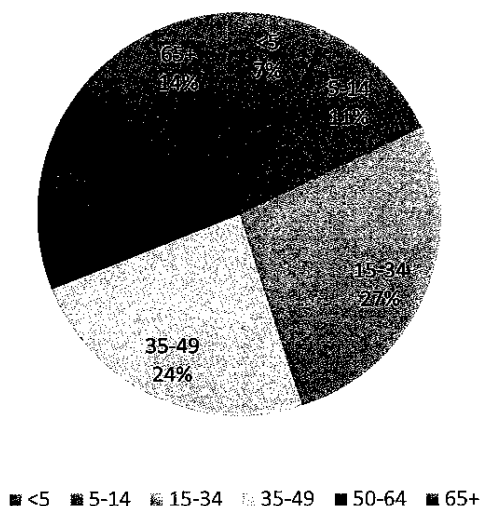
Cisnădie este una dintre cele mai importante localități urbane din județul Sibiu. Cu o populație totală de 14.282 persoane la recensământul din 2011 și 22.277 persoane la 1 decembrie 2021 conform datelor publicate de INSSE, Cisnădie cumulează 3,59% din populația urbană de la nivelul județului Sibiu, fiind al treilea oraș important al județului din punct de vedere al populației stabile, după municipiile Sibiu și Mediaș. Din totalul populației, conform datelor provizorii ale recensământul din 2021, Cisnădie însuma 21.562 persoane iar Cisnădioara un număr de 715 persoane.

În perioada 2011-2021, se observă o creștere semnificativă a numărului de persoane, fapt datorat în principal migrării populației municipiului Sibiu, în localități mai mici din apropiere, precum orașul Cisnădie.

Distribuția pe sexe a populației din Cisnădie este una echilibrată, 51,29% fiind persoane de sex feminin și 48,71% fiind persoane de sex masculin. Conform Institutului Național de Statistică, din totalul populației, la recensământul din 2021 Cisnădie însuma 11.157 persoane de sex feminin și 10.405 persoane de sex masculin iar Cisnădioara un număr de 335 persoane de sex feminin și 380 persoane de sex masculin.

Pe categorii de vârstă, situația la nivelul orașului Cisnădie este următoarea:

Distribuție pe varste

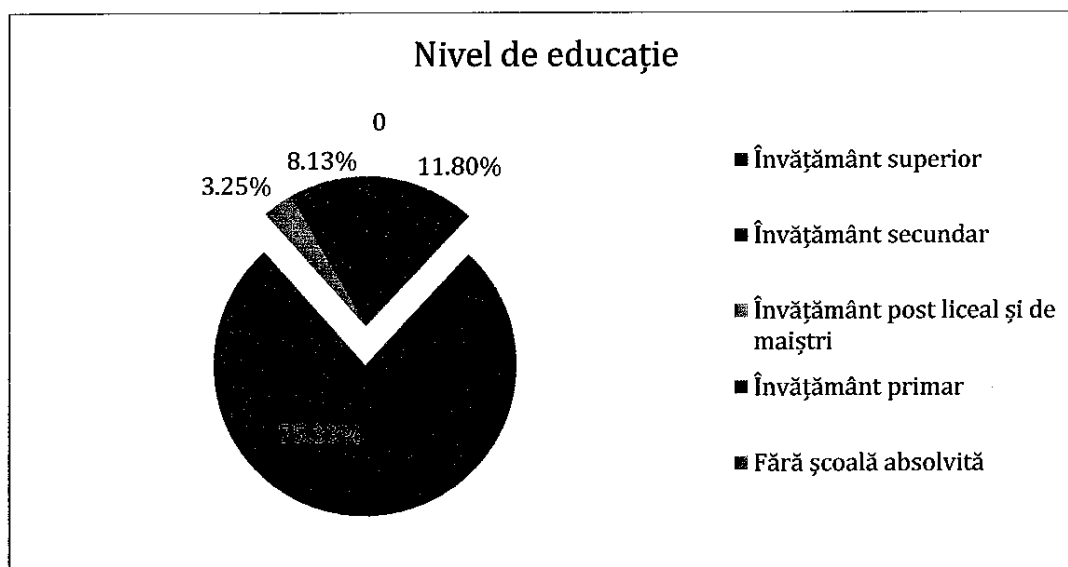

Așa cum se poate urmări din datele ultimului recensământ, numărul populației din eșalonul 15-49 ani este superior populației din eșalonul 50+. Din acest punct de vedere, profilul demografic al orașului Cisnădie este asemănător cu cel al municipiilor Sibiu și Mediaș.

În funcție de *nivelul de educație*, factor fundamental pentru dezvoltarea oricărei comunități, distribuția la nivelul orașului Cisnădie se prezintă în felul următor:

Nivelul instituției de învățământ absolvite	
Învățământ superior	Total: 1.503 din care persoane cu licență- 1.323
Învățământ secundar	Total: 9.596 din care ▶ învățământ liceal-3768 ▶ învățământ profesional și de ucenici-2.614 ▶ învățământ inferior (gimnial)-3.214
Învățământ post liceal și de maiștri	414
Învățământ primar	1.036
Fără școală absolvită	Total: 189 din care ▶ persoane analfabete-28
Total populație stabilă de 10 ani și peste după nivel de educație: 12.738 persoane	

Sursa: INS

Conform datelor prezentate se remarcă faptul că populația cu studii superioare finalizate este inferioară numeric populației cu studii liceale, învățământ profesional, postliceal și de maiștri. Se poate remarca axarea spre absolvirea formelor de învățământ care permit intrarea pe piața muncii imediat după finalizare (a se lua în considerare și contextul de la nivel național și anume acela că

numărul locurilor de muncă disponibile pentru persoanele cu studii liceale, postliceale și de maiștri finalizate este net superior numărului persoanelor cu studii superioare finalizate).

Fondul locativ - conform rezultatelor Recensământului din 2011, la nivelul orașului Cisnădie există un număr de 6.125 locuințe convenționale, reprezentând 3,67% din fondul locativ de la nivelul județului Sibiu. Sub aspectul formei de proprietate, situația la nivelul orașului este următoarea:

Formă de proprietate	Număr	% din total
privată particulară	5.688	92.9
de stat	394	6.4
privată de grup	10	0.2
cooperatistă	26	0.4
asociativă	1	-
a cultelor religioase	6	0.1

Sursa: INS

Dezvoltare socială

În orașul Cisnădie, conform datelor DGASPC Sibiu, își desfășoară activitatea Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități "Tavi Bucur. Clădirea Centrului va fi modernizată și eficientizată termic, spațiile vor fi reconfigurate pentru a oferi condiții corespunzătoare de cazare și de deplasare persoanelor adulte cu nevoi speciale. După modernizare, în acest centru vor fi mutați aproximativ 20 de beneficiari adulți din sistemul de asistență socială. În anul 2022 beneficiarii centrului au fost 24 de persoane (18 femei și 6 bărbați) cu un grad grav de handicap ce necesită asistent personal.

În domeniul sprijinirii copiilor și tinerilor, trebuie amintită Organizația SOS Satele Copiilor România care este membră a SOS Kinderdorf Internațional, una dintre cele mai mari organizații non-profit din lume, cu sediul central în Austria. SOS Satele Copiilor România este o organizație neguvernamentală, centrată pe asistarea și sprijinul acordat copiilor care au pierdut sau riscă să piardă îngrijirea familiei lor biologice. **SOS Satele Copiilor România** a fost înființată în anul 1990. În acest moment asociația implementează 3 programe la nivel național în București, Sibiu și Bacău oferind servicii de îngrijire de tip familial (Sate SOS), servicii de consiliere (Programe de Întărire a

Familiei) și servicii educaționale (Grădinițe SOS, Mașina cu Jucării, Tabără Socială, Proiecte Educaționale).

La nivelul Orașului Cisnădie, SOS Satele Copiilor România desfășoară următoarele proiecte în domeniul social:

► **SOS Satul Copiilor Cisnădie** - este cel de al doilea Sat – pe lângă cel din București - pe care SOS Satele Copiilor România l-a deschis în anul 1993. SOS Satul Copiilor Cisnădie este situat în partea de nord-est a orașului Cisnădie. Satul este compus din 12 case familiale care pot găzdui până la 84 de copii, o gradiniță, un sediu administrativ, o tabără de vacanță, terenuri de joacă și terenuri de sport și un centru de consiliere pentru copii și părinți. În SOS Satul Copiilor Cisnădie, fiecare dintre cele 12 case familiale corespunde nevoilor unei familii numeroase.

► **SOS Centrul de Consiliere și Sprijin pentru Copii și Părinți Cisnădie** - apărut în anul 2004, ca proiect comunitar al SOS Satului Copiilor Cisnădie și acreditat drept Centrul de Consiliere și Sprijin pentru Părinți și Copii Cisnădie în anul 2008, proiectul se adresează copiilor aflați în dificultate și părinților acestora ce au domiciliul în Cisnădie, Colonia Sevis, Cisnădioara și Municipiul Sibiu. În cadrul proiectului sunt asistați copiii și părinții acestora, identificați din baza de date a autorităților locale. Prin serviciile oferite se încearcă responsabilizarea părinților față de creșterea și îngrijirea copiilor, identificarea resurselor proprii, creșterea încrederii în sine, prioritizarea nevoilor, dobândirea curajului de a face primul pas în procesul de depășire a situației de criză în care se află.

► **SOS Tabăra de vacanță Cisnădie** - înființată în anul 1996 și acreditată de Ministerul Tineretului și Sportului. Facilitățile oferite de tabără sunt: 2 terenuri de sport (fotbal, baschet, tenis); Loc de joacă dotat cu diferite aparate (leagăne, tobogan, ansambluri pentru cățărare etc.); Sală de joacă în incinta taberei unde se poate juca tenis de masă sau alte jocuri de grup. Tabăra se adresează copiilor și tinerilor și are o capacitate de cazare de 34 de locuri.

În ceea ce privește susținerea persoanelor adulte cu handicap, în Cisnădie își desfășoară activitatea **Centrul de Recuperare și Reabilitare Persoane cu Handicap Cisnădie (CRRPH)**. Centrul a fost înființat în vara anului 2013 prin Programul de Interes Național 1/2006 „Restructurarea instituțiilor de tip vechi destinate persoanelor adulte cu handicap și crearea de servicii alternative de tip rezidențial” finanțat de MMFPS – DGPPH, implementat și cofinanțat de Fundația SERA România, având ca beneficiar final Consiliul Județean Sibiu – Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului. Centrul este acreditat și s-au făcut demersurile la Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și a Persoanelor Vârstnice – Direcția Protecția Persoanelor cu Dizabilități pentru

obținerea avizului de funcționare. Centrul de Recuperare și Reabilitare Persoane cu Handicap Cisnădie este componentă a planului de restructurare a CITO Dumbrăveni (I) prin derularea unui proiect de interes național iar beneficiarii provin de la vechiul centru din Dumbrăveni .

Centrul de recuperare are o capacitate de 50 de locuri. Beneficiarii centrului sunt persoane cu dizabilități, dependente în mare măsură de serviciile socio-medicale. La această categorie de beneficiari, conform nevoilor lor specifice, predomină serviciile de îngrijire, hrănire, asistență medicală, recuperare/reabilitare, socializare și petrecere a timpului liber, educație nonformală și informală. Este un centru de tip rezidențial care are rolul de a asigura, la nivel județean, servicii specifice de găzduire, asistență medicală, îngrijire, recuperare, reabilitare, consiliere psihologică, terapie ocupațională, socializare, petrecerea timpului liber, aplicarea politicilor și strategiilor de asistență specializată a persoanelor cu handicap prin creșterea șanselor reintegrării acestora în familie sau în comunitate și de a acorda sprijin și asistență pentru prevenirea situațiilor ce pun în pericol securitatea persoanelor cu handicap.

În Cisnădie funcționează și **Centrul de zi "Arca lui Noe"**, care oferă servicii de zi pentru copiii din familii cu risc de abandon școlar sau aflate în situații de risc. Centrul de Zi "Arca lui Noe" reprezintă un cămin pentru elevii proveniți din mediile sociale vulnerabile, dar și o speranță pentru familiile acestora, contribuind semnificativ la dezvoltarea armonioasă, fizică și psihică a copiilor prin servicii de educație, îngrijire și socializare.

Little John's House este o casă sigură pentru copiii și adulții cu nevoi speciale și un centru de îngrijire pentru aceștia. Înființată în 1993, fundația are acum grijă de 6 adulți și tineri cu nevoi diferite. Tot mai mulți voluntari englezi vroiau să vadă acest proiect de succes, și așa a apărut ideea Taberei de Vară. Nu doar pentru copiii din casă, ci și pentru mulți alți copii din centrele de plasament de stat sau din familii, care aveau nevoi speciale. An de an, verile au devenit pentru acești copii și tineri o oază de distracție și multe râsete. Copiii cântă, dansează, confecționează jucării, pictează. Și an de an, abia așteaptă Tabăra de Vară de la Casa lui Ionuț. Peste 130 de copii participă anual.

Asociația "Speranță și Zâmbet" s-a înființat în februarie 2004, când a avut loc la Cisnădie deschiderea oficială a acțiunii SUPENKÜCHE – O MASA CALDĂ pentru 50 de copii cu varstă cuprinsă între 3 și 14 ani, ce proveneau din familii nevoiașe, cu probleme deosebite, cu o situație economico-socială foarte grea. Obiectivul central al Asociației „Speranță și Zâmbet” îl reprezintă grija față de copiii din familii cu o situație socială defavorizată. Asociația oferă servicii sociale copiilor romi și români din familii defavorizate, precum și familiilor acestora, desfășurând activități de after school pentru copiii nevoiași din Cisnădie și din Centrele de copii ale Asociației.

Serviciile sociale pentru grupurile aflate în situații de risc sunt furnizate la nivelul orașului Cisnădie și de o serie de furnizori acreditați de servicii sociale, atât publici cât și privați, după cum urmează:

Furnizor	Serviciul furnizat	Categoria de beneficiari	Nr. beneficiari
Serviciul Public de Asistență Socială Cisnădie	Servicii sociale cu caracter primar și servicii sociale specializate	▶ Persoane cu handicap grav beneficiare de asistent social	40
		▶ Persoane cu handicap grav beneficiare de indemnizații însoțitor	107
		▶ Copii din familii cu risc social	40
		▶ Persoane vârstnice/Îngrijitori informali	10
		▶ Persoane cu dizabilități	930
		▶ Persoane singure, familii cu/fără copii, vârstnici cu venituri până la 170 ron/membru	20
		▶ Familii cu copii care au venituri de până la 634 ron/membru	17
Asociația Diakonisches Werk, Sibiu	Servicii sociale	▶ Copii din medii sociale defavorizate	35 - Centrul de zi "Arca lui Noe"
SOS Satele copiilor Cisnădie	Servicii sociale	▶ Copii care au rămas fără sprijin parental sau care riscă să îl piardă	48
Asociația speranță și zâmbet -Hope & Smile Foundation	Servicii sociale	▶ Copii în plasament	60
Fundația Little John's House	Servicii sociale	▶ Tineri și adulți cu nevoi speciale	6

Sursă - Serviciul Public de Asistență Socială Cisnădie

Aspectele sociale ale comunității sunt susținute și de sectorul asociativ local care desfășoară activități diverse pentru a sprijini dezvoltarea durabilă comunitară.

Societatea civilă este reprezentată de câteva **organizații neguvernamentale** active:

▶ Asociația Chateau-Thierry- care susține relațiile bilaterale între orașele Cisnădie și Chateau-Thierry.

► Asociația Măgura-Cisnădie – care are drept scop promovarea, organizarea și practicarea turismului sportiv, a culturismului și a schiului, precum și organizarea de acțiuni de curățare, amenajare și protecție a mediului, întreținere de poteci, cabane, marcaje turistice.

► Asociația Creștină Umanitară Stanca – care oferă ajutor moral și material persoanelor nevoiașe, fără a discrimina pe diferite considerente.

► Asociația Umanitară a Handicapaților Fizic Live Cisnădie – care sprijină material persoanele cu dizabilități.

► Fundația “Little John”- care are ca și scop supravegherea, îngrijirea, recuperarea și educarea copiilor cu dizabilități.

► Fundația Sanitaria- care se ocupă de ajutorarea persoanelor cu nivel de trai scăzut, a familiilor cu număr ridicat de copii, a veteranilor, văduvelor și invalizilor de război.

CAPITOLUL XII. ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI SĂNĂTATE

Învățământ, educație și cultură

Rețeaua școlară din orașul Cisnădie se prezintă astfel:

REȚEAUA ȘCOLARĂ DIN ORAȘUL CISNĂDIE
2021-2022

I. Unități de învățământ de stat

Nr. crt.	Unitatea de învățământ cu personalitate juridică	Nivelul de învățământ	Structuri aferente	Nivelul de învățământ
1.	Liceul Teoretic „Gustav Gundisch” Cisnădie	PRI, GIM, LIC TEO	-	-
2.	Liceul Tehnologic Cisnădie	PRI, GIM, LIC TEH	Grădinița cu Program Normal nr. 1 Cisnădie	PRE
			Grădinița cu Program Prelungit nr. 6	PRE
3.	Școala Gimnazială nr. 2 Cisnădie	PRI, GIM	Grădinița cu Program Prelungit nr. 7 Cisnădie	PRE
			Grădinița cu Program Normal Cisnădioara	PRE
4.	Școala Gimnazială nr. 3 Cisnădie	PRI, GIM	Grădinița cu Program Prelungit nr. 4 Cisnădie	PRE

II. Unități de învățământ particulare acreditate/autorizate:

Nr. crt.	Denumirea unității cu personalitate juridică	Denumirea unității de învățământ	Nivelul de învățământ
1.	Biserica Creștină după Evanghelie	Grădinița cu program normal „Havila”	PRE

III. Unitate de învățământ cu finanțare M.E.N.C.S.

Nr. crt.	Denumirea unității de învățământ arondată (AR) - unitate conexă, structură la Palatul Copiilor Sibiu	Adresa unității de învățământ	Nivelul de învățământ
1.	Clubul Elevilor Cisnădie – unitate conexă, structură la Palatul Copiilor Sibiu	Oraș Cisnădie, str. Măgurii nr. 93	PRI, GIM

Populația înscrisă în unitățile educaționale din Cisnădie, în anul 2019, conform datelor furnizate de INS, arăta astfel:

Populația școlară – anul 2019

Copii înscriși în grădinițe	471	25.92%
Elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv învățământul special)	1.050	57,79%
din care Elevi înscriși în învățământul gimnazial	462	25.43%
Elevi înscriși în învățământul liceal	296	16,29%
Total populație școlară		1.817

Numărul cadrelor didactice care activează în instituțiile educaționale menționate anterior era în 2019, conform datelor INS, de 130 persoane, împărțite astfel: 36 de persoane active în unitățile preșcolare, 68 în unitățile învățământului primar și gimnazial și 26 de persoane active în liceele din Cisnădie. În ceea ce privește dinamica numărului cadrelor didactice, în perioada 2015-2019 aceasta nu a suferit fluctuații majore.

În ceea ce privește dotările instituțiilor educaționale din Cisnădie, în anul 2019 existau:

Dotari instituții școlare – an 2019

Săli de clasă și cabinete școlare	106 din care: ▶ învățământ preșcolar-27 ▶ învățământ primar și gimnazial-38 ▶ învățământ liceal-42
Laboratoare școlare	11 din care ▶ învățământ primar și gimnazial-3 ▶ învățământ liceal-8
Săli de gimnastică	4 din care ▶ învățământ primar și gimnazial-2 ▶ învățământ liceal-2
Ateliere școlare	1 în învățământul liceal
Terenuri de sport	7 din care ▶ învățământ primar și gimnazial-5 ▶ învățământ liceal-2
PC-uri	200 din care: ▶ învățământ preșcolar-12

▶ învățământ primar și gimnazial-56
▶ învățământ liceal-132

Conform situației prezentate și raportat la numărul de elevi înregistrați în sistemul de învățământ primar, gimnazial și liceal (1346 elevi), situația infrastructurii școlare se prezintă astfel: la un laborator școlar revin 122,4 elevi, singurul atelier școlar revenind întregii populații de liceeni (296 elevi), la un teren de sport revin 192,3 elevi iar la un PC revin 6,7 elevi.

Cultura

Casa de Cultură Cisnădie

La nivelul orașului Cisnădie, există Casa de Cultură, instituție dată în folosință în anul 1960. Ani de zile a făcut obiectul unui proces între administrația publică locală și Sindicate, în urma caruia a revenit în domeniul public al orașului. Prin efortul administrației publice locale, proiectul de reabilitare și modernizare a Casei de Cultură a fost realizat prin Programul Prioritar Național de “Reabilitare, modernizare și dotare a așezămintelor culturale”. Casa de Cultură este un punct forte

important pentru dezvoltarea culturală a orașului Cisnădie și a județului Sibiu, prin găzduirea multor evenimente, spectacole, piese de teatru, concerte, într-o sală modernizată, cu 400 de locuri. Casa de Cultură găzduiește și Biblioteca Orașului Cisnădie.

Clubul Copiilor Cisnădie - oferă copiilor șansa să parcurgă o varietate de cursuri și ateliere educaționale interactive. Cursurile și atelierile promovează în special dezvoltarea creativității, stimularea curiozității naturale, copiii fiind în permanență încurajați să descopere, să inventeze, să interacționeze și să-și exprime propriile idei. Profesorii îndrumători îi încurajează și le cultivă emoțiile, inteligența și talentul. Clubul pune la dispoziția copiilor ateliere de lucru dotate corespunzător pentru desfășurarea activităților propuse. Finalizarea activităților de la cercurile clubului are loc prin concursuri, expoziții și festivaluri la care copiii participă cu mult entuziasm.

De asemenea, copiii concurează la competiții județene, interjudețene, naționale și iau parte la expoziții internaționale, obținând numeroase premii. Clubul Copiilor din Cisnădie este recunoscut ca o punte de lansare a talentelor, contribuind atât la alegerea unei meserii în viitor, cât și la petrecerea într-un mod plăcut a timpului liber. În ultimii ani, copiii au beneficiat de cursurile gratuite oferite de club, la următoarele cercuri: aeromodele, automodele, ceramică, informatică, jurnalism, karting, limba engleză, muzică, orientare turistică și țesături/cusături.

Manifestări culturale

În prezent, administrația locală își propune să anime viața culturală din Cisnădie și Cisnădioara prin menținerea activităților culturale existente, dar și prin dezvoltarea de noi evenimente.

Evenimentele organizate la ora actuală se desfășoară în următoarele locații:

Cisnădie: în parcul Măgura, în Biserica Evanghelică, la Aerodrom.

Biserica Evanghelică Cisnădie găzduiește „Ziua porților deschise” și „Ziua recoltei”. Între zidurile groase ale cetății cisanădiene au loc frecvent vernisaje de pictură, expoziții de fotografie, arhitectură, concerte de cor.

Primăria orașului Cisnădie organizează în fiecare an: Zilele Orașului Cisnădie, Întâlnirea cu sașii emigrați din Cisnădie, Ziua pensionarilor.

Cisnădioara: la Cetate și în Biserica Evanghelică.

În luna iunie, Cetatea din Cisnădioara găzduiește multe spectacole ale Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu.

În lunile iulie-august are loc Festivalul ICon Arts, povestea unui proiect cultural ambițios ce s-a transformat într-un fenomen complex de artă contemporană independentă, recunoscut la nivel european. Icon Arts înseamnă un curs internațional de artă (Academia ICon Arts) și un Festival de concerte și spectacole (Festivalul Icon Arts). Icon Arts se mandrește cu cei 150 de tineri care se

reunesc anual la Cisnădie și Cisnădioara. Manifestările Icon Arts sunt axate pe zona muzicală, dar în ultimii 7 ani s-au extins și către teatru, dans, fotografie, arte vizuale. Dacă localitatea Cisnădioara gazduiește participanții Academiei și o parte din workshopuri, acustica extraordinară a Cetății Sf. Mihail din Cisnădioara oferă cadrul ideal pentru festivitatea de încheiere a Academiei Icon Arts, ce are loc în prima duminică din august.

În lunile iulie, august se desfășoară în fiecare duminică, începând cu orele 17.00, concerte de flaut/orgă în Biserica Evanghelică Cisnădioara. În cadrul stagiunii estivale “Plimbări muzicale la Cisnădioara” concertează ansambluri tinere și muzicieni aflați la începutul carierei alături de artiști consacrați din țară și de peste hotare. Anual, un eveniment special îl constituie programul pentru copii, când cei mici devin din simpli ascultători, actori principali.

În 2014 a început “Transilvania on Top – Sunset Castle” – în biserica din deal, la care au participat în trei seri în jur de 400 de persoane.

Aceste evenimente culturale sunt susținute financiar de Primaria Orașului Cisnădie și de comunitatea locală din Cisnădioara.

Clubul Economic German Transilvania organizează Festivalul Vinului în Cisnădioara, unde producatori de vinuri din toată țara își prezintă oferta, în ritmuri de muzică săsească.

Nu în ultimul rând, menționăm existența Clubului de Arte Marțiale, a Clubului Național al Crescătorilor de Canari Rolleri, a Asociației Club Sportiv Măgura Cisnădie – asociația Orașului Cisnădie, finanțată de Consiliul Local Cisnădie și care promovează handbalul și fotbalul, în principal. Din toamna lui 2014 orașul se mandrește cu echipa de handbal feminin senioare C.S.Măgura Cisnădie aflată în Divizia Națională. Echipa are întreaga susținere a Consiliului Local Cisnădie pentru a promova în Liga Națională.

Sănătate

Primul spital modern din Cisnădie a fost creat în 1950, având 30 de paturi și s-a extins ulterior până la 120 de paturi. După 1960 s-a ridicat o nouă construcție cu destinație spitalicească, cu o capacitate de 100 de paturi. După 1990, sub denumirea „Spitalul Orășenesc Cisnădie”, s-au operat extinderi și modernizări care au condus în anul 2000 la existența a 5 secții, totalizând 145 de paturi. Ulterior spitalul a fost închis, dar prin efortul administrației locale și județene a fost redeschis la 1 septembrie 2012.

În prezent, Spitalul Orășenesc Cisnădie are 72 de paturi, cu secții de medicină internă și pediatrie. În ambulatoriul de specialitate sunt funcționale specializările: O.R.L, neurologie, pediatrie, medicină internă, obstetrică – ginecologie; există o cameră de primiri urgențe, un

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

laborator de analize medicale și imagistică, o sală de recuperare - kinetoterapie, o farmacie cu circuit închis.

În ceea ce privește unitățile sanitare de la nivelul Orașului Cisnădie, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică (INS), în 2019, situația este următoarea:

Categorie de unitate	Formă de proprietate	Număr
Spital	Publică	1
Cabinete medicale de familie	Publică	11
	Privată	1
Cabinete medicale de specialitate	Privată	9
Farmacii	Publică	1
	Privată	5
Cabinete medicale școlare	Publică	1
Cabinete stomatologice	Privată	19
Laboratoare medicale	Publică	3
Laboratoare de tehnica dentara	Privată	1

Sursa: INS

CAPITOLUL XIII. INVESTIȚII REALIZATE ÎN PERIOADA 2014-2020

1. Modernizarea centrului orașului - Piața Revoluției Cisnădie

2. Modernizare Parc Măgura Cisnădie

3. Crearea Complexului Sportiv Măgura Cisnădie

3.1 Complexul Sportiv Măgura Cisnădie - Extinderea Sălii Polivalente cu 1400 locuri, C.S. Măgura Cisnădie – echipă de Handbal Feminin din Liga Națională (locul 3 în 2018)

3.2 Complexul Sportiv Măgura Cisnădie - Ștrand cu bazin semi-olimpic și două bazine de înot pentru copii

3.3 Complexul Sportiv Măgura Cisnădie - Terenuri de tenis, Panoul de cățărare - escaladă și patinoarul acoperit

4. Crearea sensului giratoriu cu fântână arteziană

5. Amenajare spațiu relaxare - Piațeta de la Fieru'

6. Terenuri acordate tinerilor pentru construirea de locuințe (Cartierul Tineretului)

7. Construirea Bisericii "Adormirea Maicii Domnului" din Cimitirul Ortodox, finanțată din bugetul local:

- s-au pavat aleile
- s-a introdus iluminat
- s-a realizat pictura
- s-au montat vitralii și mozaic pe fațadă
- confecționare două porți și gard din lemn

8. Biserica "Sfântul Nicolae":

- s-au pavat aleile
- s-a renovat fațada
- s-au realizat picturi
- s-a introdus încălzire în pardoseală
- s-au montat vitralii și mozaic

9. Biserica “Sfânta Treime”:

- s-au pavat aleile
- s-a renovat fatada
- s-au realizat picturi
- s-a introdus incalzire în pardoseala
- s-au montat vitralii și mozaic

10. Biserica “Sf. 40 de Mucenici” Cisnădioara:

- pictura în biserică

11. Reabilitare Casa de Cultură a orașului Cisnădie - proiect cofinanțat prin Programul prioritar național “Reabilitare, modernizare și dotare așezăminte culturale”, prin CNI

12. Amenajarea pistei de biciclete Cisnădie-Cisnădioara

13. Amenajare Grădina Mare

14. Amenajare Strada Târgului

15. Locuri de joacă:

- Strada Șelimbăruului
- Parcul Măgura
- Cartierul Arhitecților

16. Modernizare grădinița cu program normal nr. 1- Liceul Tehnologic Cisnădie

17. Scoala Gimnazială nr. 2:

- s-au zugrăvit fațadele, interior și exterior
- s-a montat un sistem de iluminare nocturnă

18. Modernizarea iluminatului public stradal din Cisnădie și Cisnădioara:

- achiziționarea unui sistem de telegestiune care permite urmărirea în timp real a defecțiunilor;
- montarea unor stâlpi noi de iluminat în Cartierul Arhitecților

19. Construirea unui centru de relaxare tip SPA: include un bazin semi-olimpic, cu o lățime de 15 metri și o lungime de 25 de metri și sală de fitness

20. Amenajarea unei piste de biciclete Cisnădie-Sibiu

21. Containere subterane - înlocuirea amplasamentelor existente și amenajarea unui sistem subteran de colectare a gușoaielor.

PARTEA II. ANALIZA ECONOMICĂ

CAPITOLUL XIV. ANALIZA ECONOMIEI ORAȘULUI CISNĂDIE

Analiza economiei orașului Cisnădie are ca scop evidențierea principalelor probleme și oportunități de dezvoltare ale orașului. În acest sens este analizată evoluția și structura a diverși indicatori economici. Pentru început este prezentată evoluția celor mai importante companii la nivel local, din perspectiva numărului de angajați și a cifrei de afaceri. Analiza sectorială a economiei se realizează prin intermediul cifrei de afaceri, numărului de angajați și a numărului de întreprinderi (pe domenii și sectoare ale economiei). Sectorul IMM este analizat cu tot ajutorul intermediul cifrei de afaceri, numărului de angajați și a numărului de întreprinderi. De asemenea, prezentăm și analiza evoluției bugetului local. Această secțiune include și o analiză a evoluției turismului, atât de la nivelul orașului, cât și a comunităților rurale din zonă. Nu în ultimul rând, performanța economică a orașului Cisnădie este comparată cu performanța principalilor competitori, iar ulterior prezentăm sectoarele și domeniile în cazul cărora orașul are avantaj competitiv.

Principalele companii locale

Această secțiune prezintă evoluția numărului de angajați și a cifrei de afaceri a celor mai importante 10 firme din oraș. Acestea oferind o imagine de ansamblu asupra performanței economice generale de la nivelul orașului.

Cele mai importante firme de la nivelul orașului, precum și obiectul lor de activitate, sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabel 1: Top 10 firme. Evoluția numărului de angajați.

Firmă	Obiect de activitate	Număr de angajați 2008	Număr de angajați 2018	Creștere 2018 -2008	Pondere din numărul total de salariați (sector privat) 2018
SOMAREST SRL	1520 – Fabricarea îmbrăcăminteii	598	905	51.3%	20.39%
SWOBODA SIBIU SRL	2932- Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	229	560	144.5%	12.62%

TRANS EURO TEXTILE SRL	1439- Fabricarea prin tricotare sau croșetare a altor articole de îmbrăcăminte	518	354	-31.7%	7.97%
RAGUSE MEDIZINISCHE PRODUKTE ROMÂNIA SRL	2660- Fabricarea de echipamente pentru radiologie, electrodiagnostic și electroterapie	208	280	34.6%	6.31%
ROMTAP.PROD.COM. SRL	1393 – Fabricarea de covoare și mochete	93	162	74.2%	3.65%
MEGA CON GRUP SRL	4120 – Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	19	100	426.3%	2.25%
ASSAULT PROTECT SRL	8010 – Activități de protecție și gardă	-	98	1.0%	2.21%
CARGO TRANS SRL	4941 – Transporturi rutiere de mărfuri	4	96	2300.0%	2.16%
SR2C INDUSTRIE SRL	2591 – Fabricarea de recipiente, containere și alte produse similare din oțel	80	78	-2.5%	1.76%
BIOTECHNIK SRL	3250 – Fabricarea de dispozitive, aparate și instrumente medicale și stomatologice	38	74	94.7%	1.67%

Sursă: calcule proprii pe baza datelor furnizate de ONRC

Rezultatele relevă faptul că orașul Cisnădie este puternic specializat în Industria prelucrătoare. Astfel, dintre cele 10 firme, 7 își desfășoară activitatea în sectorul *Industriei prelucrătoare*. Acestea însumau un procent de 54.37% din numărul total de salariați din sectorul privat în anul 2018. De asemenea, se observă diferențe considerabile între aceste firme. Cea mai mare firmă, SOMAREST SRL, angajează un procent de 20.39% din totalul anagajaților din sectorul privat, în timp ce celelalte firme angajează un procent semnificativ mai redus.

Celelalte firme din top își desfășoară activitatea în sectoarele *Construcții; Activități de servicii administrative și activități de servicii support și Transport și depozitare*. Totuși, ele însumează un procent considerabil mai redus din totalul numărului de salariați, respectiv 6.62%.

În ceea ce privește evoluția acestor firme, se remarcă faptul că majoritatea au înregistrat creșteri în termeni de număr de angajați în anul 2018, comparativ cu anul 2008. Cele mai mari creșteri procentuale au fost înregistrate de firme în sectoarele *Transport și depozitare și Construcții*. Singurele firme care au înregistrat scăderi sunt cele din sectorul *Industrie prelucrătoare*.

Tabel 2: Top 10 firme. Evoluția cifrei de afaceri.

Firmă	Obiect de activitate	Cifra de afaceri 2008	Cifra de afaceri 2018	Pondere din totalul cifrei de afaceri (sector privat) 2018
SWOBODA SIBIU SRL	2932- Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	32020195	280288153	30.58%
SOMAREST SRL	1520 – Fabricarea îmbrăcăminte	39996709	118495230	12.93%
CARGO TRANS SRL	4941 – Transporturi rutiere de mărfuri	904912	34484381	3.76%
TRANS EURO TEXTILE SRL	1439- Fabricarea prin tricotare sau croșetare a altor articole de îmbrăcăminte	24822545	21443501	2.34%
MEGA CON GRUP SRL	4120 – Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	121278	15757752	1.72%
RAGUSE MEDIZINISCHE PRODUKTE ROMÂNIA SRL	2660- Fabricarea de echipamente pentru radiologie, electrodiagnostic și electroterapie	5672793	15424244	1.68%
BIOTECHNIK SRL	3250 – Fabricarea de dispozitive, aparate și instrumente medicale și stomatologice	3970595	13418111	1.46%
SR2C INDUSTRIE SRL	2591 – Fabricarea de recipiente, containere și alte produse similare din oțel	12642196	12372081	1.35%
ROMTAP.PROD.COM.SRL	1393 – Fabricarea de covoare și mochete	2277783	8519092	0.93%
ASSAULT PROTECT SRL	8010 – Activități de protecție și gardă	-	3509032	0.38%

Sursă: calcule proprii pe baza datelor furnizate de ONRC

În ceea ce privește topul firmelor locale din perspectiva cifrei de afaceri, se remarcă faptul că acesta nu este identic cu cel al numărului de angajați. Cu toate că firma SWOBODA SIBIU SRL reprezintă numai 20.39% din totalul angajaților din sectorul privat, ea însumează 30.58% din totalul cifrei de afaceri. Specializarea orașului în sectorul *Industriei prelucrătoare* este evidentă, acesta reprezentând aproximativ 51% din totalul cifrei de afaceri înregistrate la nivel local de către sectorul privat. Firmele din celelalte sectoare, respectiv *Construcții; Activități de servicii administrative și activități de servicii support și Transport și depozitare* reprezintă un procent de 5.86% din totalul cifrei de afaceri.

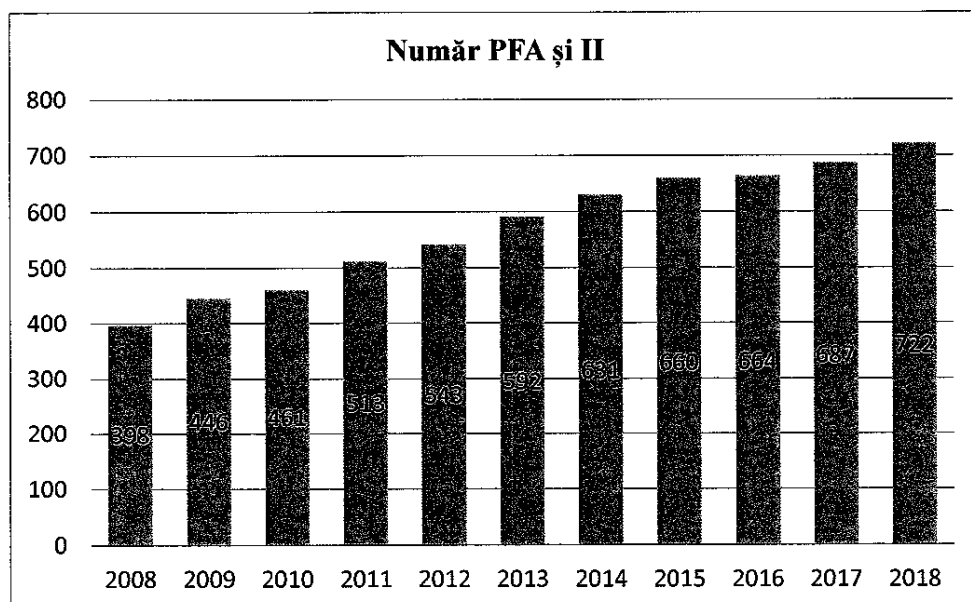
Analiza sectorială a economiei locale

Relevanța analizei sectoriale a economiei locale constă în faptul că permite identificarea sectoarelor și domeniilor care au înregistrat creșteri sau scăderi din perspectiva numărului de întreprinderi, a numărului de angajați și a cifrei de afaceri.

Această analiză trebuie să fie privită luând în considerare limitele impuse de datele disponibile. Datele utilizate au fost furnizate de către Oficiul Național al Registrului Comerțului. Principala limitare a acestora este faptul că includ numai societăți comerciale, iar prin urmare persoanele fizice autorizate (PFA) și întreprinderile individuale (II) nu sunt cuprinse. Nu în ultimul rând, aceste date includ numai societățile comerciale care au sediul social în orașul Cisnădie, nu și pe cele care au numai punctul de lucru aici. Prin urmare, o parte semnificativă a economiei locale nu este inclusă în această analiză. Totuși, în ciuda limitelor impuse de datele disponibile, evoluția societăților comerciale din perspectiva indicatorilor menționați (numărului de întreprinderi, a numărului de angajați și a cifrei de afaceri) reflectă performanța economiei locale.

S-a încercat compensarea acestei limite prin obținerea de date cu privire la PFA și II de la Agenția Națională de Administrare Fiscală. Deși sunt disponibile numai date cu privire la numărul acestor entități, dar nu cu privire la numărul de salariați sau cifra de afaceri, acestea reflectă totuși importanța acestora pentru economia locală. Numărul PFA și II a crescut în mod constant perioada 2008-2018. Astfel, în anul 2018 erau cu 81.4% mai multe PFA și II comparativ cu anul 2008.

Figura 1: Evoluția numărului de persoane fizice autorizate și întreprinderi individuale

Sursa: date furnizate de ANAF

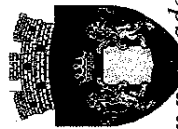

Structura și evoluția principalilor indicatori economici pe sectoare și domenii

Analiza evoluției numărului de angajați ai întreprinderilor active în perioada 2008-2018 pe sectoare economice (Tabel 3) relevă o tendință generală de creștere. Astfel, la nivel general s-a înregistrat o creștere de 11.25% a numărului de angajați. Cea mai mare creștere procentuală de 500%, în raport cu anul 2008, a fost înregistrată de următoarele sectorul Activități de spectacole, culturale și recreative, sector intens promovat de către Comisia Europeană (2012) cu scopul creării de locuri de muncă și generării de creștere economică. Trebuie totuși menționat că în cifre absolute creșterea pare modestă, de la 1 angajat în anul 2008, la 6 angajați în anul 2018.

Celelalte sectoare care au înregistrat creșteri seminifictive (în ordinea creșterii înregistrate) sunt: *Activități de servicii administrative și activități de servicii suport; Sănătate și asistență socială; Tranzacții imobiliare; Transport și depozitare; Activități profesionale, științifice și tehnice; Construcții; Alte activități de servicii; Hoteluri și restaurante.* De asemenea, aceste sectoare au crescut și ca pondere în economia locală. Creșteri mai mici au fost înregistrate și în cazul *Industriei prelucrătoare și a Agriculturii, silviculturii și pescuitului.* Se remarcă faptul că deși a înregistrat creșteri, *Industria prelucrătoare* a scăzut ca și pondere în economia locală, de la 69.77% în anul 2008, la 64.77% în anul 2018. Toate acestea evidențiază faptul că la nivelul orașului Cisnădie există un trend de diversificare a economiei locale, importanța sectorului secundar aflându-se în scădere, în timp ce sectorul terțiar este în creștere.

Scăderi au fost înregistrate în cazul următoarelor sectoare (în ordinea scăderii înregistrate): *Intermedieri financiare și asigurări; Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; Învățământ; Informații și comunicații; Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor.*

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Tabel 3: Structura și evoluția numărului și a ponderii angajaților întreprinderilor în perioada 2008 – 2018

Sectoare economice	2008	2008%	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018%	Creștere 2018-2008
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	33	0.83%	17	16	16	17	18	11	24	21	17	182	4.10%	451.52%
Activități de spectacole, culturale și recreative	1	0.03%	0	0	1	1	1	14	4	2	3	6	0.14%	500%
Activități profesionale, științifice și tehnice	49	1.23%	59	50	47	50	56	53	53	81	88	88	1.98%	79.59%
Agricultură, silvicultură și pescuit	75	1.88%	84	97	120	125	115	268	127	118	80	77	1.73%	2.67%
Alte activități de servicii	22	0.55%	10	7	10	8	13	15	7	10	7	29	0.65%	31.82%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	365	9.15%	354	336	339	359	378	336	350	393	420	335	7.55%	-8.22%
Construcții	338	8.47%	210	145	220	222	291	284	263	306	373	447	10.07%	32.25%
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	83	2.08%	47	40	25	18	21	19	20	17	4	15	0.34%	-81.93%
Hoteluri și restaurante	67	1.68%	201	298	346	52	48	54	53	59	47	73	1.64%	8.96%
Industria extractivă	0	0.00%	0		0	0	1	1	1	0	0	0	0.00%	0.00%
Industria prelucrătoare	2784	69.77%	2638	2360	2507	2673	2660	2629	2966	2860	2923	2875	64.77%	3.27%
Informații și comunicații	61	1.53%	54	53	56	63	55	52	22	43	33	41	0.92%	-32.79%
Intermedieri financiare și asigurări	11	0.28%	8	9	8	8	8	6	6	5	2	0	0.00%	-100%
Învățământ	11	0.28%	9	7	6	5	7	5	3	2	4	7	0.16%	-36.36
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0	0.00%	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0.00%	0.00%

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Sănătate și asistență socială	3	0.08%	5	3	4	3	3	10	14	13	13	13	0.29%	333.33%
Transport și deșchitare	67	1.68%	45	49	50	52	88	133	158	182	179	179	4.03%	167.16%
Tranzacții imobiliare	20	0.50%	23	19	18	18	10	38	55	74	72	72	1.62%	260%
Total	3990	100%	3764	3489	3773	3674	3773	4092	4144	4270	4439	4439	100%	11.25%

Sursa: calcule proprii pe baza datelor ONRC

În general, evoluția cifrei de afaceri în perioada 2008-2018 (Tabel 4) reflectă trendul înregistrat în cazul evoluției numărului de angajați. Totuși, creșterea procentuală este considerabil mai mare. Totalul cifrei de afaceri a înregistrat o creștere de 93.23% în anul 2018 comparativ cu anul 2008. Trebuie menționat faptul că această creștere este calculată în termeni reali, cifra de afaceri fiind actualizată cu inflația, anul de referință fiind 2008.

Cu toate că majoritatea sectoarelor economice au înregistrat creșteri ale cifrei de afaceri, cele mai mari creșteri (>100%) au fost în cazul următoarelor sectoare (în ordinea creșterii înregistrate): *Activități de spectacole, culturale și recreative; Sănătate și asistență socială; Activități profesionale, științifice și tehnice; Activități de servicii administrative și activități de servicii support; Tranzacții imobiliare; Informații și comunicații; Transport și depozitare; Agricultură, silvicultură și pescuit; Construcții*. Toate aceste sectoare au înregistrat creșteri și în ceea ce privește numărul de angajați. Sectorul de *Informații și comunicații*, este singurul care a înregistra o creștere semnificativă a cifrei de afaceri (154.23%), cu toate că a înregistrat o scădere a numărului de angajați (-32.79%). La polul opus, singurul sector care a suferit o scădere a cifrei de afaceri în anul 2018 este cel de *Intermedieri financiare și asigurări*, scădere care nu este surprinzătoare, având în vedere scăderea numărului de angajați suferită de acest sector.

Se remarcă faptul că *Industria prelucătoare*, cel mai important sector la nivel local, a înregistrat o creștere substanțială a cifrei de afaceri (91.99%), însă a scăzut ca și pondere în economia locală, de la 59.36% în 2008, la 58.98% în 2018. Aceste date confirmă existent unui trend de diversificare a economiei locale.

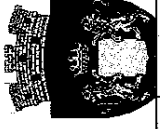
Precum în cazul numărului de angajați și a cifrei de afaceri, la nivel general numărul de firme de la nivel local a crescut (Tabel 5). Această creștere reprezintă 21.79% comparativ cu anul 2008. Sectoarele cu cele mai mari creșteri (>100%) sunt: *Activități de spectacole, culturale și recreative; Sănătate și asistență socială; Informații și comunicații*. Celelalte sectoare au experimentat de asemenea, o creștere a numărului de întreprinderi, însă mai scăzută (<100%). Singurele sectoare în cazul cărora se observă o scădere a numărului de firme sunt cele de *Construcții și de Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor*.

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Tabel 4: Structura și evoluția cifrei de afaceri pe sectoare în perioada 2008 – 2018

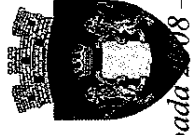
Sectoare economice	2008	2008	2009	2010	2011	2013	2015	2017	2018	2018	Creștere 2018- 2008
		%								%	
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	2245680	0.63	957050.9	655047.3	579182.3	904597.9	849441.9	2412419	11202106	1.63	398.83%
Activități de spectacole, culturale și recreative	15884	0.00	8097.358	5279.414	381835.4	225858.3	1072089	211267.6	1112981	0.16	6906.93%
Activități profesionale, științifice și tehnice	2030829	0.57	4389278	3090062	3999748	4510347	5202899	10662434	10719298	1.56	427.83%
Agricultură, silvicultură și pescuit	5662232	1.59	6247285	8994157	11101969	13691086	14822182	10515832	11765667	1.71	107.79%
Alte activități de servicii	352198	0.10	284330.9	45805.21	145127.4	292355.9	200447.9	548812.3	665416.7	0.10	88.93%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	62751385	17.67	90427410	86920883	67883200	71992281	72556862	79907225	88918251	12.96	41.70%
Construcții	31479456	8.86	17157755	15010492	17870524	22761206	46787845	41781755	63170961	9.21	100.67%
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	4417123	1.24	3617971	2984253	2235206	1450561	1353570	858263.9	6695686	0.98	51.58%
Hoteluri și restaurante	3876229	1.09	12843055	15385337	22302456	2040855	2762073	4040343	6729131	0.98	73.60%
Industria extractivă	0	0.00	0	0	0	37362.97	51158.45	0	0	0.00	0%
Industria prelucrătoare	2.11E+08	59.36	2.28E+08	2.53E+08	2.75E+08	2.98E+08	3.31E+08	4.01E+08	4.05E+08	58.98	91.99%
Informații și comunicații	4232117	1.19	4711492	4664264	5095814	4878323	1991631	9482011	10759340	1.57	154.23%
Intermedieri financiare și asigurări	503848	0.14	278497	291165.9	262621.9	249586.1	171965.9	71959.42	78456.01	0.01	-84.43%
Învățământ	181012	0.05	169665.7	232840.6	143083.5	80614.1	102821.9	197117.7	328824.4	0.05	81.66%

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0	0.00	0	0	0	0	624996.5	0	0	0.00	0%
Sănătate și asistență socială	97194	0.03	135314	130862.3	124060.8	137725	290485.4	824373.2	975117.2	0.14	903.27%
Transport și depozitare	20677544	5.82	5931565	6839482	8444426	20311958	37745319	47811738	51583569	7.52	149.47%
Tranzacții imobiliare	5820501	1.64	4497546	4436358	3988722	4540155	8125778	12110899	16804374	2.45	188.71%
Total	3.55E+08	100.00	3.8E+08	4.03E+08	4.2E+08	4.46E+08	5.26E+08	6.22E+08	6.86E+08	100.00	93.23%

Sursa: calcule proprii pe baza datelor ONRC

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Tabel 5: Structura și evoluția numărului de firme pe sectoare de activitate în perioada 2008 – 2018

Sectoare economice	2008	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018	Creștere
		%											%	2018-2008
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	13	2.42	12	12	13	14	16	17	16	17	21	24	3.67	84.62%
Activități de spectacole, culturale și recreative	3	0.56	3	3	4	4	5	8	8	8	8	11	1.68	266.67%
Activități profesionale, științifice și tehnice	37	6.89	40	41	46	44	45	47	42	50	59	67	10.24	81.08%
Agricultură, silvicultură și pescuit	16	2.98	17	18	18	20	17	14	14	15	16	16	2.45	0.00%
Alte activități de servicii	11	2.05	8	7	9	9	8	10	7	8	11	13	1.99	18.18%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	158	29.42	159	160	161	154	154	139	141	143	150	156	23.85	-1.27%
Construcții	102	18.99	95	95	86	78	80	75	71	72	91	90	13.76	-11.76%
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	3	0.56	3	3	2	2	3	2	1	2	3	4	0.61	33.33%
Hoteluri și restaurante	36	6.70	36	36	33	37	29	31	29	29	30	41	6.27	13.89%
Industria extractivă	0	0.00	0	0	0	1	1	1	1	1	1	2	0.31	0%
Industria prelucrătoare	79	14.71	72	69	75	71	65	69	74	77	82	87	13.30	10.13%
Informații și comunicații	13	2.42	17	18	23	21	18	20	22	25	29	30	4.59	130.77%
Intermedieri financiare și asigurări	4	0.74	7	4	5	7	6	5	5	4	5	9	1.38	125%
Învățământ	4	0.74	3	3	4	5	4	5	7	5	6	6	0.92	50%
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0	0.00	0	0	0	2	3	2	1	0	0	0	0.00	0%

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

	4	0.74	4	4	5	5	6	8	8	10	14	2.14	250%
Sănătate și asistență socială													
Transport și depozitare	31	5.77	32	33	31	26	31	38	38	51	52	7.95	67.74%
Tranzacții imobiliare	23	4.28	23	15	15	19	24	24	27	32	32	4.89	39.13%
Total	537	100	531	521	530	519	516	509	529	605	654	100.00	21.79%

Sursa: calcule proprii pe baza datelor ONRC

Evoluția numărului de angajați și a cifrei de afaceri a fost realizată și pe domeniile de activitate economică. Tabelul de mai jos prezintă datele privind numărul de angajați și cifra de afaceri pentru anii 2008 și 2018, precum și creșterea/scăderea procentuală înregistrată în această perioadă. Din acest punct de vedere, există 4 situații în care se pot afla domeniile economice:

1. Creștere generală – situație în care domeniul a înregistrat o creștere atât a numărului de angajați, cât și a cifrei de afaceri
2. Scădere generală – situație în care domeniul a înregistrat o scădere atât a numărului de angajați, cât și a cifrei de afaceri
3. Creștere a productivității – situație în care domeniul a înregistrat o scădere sau stagnare a numărului de angajați și o creștere a cifrei de afaceri
4. Scădere a productivității – situație în care domeniul a înregistrat o creștere a numărului de angajați și o scădere a cifrei de afaceri.

Tabel 6. Structura și evoluția cifrei de afaceri și a numărului de angajați pe domenii de activitate, în 2008 și 2018

Domenii	Angajați 2008	Cifra de afaceri 2008	Angajați 2018	Cifra de afaceri 2018	Angajați creștere 2018- 2008	Cifra de afaceri - creștere 2018-2008
01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe	34	2805462	35	3187361	2.94	13.61%
02 - Silvicultură și exploatare forestieră	40	2856770	42	8578306	5.00%	200.28%
03 - Pescuitul și acvacultura	1	0	0	0	-100%	0.00%
08 - Alte activități extractive	0	0	0	0	0.00%	0.00%
10 - Industria alimentară	183	21433147	113	13331385	-38.25%	-37.80%
11 - Fabricarea băuturilor	66	11749167	62	9966906	-6.06%	-15.17%
13 - Fabricarea produselor textile	827	38486577	197	8216307	-76.18%	-78.65%
14 - Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	22	1390942	359	16264487	1531.82 %	1069.31%
15 - Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blănurilor	603	40075645	905	88760787	50.08%	121.48%
16 - Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite	39	3513791	21	3643650	-46.15%	3.70%
17 - Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	0	0	0	0	0.00%	0.00%
18 - Tipărire și reproducerea pe suport a înregistrărilor	0	0	2	375338	100.00%	100.00%
20 - Fabricarea substanțelor și a	0	0	0	1852	0.00%	100%

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

produselor chimice						
22 - Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	54	5436629	79	9190391	46.30%	69.05%
23 - Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	38	4260909	19	872566	-50.00%	-79.52%
25 - Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	104	13845726	131	13836195	25.96%	-0.07%
26 - Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice	373	12741325	280	11549415	-24.93%	-9.35%
27 - Fabricarea echipamentelor electrice	32	6445916	22	4823316	-31.25%	-25.17%
28 - Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	25	3127944	0	0	-100%	-100.00%
29 - Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor	257	35317485	575	210723163	123.74%	496.65%
31 - Fabricarea de mobilă	91	8928781	31	2377485	-65.93%	-73.37%
32 - Alte activități industriale n.c.a.	39	3981405	75	10125301	92.31%	154.31%
33 - Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	31	56962	4	644291	-87.10%	1031.09%
36 - Captarea, tratarea și distribuția apei	75	3463164	8	5023501	-89.33%	45.06%
37 - Colectarea și epurarea apelor uzate	7	710223	7	1636243	0.00%	130.38%
38 - Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor; activități de recuperare a materialelor reciclabile	1	243736	0	35942	-100%	-85.25%
41 - Construcții de clădiri	141	13288362	319	48470203	126.24%	264.76%
42 - Lucrări de geniu civil	1	333	8	579767	700.00%	174004.24%

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

43 - Lucrări speciale de construcții	196	18190761	120	14120991	-38.78%	-22.37%
45 - Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	26	2047353	44	7818994	69.23%	281.91%
46 - Comerț cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete	127	32420059	168	61182027	32.28%	88.72%
47 - Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor	212	28283973	123	19917230	-41.98%	-29.58%
49 - Transporturi terestre și transporturi prin conducte	46	6236609	169	46062152	267.39%	638.58%
50 - Transporturi pe apă	20	14439126	0	0	-100%	-100.00%
52 - Depozitare și activități auxiliare pentru transporturi	1	1809	9	5369707	800.00%	296732.90%
53 - Activități de poștă și de curier	0	0	1	151709	100.00%	100.00%
55 - Hoteluri și alte facilități de cazare	25	945153	11	922550	-56.00%	-2.39%
56 - Restaurante și alte activități de servicii de alimentație	42	2931076	62	5806581	47.62%	98.10%
58 - Activități de editare	1	14190	1	156916	0.00%	1005.82%
59 - Activități de producție cinematografică, video și de programe de televiziune; înregistrări audio și activități de editare muzicală	1	1512	0	0	-100%	-100%
61 - Telecomunicații	50	3461165	0	1423	-100.00%	-99.96%
62 - Activități de servicii în tehnologia informației	9	755250	39	10314324	333.33%	1265.68%
63 - Activități de servicii informatice	0	0	1	286677	100.00%	100.00%
64 - Intermedieri financiare, cu	0	0	0	0	0.00%	0.00%

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

excepția activităților de asigurări și ale fondurilor de pensii						
66 - Activități auxiliare pentru intermediari financiare, activități de asigurare și fonduri de pensii	11	503848	0	78456	-100%	-84.43%
68 - Tranzacții imobiliare	20	5820501	72	16804374	260.00%	188.71%
69 - Activități juridice și de contabilitate	11	281153	10	587849	-9.09%	109.09%
70 - Activități ale direcțiilor(centralelor), birourilor administrative centralizate; activități de management și de consultanță în management	9	675825	19	2909245	111.11%	330.47%
71 - Activități de arhitectură și inginerie; activități de testări și analiză tehnică	11	412016	36	4393479	227.27%	966.34%
73 - Publicitate și activități de studiere a pieței	5	178921	3	258568	-40.00%	44.52%
74 - Alte activități profesionale, științifice și tehnice	12	411323	16	1515629	33.33%	268.48%
75 - Activități veterinare	1	71591	4	1054526	300%	1372.99%
77 - Activități de închiriere și leasing	7	1276205	0	41139	-100%	-96.78%
78 - Activități de servicii privind forța de muncă	1	139285	0	1636	-100.00%	-98.83%
79 - Activități ale agențiilor turistice și a tur-operatorilor; alte servicii de rezervare și asistență turistică	1	103461	0	0	-100%	-100.00%
80 - Activități de investigații și protecție	0	0	107	2993915	100%	100.00%
81 - Activități de peisagistică și servicii pentru clădiri	0	0	15	244201	100.00%	100.00%
82 - Activități de secretariat, servicii suport și alte activități de	24	726729	60	7921215	150.00%	989.98%

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

servicii prestate în principal întreprinderilor						
85 - Învățământ	11	181012	7	328824	-36.36%	81.66%
86 - Activități referitoare la sănătatea umană	3	97194	13	975117	333.33%	903.27%
90 - Activități de creație și interpretare artistică	0	0	0	73428	0.00%	100.00%
92 - Activități de jocuri de noroc și pariuri	0	0	1	473592	100.00%	100.00%
93 - Activități sportive, recreative și distractive	1	15884	5	565961	400.00%	3463.09%
95 - Reparații de calculatoare, de articole personale și de uz gospodăresc	0	0	1	177458	100.00%	100.00%
96 - Alte activități de servicii	22	352198	28	487959	27.27%	38.55%
Total	3990	35513558 3	4439	686212012	11.25%	93.235

Tabelul 7 prezintă clasificarea domeniilor economice în funcție de aceste 4 situații. Trebuie menționat că sunt prezentate numai firmele care au înregistrat cele mai semnificative creșteri sau scăderi.

Dintre domeniile economice care au înregistrat o creștere generală, cele mai multe fac parte din sectorul terțiar, respectiv cel al serviciilor. Din sectorul *Industriei prelucrătoare, Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte* este singurul domeniu în cazul căruia s-a remarcat o creștere generală substanțială. Totuși, în acest caz creșterea numărului de angajați (1531.82%) nu implică o creștere proporțională cifrei de afaceri (1069.31%). În cazul celorlalte domenii, cu excepția tranzacțiilor imobiliare, creșterea procentuală a cifrei de afaceri este substanțial mai mare comparativ cu cea a numărului de angajați. Astfel, creșterea procentuală a numărului de angajați variază între 800% și 150%, în timp ce creșterea cifrei de afaceri variază între 296732.90% și 903.27%. Cu alte cuvinte, această creștere generală implică și o creștere a productivității.

Dintre domeniile care aveau o pondere însemnată în economia locală în anul 2008 (peste 50 șde angajați) și au suferit o scădere generală, jumătate fac parte din sectorul *Industriei Prelucrătoare*. Trebuie menționat că această scădere generală variază. Domeniile *Fabricarea produselor textile; Fabricarea altor produse din minerale nemetalice și Telecomunicații* au înregistrat cele mai mari

pierderi, de peste 50%, atât în termeni de număr de angajați, cât și în termeni de cifră de afaceri, în cazul celorlalte domenii scăderile fiind mai reduse.

În ceea ce privește productivitatea, se remarcă faptul că, în cea mai mare parte, domeniile au înregistrat o creștere a productivității. Astfel, 9 domenii se află în această situație, în timp ce în cazul unui singur domeniu, respectiv cel de *Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații* se remarcă o scădere a productivității, care a avut o creștere de 25.96% a numărului de angajați și o scădere de -0.07% a cifrei de afaceri.

Tabel 7. Clasificarea domeniilor de activitate în funcție de evoluția numărului de angajați și cifrei de afaceri

Creștere generală	Scădere generală
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	Telecomunicații
Depozitare și activități auxiliare pentru transporturi	Fabricarea produselor textile
Lucrări de geniu civil	Fabricarea de mobilă
Activități sportive, recreative și distractive	Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor
Activități de servicii în tehnologia informației	Lucrări speciale de construcții
Activități referitoare la sănătatea umană	Industria alimentară
Activități veterinare	Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice
Transporturi terestre și transporturi prin conducte	Fabricarea băuturilor
Tranzacții imobiliare	
Activități de arhitectură și inginerie; activități de testări și analiză tehnică	
Activități de secretariat, servicii suport și alte activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	
Creștere a productivității	Scădere a productivității
Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații
Captarea, tratarea și distribuția apei	
Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea	

articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite Publicitate și activități de studiere a pieței Învățământ Activități juridice și de contabilitate Colectarea și epurarea apelor uzate Activități de editare Activități de creație și interpretare artistică	
--	--

Sursa: identificate pe baza calculelor proprii

Sectorul IMM local: evoluție număr de firme pe categorii, cifră de afaceri și angajați

La nivelul Uniunii Europene întreprinderile mici și mijlocii reprezintă o parte substanțială a economiei, fiind considerate “coloana vertebrală a economiei” (Comisia Europeană, 2019). Astfel, analiza evoluției numărului de firme, a cifrei de afaceri și angajați vine în completarea analizei generale a economiei locale.

Conform legislației în vigoare, întreprinderile pot fi de trei categorii:

- **microîntreprinderi:** 1 până la 9 salariați, cifra de afaceri anuală netă, respectiv active totale, sub 2 milioane de euro (inclusiv) echivalent în lei;
- **întreprinderi mici:** 10 până 49 de salariați (inclusiv), cifra de afaceri anuală ≤ 10 milioane euro, active totale ≤ 43 milioane de euro (inclusiv) echivalent în lei;
- **întreprinderi mijlocii:** între 50 și 249 de salariați (inclusiv), cifra de afaceri anuală ≤ 50 milioane de euro, active totale ≤ 43 milioane euro pentru activele totale.

Un indicator care arată dezvoltarea sectorului IMM este numărul IMM-urilor raportat la 1000 de locuitori. În cazul orașului Cisnădie se observă o scădere constantă a acestui indicator în perioada 2008-2014, posibil pe fondul crizei economice, urmată de o creștere constantă în perioada 2015-2018. Totuși, dezvoltarea sectorului IMM este sub nivelul național, care a fost de 29 pe 1000 de locuitori în anul 2018 (Comisia Europeană, 2019).

Tabel 8. Evoluția IMM-urilor pe 1000 de locuitori

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
IMM/1000 locuitori	19.75	18.15	15.16	13.68	12.77	12.78	12.73	13.72	16.28	17.35	17.45

Sursa: calcule proprii pe baza datelor ONRC

Analiza sectorului IMM pe sectoare ale economiei relevă faptul că evoluția numărul IMM-urile a fost diferită, în funcție de dimensiunea acestora (Tabelul 8). Întreprinderile cu 0 angajați au înregistrat o creștere considerabilă, de 62.64%. Creștere mai redusă a fost înregistrată și în cazul întreprinderilor care au între 2-9 angajați și 10-49 angajați, în timp ce celelalte categorii de IMM-uri au înregistrat scăderi. Sectorarele economice cu cea mai mare creștere a numărului de IMM-uri au fost: *Activități de servicii administrative și activități de servicii suport; Activități de spectacole, culturale și recreative; Activități profesionale, științifice și tehnice; Informații și comunicații; Sănătate și asistență socială; Transport și depozitare.*

Referitor la evoluția IMM-urilor din perspectiva numărului de angajați (Tabel 9) se remarcă o scădere generală în cazul tuturor categoriilor de întreprinderi, cu excepția întreprinderilor de 2-9 angajați, care au înregistrat o creștere redusă, de 1.79%. În cazul acestei categorii de întreprinderi, domeniile economice cu creșterea cea mai ridicată (>50%) au fost: *Informații și comunicații; Transport și depozitare; Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; Agricultură, silvicultură și pescuit; Activități profesionale, științifice și tehnice; Activități de servicii administrative și activități de servicii suport.* În cazul întreprinderilor de 10-49 angajați și 50-249 angajați, creșteri ale numărului de angajați se remarcă numai în cazul domeniilor *Construcții; Hoteluri și restaurante; Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor și Agricultură, silvicultură și pescuit,* în timp ce toate celelalte domenii au înregistrat scăderi.

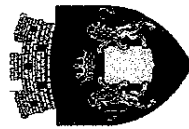
Cu toate că s-a observat o evoluție în general negativă a numărului de angajați, evoluția cifrei de afaceri este pozitivă (Tabelul 10), în cazul tuturor categoriilor de IMM-uri, cu excepția celor de 50-249 de angajați. Astfel, creșterea a variat între 296.40%, în cazul întreprinderilor cu 0 angajați, și 9.60%, în cazul întreprinderilor cu 10-49 angajați. În mod evident, acesta sugerează creșterea productivității sectorului IMM. În ceea ce privește evoluția pe sectoarele economiei, sectoarele care au înregistrat cele mai mari creșteri sunt: *Activități profesionale, științifice și tehnice; Alte activități de servicii; Construcții; Informații și Comunicații; Transport și depozitare; Tranzacții imobiliare.*

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Hoteluri și restaurante	8.05%	6.71%	-16.56%	6.62%	7.64%	15.35%	6.79%	5.75%	-15.36%	2.70%	2.56%	-5.13%	0.00%	0.00%	0.00%
Industria extractivă	0.00%	0.71%	70.67%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Industria prelucrătoare	12.07%	10.95%	-9.24%	6.62%	6.94%	4.86%	12.96%	14.37%	10.84%	43.24%	30.77%	-28.85%	81.9%	50%	-38.9%
Informații și comunicații	2.87%	6.01%	109.05%	3.31%	3.47%	4.86%	0.62%	4.02%	551.72%	5.41%	2.56%	-52.56%	0.00%	0.00%	0.00%
Intermedieri financiare și asigurări	0.57%	3.18%	453.36%	0.66%	0.00%	-100%	1.23%	0.00%	-100%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Învățământ	0.00%	1.06%	100%	0.66%	1.39%	109.72%	1.85%	0.57%	-68.97%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.005	0.00%
Sănătate și asistență socială	0.57%	2.47%	330.39%	1.99%	2.08%	4.86%	0.00%	2.30%	100%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Transport și depozitare	6.32%	6.36%	0.61%	7.28%	8.33%	14.39%	4.32%	11.49%	166.01%	5.41%	2.56%	-52.56%	0.00%	10%	100%
Tranzacții imobiliare	7.47%	7.77%	4.05%	4.64%	4.17%	-10.12%	1.85%	1.15%	-37.93%	0.00%	5.13%	100	0.00%	0.00%	0.00%
Total	100%	100%	62.64%	100%	100%	-4.64%	100%	100%	7.41%	100%	100%	5.41%	100%	100%	-9.09%

Sursa: calcule proprii pe baza datelor ONRC

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Tabel 10. Ponderea angajaților pe categorii de întreprinderi și evoluția acestora în perioada 2008-2018

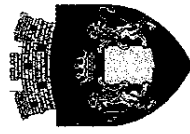
Sectoarele economiei	0 angajați		1 angajat			2 – 9 angajați			10 – 49 angajați			50 – 249 angajați		
	2008	2018	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	0%	0%	5.30%	2.08%	-60.68%	1.79%	2.72%	51.83%	1.755	1.52%	-13.16%	0.0050	17.79%	0.00%
Activități de spectacole, culturale și recreative	0%	0%	0.66%	2.08%	214.58%	0.00%	0.48%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Activități profesionale, științifice și tehnice	0%	0%	10.60%	14.58%	37.63%	5.37%	8.80%	63.73%	0.00%	1.66%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Agricultură, silvicultură și pescuit	0%	0%	3.31%	2.08%	-37.08%	1.63%	3.04%	86.66%	7.52%	7.62%	1.32%	0.00%	0.00%	0.00%
Alte activități de servicii	0%	0%	1.99%	1.39%	-30.09%	3.09%	0.80%	-74.15%	0.00%	3.05%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	0%	0%	28.48%	31.94%	12.18%	28.5%	24.32%	-14.67%	18.42%	18.98%	3.01%	0.00%	0.00%	0.00%
Construcții	0%	0%	17.22%	11.81%	-31.44%	27.04%	18.88%	-30.17%	7.89%	22.16%	180.70%	6.33%	17.90%	182.79%
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	0%	0%	0.66%	0.00%	-100%	1.14%	2.40%	110.51%	0.00%	0.00%	0.00%	5.72%	0.00%	-100%
Hoteluri și restaurante	0%	0%	6.62%	7.64%	15.35%	7.33%	6.24%	-14.86%	1.50%	3.19%	111.84%	0.00%	0.00%	0.00%
Industria extractivă	0%	0%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Industria prelucrătoare	0%	0%	6.62%	6.94%	4.86%	13.52%	15.36%	13.63%	52.88%	30.47%	-42.38%	87.95%	53.00%	-39.73%
Informații și comunicații	0%	0%	3.31%	3.47%	4.86%	1.30%	4.16%	219.28%	6.02%	1.39%	-76.97%	0.00%	0.00%	0.00%
Intermedieri financiare și asigurări	0%	0%	0.66%	0.00%	-100%	1.63%	0.00%	-100%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Învățământ	0%	0%	0.66%	1.39%	109.72%	1.63%	0.80%	-50.88%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Sănătate și asistență socială	0%	0%	1.99%	2.08%	4.86%	0.00%	1.60%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Transport și deșchitare	0%	0%	7.28%	8.33%	14.39%	3.91%	9.76%	149.69%	4.01%	1.39%	-65.46%	0.00%	11.31%	0.00%
Tranzacții imobiliare	0%	0%	4.64%	4.17%	-10.12%	2.12%	0.64%	-69.77%	0.00%	8.59%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Total	0%	0%	100%	100%	-4.64%	100%	100%	1.79%	100%	100%	-9.52%	100%	100%	-35.24%

Sursa: calcule proprii pe baza datelor ONRC

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Tabel 11. Ponderea cifrei de afaceri pe categorii de întreprinderi și evoluția acesteia în perioada 2008-2018

Sectoarele economiei	0 angajați			1 angajat			2 - 9 angajați			10 - 49 angajați			50 - 249 angajați		
	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere
	Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	0.10%	0.27%	180.07%	6.06%	0.95%	-84.37%	2.16%	0.99%	-54.19%	0.18%	0.13%	-26.07%	0.00%	9.88%
Activități de spectacole, culturale și recreative	0.00%	0.26%	26.45%	0.12%	2.29%	1837.5%	0.00%	0.35%	35.07%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Activități profesionale, științifice și tehnice	4.78%	4.68%	-2.06%	5.60%	7.25%	29.52%	1.63%	6.23%	282.88%	0.00%	1.05%	104.57%	0.00%	0.00%	0.00%
Agricultură, silvicultură și pescuit	4.17%	1.01%	-75.86%	1.06%	5.90%	456.79%	1.25%	3.39%	171.31%	4.69%	6.05%	29.04%	0.00%	0.00%	0.00%
Alte activități de servicii	0.10%	0.23%	139.78%	0.06%	0.64%	921.82%	0.58%	0.29%	-50.85%	0.00%	0.12%	12.06%	0.00%	0.00%	0.00%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	24.48%	18.40%	-24.86%	58.75%	45.53%	-22.50%	39.42%	29.14%	-26.08%	31.53%	39.34%	24.76%	0.00%	0.00%	0.00%
Construcții	26.57%	37.58%	41.44%	5.89%	12.02%	104.11%	21.70%	9.26%	-57.32%	3.62%	19.78%	445.79%	11.01%	19.48%	76.96%
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	0.00%	0.13%	12.95%	1.82%	0.00%	-100%	1.22%	6.78%	454.21%	0.00%	0.00%	0.00%	2.99%	0.00%	-100%
Hoteluri și restaurante	3.41%	1.47%	-56.93%	3.37%	2.42%	-28.10%	4.73%	4.58%	-3.17%	0.46%	1.04%	125.88%	0.00%	0.00%	0.00%

Analiza evoluției bugetului local

Venituri

Veniturile totale ale orașului Cisnădie (actualizate cu Indicele prețurilor de consum, an de bază 2008) au fluctuat în perioada 2008-2018. Astfel, veniturile au scăzut în perioada 2008-2011, ulterior au crescut constant în perioada 2014-2017, iar 2018 s-au remarcat din nou scăderi. Această fluctuație s-a produs în contextul crizei economice și a schimbărilor legislative, respectiv transferul cheltuielilor cu salariile personalului din învățământ și implicit și a veniturilor de la nivel local, la nivel central, precum și reducerea cotei de impozitare de la 16%, la 10% în 2018.

Se remarcă faptul că cea mai mare pondere din veniturile totale, pe parcursul întregii perioade, o au veniturile proprii, în medie în perioada analizată ele reprezentând 69.92%. De asemenea, se observă o creștere a ponderii veniturilor proprii din veniturile totale în perioada analizată, crescând de la 60.76% în anul 2008, la 79.25% în anul 2018. Astfel, în anul 2018 orașul Cisnădie avea o capacitate de autofinanțare/autonomie financiară mai ridicată comparativ cu media de la nivelul întregii țări (rural și urban), unde veniturile proprii reprezentau 49.96% din venituri totale, dar și comparativ cu media tuturor orașelor (fără municipii și mediul rural), unde veniturile proprii au reprezentat 57.89% din totalul veniturilor.

Pe lângă veniturilor proprii, sumele defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate au cea mai mare pondere din veniturile totale, reprezentând 24.78% în perioada 2008-2019. Totuși, ponderea acestora a scăzut considerabil în perioada 2018-2019.

Sumele defalcate din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale reprezintă în medie 5.73% din veniturile totale în perioada 2008-2019, însă se remarcă faptul că acestea au crescut ca importanță în perioada 2018-2019.

Tabel 12: Structura veniturilor bugetare ale orașului Cisnădie în perioada 2008 - 2019

An	Venituri totale	Venituri Proprii				% Sume defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate	% Sume defalcate din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale	% Subventii	% Alte venituri
		Total	% Cote defalcate din impozitul pe venit - din venituri proprii	% Sume alocate din cotele defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale din venituri proprii	% Venituri proprii - din venituri totale				
2008	21708664	13190743	26.71	18.06	60.76	32.38	3.97	2.79	0.09

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

2009	21013374	12947058	28.62	19.45	61.61	32.77	4.77	0.71	0.14
2010	19050744	12353238	29.66	19.66	64.84	29.68	4.16	1.10	0.22
2011	17057343	12055034	30.40	16.01	70.67	25.10	4.10	0.13	0.00
2012	17779438	12226129	31.06	16.11	68.77	27.48	3.68	0.07	0.00
2013	19104058	13076842	31.27	15.75	68.45	28.53	2.92	0.10	0.00
2014	21580205	14655378	28.86	13.60	67.91	29.08	2.97	0.05	0.00
2015	23748294	15399646	31.82	9.00	64.85	28.01	6.85	0.22	0.08
2016	26528353	18772338	28.82	13.36	70.76	25.44	3.42	0.23	0.14
2017	29536912	20727739	29.44	13.54	70.18	27.08	2.72	0.02	0.00
2018	21911006	17317403	29.06	3.51	79.04	9.13	11.79	0.05	0.00
2019	28547415	22623268	28.96	0.00	79.25	2.68	17.48	0.18	0.00
Medie perioadă			29.56%	13.17%	68.92%	24.78%	5.73%	0.47%	0.06%

Sursa: calcule proprii pe baza datelor DPFBL

Deși evoluția structurii veniturilor bugetare oferă o imagine de ansamblu cu privire la principalele surse de venit ale orașului Cisnădie, la fel de relevantă este analiza modificărilor procentuale anuale ale acestora (Tabel 12).

Se remarcă faptul că atât veniturilor totale, cât și veniturile proprii au fluctuat în perioada analizată. Acestea au scăzut în perioada 2008-2011, pe fondul crizei economice, crescând constant în perioada 2012-2017. Anul 2018 este anul în care s-a înregistrat cea mai mare scădere, atât a veniturilor totale (-25.82%) cât și a celor proprii (-16.45%). Această scădere s-a produs pe fondul transferului cheltuielilor cu salariile personalului din învățământ și implicit și a veniturilor de la nivel local, la nivel central. În același an a fost redusă și cota de impozitare a veniturii de la 16, la 10%. Totuși, aceste scăderi au fost compensate prin Sume defalcate din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale și a subvențiilor, care au crescut cu 221.28% și respectiv 100.74%.

Tabel 13: Evoluția veniturilor bugetare ale orașului Cisnădie în perioada 2008 – 2019

An	Venituri totale	Venituri proprii			Sume defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate	Sume defalcate din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale	Subvenții	Alte venituri
		Total	Cote defalcate din impozitul pe venit - din	Sume alocate din cotele defalcate din impozitul pe venit pentru				

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

			venituri proprii	echilibrarea bugetelor locale din venituri proprii				
2008	21708664	13190743	3523308	2382000	7030009	862000	606025	19887
2009 - Modificare % în raport cu anul precedent	-3.20	-1.85	5.16	5.73	-2.06	16.24	-75.29	46.5%
2010 - Modificare % în raport cu anul precedent	-9.34	-4.59	-1.10	-3.59	-17.89	-20.97	40.55	43.4%
2011 - Modificare % în raport cu anul precedent	-10.46	-2.41	0.02	-20.51	-24.26	-11.76	-89.80	-100.0%
2012 - Modificare % în raport cu anul precedent	4.23	1.42	3.61	2.06	14.08	-6.27	-38.60	0.0%
2013 - Modificare % în raport cu anul precedent	7.45	6.96	7.69	4.52	11.56	-14.86	48.87	0.0%
2014 - Modificare % în raport cu anul precedent	12.96	12.07	3.42	-3.19	15.13	14.83	-49.37	0.0%
2015 - Modificare % în raport cu anul precedent	10.05	5.08	15.86	-30.46	6.03	153.97	421.21	0.0%
2016 - Modificare % în raport cu anul precedent	11.71	21.90	10.41	80.88	1.45	-44.14	19.13	103.4%
2017 - Modificare % în raport cu anul precedent	11.34	10.42	12.81	11.96	18.53	-11.50	-91.26	-100.0%
2018 - Modificare % în raport cu anul precedent	-25.82	-16.45	-17.56	-78.37	-75.00	221.28	100.74	0.0%

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

2019	28547415	22623268	6552601	0	765181	4989182	51300	0
------	----------	----------	---------	---	--------	---------	-------	---

Sursa: calcule proprii pe baza datelor DPFBL

Cheltuieli

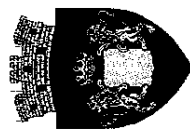
În ceea ce privește cheltuielile, un alt indicator care reflectă autonomia financiară este procentul reprezentat de cheltuielile de personal din venituri proprii. Tabelul de mai jos prezintă evoluția acestui indicator la nivelul orașului Cisnădie, precum și nivelul tuturor orașelor din România. În cazul orașului Cisnădie se remarcă o scădere constantă a ponderii cheltuielilor de personal din veniturile proprii, cu alte cuvinte o creștere a autonomiei financiare. Cea mai mare scădere s-a înregistrat în anul 2018, când cheltuielile de personal reprezentau numai 29.11% din veniturile proprii. Această scădere considerabilă a ponderii cheltuielilor de personal s-a înregistrat și în cazul mediei orașelor. În ambele cazuri scăderea este explicată de schimbările legislative din acest an, când cheltuielile cu salariile personalului din învățământ au fost transferate de la bugetul local la cel central. Totuși, poate fi concluzionat că orașul Cisnădie se situează peste media orașelor din România în ceea ce privește autonomia financiară.

Tabel 14. Evoluția ponderii cheltuielilor de personal din veniturile proprii 2008-2018

UAT	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Cisnădie	67.60	66.24	54.78	43.84	44.01	46.92	50.06	49.15	43.09	48.30	29.11
Media orașelor	98.77	103.98	83.70	65.42	66.92	68.41	78.52	75.17	75.32	87.92	50.08

Sursa: calcule proprii pe baza datelor DPFBL

Cheltuielile de personal au scăzut și ca pondere din cheltuielile totale (Tabel 14) în perioada analizată, în medie reprezentând 32.51% din cheltuielile totale. Cheltuielile cu bunuri și servicii reprezintă de asemenea, o parte importantă a cheltuielilor totale, în medie reprezentând 26.83% din totalul cheltuielilor. Se remarcă faptul că acestea au crescut în perioada 2008-2011, în ciuda crizei financiare. Cheltuielile de capital au reprezentat un procent mai redus, în medie reprezentând numai 19.99% din totalul cheltuielilor, în perioada analizată. Acestea au atins nivelul cel mai redus în anul 2011, când au reprezentat numai 8.58% din totalul cheltuielilor. Cu alte cuvinte, cheltuielile de consum le depășesc pe cele de investiții, fapt ce poate afecta negativ dezvoltarea orașului, pe termen lung. De menționat că pe toată perioada analizată nu au existat cheltuieli privind proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile sau subvenții.

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CÎSNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Tabel 15: Structura cheltuielilor bugetare, pe titluri de cheltuieli, ale orașului Cîsnădie în perioada 2008 – 2019

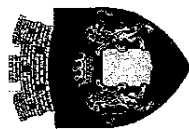
An	Cheltuieli totale	din care: pe titluri de cheltuieli										Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent
		Cheltuieli de personal	Bunuri și servicii	Transferuri între unități ale administrației publice	Alte transferuri	Asistență socială	Alte cheltuieli	Cheltuieli de capital	Operațiuni financiare			
2008	21616787	41.25	15.97	14.86	1.48	3.79	4.01	15.76	0.00	0.00	0.00	0.00
2009	21204166	40.44	18.28	10.03	1.56	3.49	3.68	15.86	2.77	-1.68	2.77	-1.68
2010	18966871	35.68	20.92	9.72	0.00	2.66	5.16	16.06	5.62	0.00	5.62	0.00
2011	15431715	34.25	26.00	10.53	0.00	2.70	7.19	8.58	6.53	-0.16	6.53	-0.16
2012	18796638	28.63	23.99	9.07	0.00	2.15	4.36	24.27	5.19	-0.79	5.19	-0.79
2013	18018099	34.06	24.49	6.96	0.00	2.43	1.67	22.83	5.20	-0.32	5.20	-0.32
2014	22966528	31.95	28.33	1.71	0.00	2.04	3.45	27.59	4.04	-0.08	4.04	-0.08
2015	21888413	34.58	32.21	1.41	0.00	2.55	8.16	16.18	4.61	-0.15	4.61	-0.15
2016	24903637	32.48	30.48	1.22	0.00	2.96	9.97	18.31	4.34	0.00	4.34	0.00
2017	29143442	34.36	33.48	0.96	0.00	3.28	8.37	17.56	2.22	-0.35	2.22	-0.35
2018	25740376	19.58	32.63	2.56	0.00	4.21	14.65	24.05	2.40	-0.26	2.40	-0.26
2019	28023031	22.89	35.19	2.19	0.00	4.40	13.24	20.80	2.13	-1.11	2.13	-1.11
Medie		32.51%	26.83%	5.94%	0.25%	3.06%	6.99%	19.99%	3.75%	-0.41%	3.75%	-0.41%

Sursa: calcule proprii pe baza datelor DPFBL

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Referitor la modificările anuale a cheltuielilor (Tabel 15), se remarcă faptul că cele cu asistența socială (cheltuielile cu venitul minim garantat, cele pentru susținerea familiei, pentru persoanele cu dizabilități, pentru persoanele cu boli rare, cele cu grad de invaliditate, pentru încălzirea locuinței etc.) au avut un trend descendent în perioada 2009-2012, însă după această perioadă au crescut în mod constant, până în anul 2019.

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Tabel 16: Evoluția cheltuielilor bugetare, pe titluri de cheltuieli, ale orașului Cisnădie în perioada 2008 - 2019

An	Cheltuieli totale	din care: pe titluri de cheltuieli									
		Cheltuieli de personal	Bunuri și servicii	Transferuri între unități ale administrației publice	Alte transferuri	Asistență socială	Alte cheltuieli	Cheltuieli de capital	Operațiuni financiare		
2008	21616787	8916650	3451973	3212655	320572	820172	867566	3405924	0		
2009 - Modificare % în raport cu anul precedent	-1.91	-3.83	12.26	-33.81	3.01	-9.66	-10.02	-1.29	0.00		
2010 - Modificare % în raport cu anul precedent	-10.55	-21.08	2.41	-13.28	-100.00	-32.03	25.34	-9.37	81.79		
2011 - Modificare % în raport cu anul precedent	-18.64	-21.91	1.11	-11.88	0.00	-17.17	13.33	-56.56	-5.47		
2012 - Modificare % în raport cu anul precedent	21.81	1.81	12.40	4.90	0.00	-3.09	-26.17	244.66	-3.23		
2013 - Modificare % în raport cu anul precedent	-4.14	14.04	-2.15	-26.45	0.00	8.42	-63.22	-9.82	-3.83		
2014 - Modificare % în raport cu anul precedent	27.46	19.57	47.45	-68.62	0.00	6.92	162.80	54.02	-1.06		
2015 - Modificare % în raport cu anul precedent	-4.69	3.16	8.34	-21.43	0.00	19.26	125.66	-44.10	8.85		
2016 - Modificare % în raport cu anul precedent	13.78	6.88	7.68	-1.96	0.00	32.05	39.01	28.75	7.05		

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

2017 - Modificare % în raport cu anul precedent	17.02	23.77	28.55	-7.36	0.00	29.57	-1.79	12.23	-40.15
2018 - Modificare % în raport cu anul precedent	-11.68	-49.65	-13.94	134.57	0.00	13.46	54.72	20.98	-4.43
2019	28023031	6415361	9861538	612430	0	1232063	3710511	5828187	595702

Sursa: calcule proprii pe baza datelor DPFBL

Turism

Evoluția turismului nu poate fi analizată izolat, la nivelul unui singur UAT, deoarece turiștii aleg locațiile în funcție de obiectivele turistice și posibilitățile de cazare, recreere și petrecere a timpului liber dintr-o zonă, nu doar dintr-un singur UAT. Astfel, această secțiune include nu numai orașul Cisnădie, dar și comunele din proximitatea acestuia.

În acest sens, va fi analizată evoluția sunt capacității de cazare turistică în funcțiune, a înnopțărilor în structuri de primire turistică și a sosirilor turiștilor în structuri de primire turistică.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune reprezintă numărul de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către unitățile de cazare turistică, ținând cont de numărul de zile cât sunt deschise unitățile în perioada considerată. Se exprimă în locuri-zile. Sunt excluse locurile din camerele sau unitățile închise temporar din lipsa de turiști, pentru reparații sau din alte motive (INS).

Capacitatea totală de cazare a orașului Cisnădie a crescut considerabil, cu aproximativ 577% în perioada 2008-2019. Această creștere este în principal rezultatul creșterii cu peste 1000% a capacității de cazare turistică a pensiunilor agroturistice. Totuși, un trend de creștere se remarcă la nivelul întregii zone, nu numai în cazul orașului. Spre exemplu, o creștere semnificativă, de peste 500%, se remarcă și în cazul comunei Sadu.

În ceea ce privește modificarea înregistrată pe tipuri de structuri de primire turistică, se remarcă faptul că toate UAT-urile, cu excepția comunei Râu Sadului, au înregistrat creșteri substanțiale ale capacității de primire turistică a pensiunilor agroturistice. Astfel, la nivelul zonei există potențial pentru dezvoltarea agroturismului.

Tabel 17: Evoluția capacității de cazare turistică în funcțiune în Cisnădie și în comunele din zonă în perioada 2008 - 2019

Structuri de primire	UAT	2008	2010	2012	2014	2016	2017	2018	2019	Modificare 2008-2019
Total	ORAS CISNADIE	14322	24520	28760	25620	72858	96048	95545	96969	577.1%
	POPLACA	0	0	0	12758	27393	28902	30678	37710	100.0%
	RASINARI	44629	49104	49971	68372	109736	99217	94621	62846	40.8%
	RAU SADULUI	17984	30960	42064	59080	36109	54559	35810	32738	82.0%
	SADU	1840	3340	0	0	8376	11524	13356	11120	504.4%

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

	SELIMBAR	56239	52777	30040	27740	100677	89646	81519	81927	45.7%
Hoteluri	SELIMBAR	0	15912	19156	18980	19032	18980	18980	18980	100.0%
Hosteluri	RASINARI	0	0	0	0	2100	0	0	0	0.0%
Moteluri	SELIMBAR	49874	33945	10884	8760	32982	30459	20075	20075	-59.8
Vile turistice	ORAS CISNADIE	0	0	0	0	9892	10460	7440	6092	100.0%
	POPLACA	0	0	0	1068	14640	14600	16808	18980	100.0%
	RASINARI	0	0	0	0	8680	9282	0	0	0.0%
	SELIMBAR	0	0	0	0	5956	7105	7300	7280	100.0%
Cabane turistice	POPLACA	0	0	0	0	4410	6012	6570	6570	100.0
	RASINARI	6954	3424	4400	5840	0	0	0	0	-100.0%
Campinguri	ORAS CISNADIE	0	0	0	0	29249	32428	16159	23540	100.0
Tabere de elevi si prescolari	ORAS CISNADIE	10890	24520	24480	18320	3280	11440	22000	20135	84.9%
	RAU SADULUI	9200	23640	29376	21120	8064	20064	32160	29088	216.2%
Pensiuni turistice	ORAS CISNADIE	0	0	4280	7300	8640	6308	7212	7208	100.0%
	POPLACA	0	0	0	0	1023	0	0	0	0.0%
	RASINARI	0	0	0	0	6340	6570	6570	6570	100.0%
	SELIMBAR	0	0	0	0	6576	0	0	0	0.0%
Pensiuni agroturistice	ORAS CISNADIE	3432	0	0	0	21797	35412	42734	39994	1065.3%
	POPLACA	0	0	0	11690	7320	8290	7300	12160	100.0%
	RASINARI	37675	45680	45571	62532	92616	83365	88051	56276	49.4%
	RAU SADULUI	8784	7320	12688	37960	28045	34495	3650	3650	-58.5%
	SADU	1840	3340	0	0	8376	11524	13356	11120	504.5%
	SELIMBAR	6365	2920	0	0	36131	33102	35164	35592	459.2%

Sursa: calcule proprii pe baza datelor INS

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Înnoptari în structuri de primire turistică pe tipuri de structuri

Înnoptarea turistică este intervalul de 24 de ore, începând cu ora hotelieră, pentru care o persoană este înregistrată în evidența spațiului de cazare turistică și beneficiază de găzduire în contul tarifului aferent spațiului ocupat, chiar dacă durata de ședere efectivă este inferioară intervalului menționat. Sunt avute în vedere și înnoptările aferente paturilor instalate suplimentar (plătite de clienți) (INS).

Creșterea capacității de cazare este reflectată într-o creștere totală a înnoptărilor în structurile de primire turistică la nivelul întregii zone. Totuși, creșterea înnoptărilor este substanțial mai mare comparativ cu cea înregistrată în cazul capacității de cazare. Astfel, la nivelul orașului Cisnădie numărul înnoptărilor a crescut cu peste 4800%.

În ceea ce privește modificările pe structurile de primire turistică, creșterea substanțială înregistrată în cazul orașului Cisnădie este explicită de o creștere a înnoptărilor în pensiunile agroturistice (peste 2100%) și a taberelor de elevi și preșcolari (peste 5600%). De asemenea, aceste structuri de primire turistică au înregistrat creșteri la nivelul întregii zone. Nu în ultimul rând, în cazul comunelor din zona orașului se remarcă creșteri și ceea ce privește înnoptările în vilele turistice.

Tabel 18: Evoluția înnoptărilor în structurile de cazare turistică în Cisnădie și comunele din zonă în perioada 2008 - 2019

Structuri de primire	UAT	2008	2010	2012	2014	2016	2017	2018	2019	Modificare 2008-2019
Total	ORAS CISNADIE	312	3732	4885	6374	10187	13562	15109	15427	4844.5%
	POPLACA	0	0	0	1199	2343	3422	3735	7273	100%
	RASINARI	11728	8004	10762	12693	13251	14929	12089	12511	6.7%
	RAU SADULUI	2377	4558	7244	9332	9490	12499	7306	7304	207.3%
	SADU	173	138	0	0	496	1295	1459	2012	1063.1%
	SELIMBAR	19300	6781	5345	2951	17356	20002	18865	22206	15.1%
Hoteluri	SELIMBAR	0	2326	2714	1357	1334	1862	2576	4127	100%
Hosteluri	RASINARI	0	0	0	0	15	0	0	0	0%
Moteluri	SELIMBAR	16015	4305	2631	1594	5915	8193	6156	5164	-67.8%
Vile turistice	ORAS CISNADIE	0	0	0	0	1493	1391	1740	1107	100%
-	POPLACA	0	0	0	148	1281	1550	1993	2620	100%
-	RASINARI	0	0	0	0	975	1136	0	0	0%

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

	SELIMBAR	0	0	0	0	1243	1686	610	2916	100%
Cabane turistice	POPLACA	0	0	0	0	370	1018	907	1030	100%
	RASINARI	1602	453	928	1645	0	0	0	0	-100%
Campinguri	ORAS CISNADIE	0	0	0	0	1933	3109	3777	3545	100%
Tabere de elevi si prescolari	ORAS CISNADIE	45	3732	4053	3492	2304	2812	1925	2594	5664.4%
	RAU SADULUI	0	4028	6540	6606	4954	6679	6790	6921	100%
Pensiuni turistice	ORAS CISNADIE	0	0	832	2882	684	1220	1406	2182	100%
	POPLACA	0	0	0	0	24	0	0	0	0%
	RASINARI	0	0	0	0	168	337	572	260	100%
	SELIMBAR	0	0	0	0	1049	0	0	0	0%
Pensiuni agroturistice	ORAS CISNADIE	267	0	0	0	3773	5030	6261	5999	2146.8%
	POPLACA	0	0	0	1051	668	854	835	3623	100%
	RASINARI	10126	7551	9834	11048	12093	13456	11517	12251	21%
	RAU SADULUI	2377	530	704	2726	4536	5820	516	383	-83.9%
	SADU	173	138	0	0	496	1295	1459	2012	1063.1%
	SELIMBAR	3285	150	0	0	7815	8261	9523	9999	204.4%

Sursa: calcule proprii pe baza datelor INS

Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică pe tipuri de structuri

În numărul turiștilor cazati în unitățile de cazare turistică se cuprind toate persoanele (români și străini) care călătoresc în afara localităților în care își au domiciliul stabil, pentru o perioadă mai mică de 12 luni și stau cel puțin o noapte într-o unitate de cazare turistică în zone vizitate din țară, motivul principal al călătoriei fiind altul decât acela de a desfășura o activitate remunerată în locurile vizitate (INS).

La nivelul întregii zone au fost înregistrate creșteri substanțiale ale numărului de sosiri ale turiștilor. Astfel, orașul Cisnădie a înregistrat o creștere de peste 3800%. Comunele Șelimăr și Rășinari sunt singurele UAT-uri în cazul cărora se remarcă o scădere.

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Precum în cazul indicatorilor anteriori, în cazul evoluției pe tipuri de structuri turistice, creșteri însemnabile se remarcă în cazul pensiunilor agroturistice, a taberelor de elevi și preșcolari și a vilelor turistice.

Tabel 19: Evoluția sosirilor turiștilor pe structurile de primire turistică în Cisnădie și comunele din zonă în perioada 2008 - 2019

Structuri de primire	UAT	2008	2010	2012	2014	2016	2017	2018	2019	Modificare
Total	ORAS CISNADIE	183	1353	1807	3733	4338	6040	7067	7246	3859.6%
	POPLACA	0	0	0	915	1747	2269	2716	4628	100%
	RASINARI	6541	3379	5814	9250	6477	8025	6051	6254	-4.4%
	RAU SADULUI	961	1173	2187	4144	4149	5716	2117	1847	92.2%
	SADU	71	80	0	0	290	801	813	1280	1702.8%
	SELIMBAR	15999	5618	5324	2946	11978	14162	11985	12807	-19.9%
Hoteluri	SELIMBAR	0	1976	2701	1354	1004	1528	2124	4117	100%
Hosteluri	RASINARI	0	0	0	0	15	0	0	0	0%
Moteluri	SELIMBAR	13934	3592	2623	1592	4312	6358	5299	4326	-68.9%
Vile turistice	ORAS CISNADIE	0	0	0	0	571	590	617	475	100%
	POPLACA	0	0	0	114	1184	1455	1941	2530	100%
	RASINARI	0	0	0	0	536	588	0	0	0%
	SELIMBAR	0	0	0	0	383	559	259	1219	100%
Cabane turistice	POPLACA	0	0	0	0	182	390	360	337	100%
	RASINARI	1093	196	556	1633	0	0	0	0	-100%
Campinguri	ORAS CISNADIE	0	0	0	0	1227	1409	1563	1408	100%
Tabere de elevi si prescolari	ORAS CISNADIE	31	1353	1414	890	749	1036	851	929	2896.7%
	RAU SADULUI	0	957	1699	1789	1182	1697	1919	1749	100%
Pensiuni turistice	ORAS CISNADIE	0	0	393	2843	332	600	1107	1573	0%

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

-	POPLACA	0	0	0	0	12	0	0	0	0%
-	RASINARI	0	0	0	0	73	155	209	134	100%
-	SELIMBAR	0	0	0	0	903	0	0	0	0%
Pensiuni agroturistice	ORAS CISNADIE	152	0	0	0	1459	2405	2929	2861	1782.2%
	POPLACA	0	0	0	801	369	424	415	1761	100%
	RASINARI	5448	3183	5258	7617	5853	7282	5842	6120	12.3%
	RAU SADULUI	961	216	488	2355	2967	4019	198	98	-89.8%
	SADU	71	80	0	0	290	801	813	1280	1702.8%
	SELIMBAR	2065	50	0	0	5376	5717	4303	3145	52.3%

Sursa: calcule proprii pe baza datelor INS

Prin urmare, orașul Cisnădie a înregistrat creșteri substanțiale la nivel general în cazul tuturor indicatorilor analizați. Cu alte cuvinte, în perioada analizată orașul a cunoscut o evoluție pozitivă din perspectiva turismului. De asemenea, se remarcă creșterile înregistrate în ceea ce privește pensiunile agroturistice, atât în ceea ce privește capacitatea turistică (peste 1000%), cât și înnoptările (peste 2100%) și sosirile (peste 1700%). Totuși, trebuie menționat că acest trend se saraecă la nivelul întregii regiuni. Nu în utlimul rând, creșteri semnificative se remarcă și în cazul taberelor de elevi și prescolari. Cu toate că în cazul capacității de cazare creșterea este redusă (84.89), la nivelul înnoptărilor (5664.44%) și al sosirilor (2896.77) creșterile sunt remarcabile.

**CAPITOLUL XV. PROFILUL COMPETITIV ȘI REZILIENȚA ECONOMICĂ A
ORAȘULUI CISNĂDIE**

Reziliența economică

Această secțiune prezintă rezultatele analizei profilului competitiv și a rezilienței orașului Cisnădie. În acest sens, orașul Cisnădie a fost comparat cu alte orașe cu un profil asemănător, din Regiunea de Dezvoltare Centru.

Tabelul de mai jos prezintă evoluția populației orașului Cisnădie și a orașelor care au fost identificate ca având un profil similar, anume: Avrig, Cugir, Luduș, Râșnov, Sovata și Zărnești. După cum poate fi observat, deși există diferențe între nivelul populației acestor orașe, ele sunt totuși apropiate, acesta fiind un criteriu utilizat în identificarea potențialilor competitori ai orașului. Pe lângă acest criteriu, s-a luat în considerare și structura economică, respectiv ponderea însemnată (peste 35% din angajații întreprinderilor fiind în sectorul industrial).

Tabel 20: Populația orașelor comparate 2008-2018

UAT	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ORAS AVRIG	15308	15463	15543	15589	15609	15649	15668	15741	15684	15611	15556
ORAS CISNĂDIE	18275	18344	18471	18494	18560	18623	18779	18949	19347	20118	21029
ORAS CUGIR	29011	28746	28470	28117	27850	27506	27256	27067	26793	26470	26171
ORAS LUDUȘ	18201	18153	18105	18006	17912	17781	17710	17661	17607	17525	17526
ORAS RÂȘNOV	16785	16943	17121	17238	17305	17434	17472	17531	17726	17904	18095
ORAS SOVATA	10925	10871	10817	10829	10749	10716	10670	10600	10563	10434	10353
ORAS ZĂRNEȘTI	27164	27150	27136	27083	26954	26823	26765	26743	26652	26587	26543

Sursa: INS

Sistemele economice se confruntă cu diverse șocuri, cel mai important șoc recent fiind criza economică din anul 2008. Având în vedere acest aspect, este necesară identificarea măsurii în care comunitățile reușesc să facă față și să se adapteze ca urmare a acestor șocuri. Această capacitate

poartă numele de reziliență economică și este definită în literatura de specialitate ca fiind: “capacitatea unui loc dat (localitate, regiune, țară) de a rezista la un șoc, de a-și reveni după evenimente neașteptate și de a susține un trend de dezvoltare/creștere economică pe termen lung” (Di Caro, 2017).

Deși există numeroase modalități de măsurare a rezilienței economice, în această situație măsurarea va fi realizată pornind de la metodologia propusă de către Joint Research Centre of European Commission (JRC, 2020), pentru măsurarea rezilienței regiunilor din Uniunea Europeană. Aceasta distinge capacitatea de reziliență din punct de vedere al impactului crizei, revenirii după criză și a performanței pe termen mediu. Tabelul de mai jos prezintă modul în care aceste tipuri de reziliență sunt măsurate.

Tabel 21: Măsurarea rezilienței economice

Măsurarea rezilienței economice	Definiție	Capacitate
Impactul crizei		
Cât de mult a afectat criza financiar-economică acel indicator, respectiv acea dimensiune a economiei la nivel local?	Diferență între nivelul din timpul crizei (media anilor 2009 - 2011) și nivelul pre-criză (media anilor 2006-2008)	Absorbție
Revenire din criză		
Cât de mult și-a revenit acel indicator, respectiv acea dimensiune a economiei locale după criză?	Diferență între valorile cele mai recente (media anilor 2016 - 2018) și cele din timpul crizei (media anilor 2009 - 2011)	Absorbție și adaptare
Performanță		
Care este situația acelui indicator/aceia dimensiune a economiei locale în comparație cu nivelul pre-criză?	Diferență între valorile cele mai recente (media anilor 2016 - 2018) și și nivelul pre-criză (media anilor 2006-2008)	Adaptare și Performanță

Sursa: adaptare după JRC, 2020

Pentru măsurarea rezilienței au fost utilizați 3 indicatori, respectiv: numărul de salariați/1000 de locuitori, cifra de afaceri/capita (termeni reali), cifra de afaceri/angajat (termeni reali).

Interpretarea valorilor se face în următorul fel:

- În cazul Impactului/Absorției, valorile pozitive (>0) înseamnă că în cazul aceluși indicator, UAT-ul nu a fost afectată negativ de criza financiar-economică, valorile cele mai scăzute (punctul culminant al crizei) fiind mai ridicate decât cele dinaintea crizei; Cu cât sunt mai mari valorile (pozitive), cu atât mai puțin a fost afectată economia locală pe acea dimensiune/acel indicator;
- În cazul Revenirii din criză/Absorției și adaptării, valorile mai mari (și pozitive) semnifică creșterea valorilor aceluși indicator, respectiv revenirea/recuperarea după criză/șocul economic; cu cât sunt mai mari valorile pozitive, cu atât și-a revenit mai mult economia locală pe acea dimensiune/indicator;
- În cazul Performanței/Adaptării, valorile pozitive mari semnifică depășirea celor mai mari valori dinaintea crizei economice, respectiv performanța economiei locale în cazul aceluși indicator; cu cât sunt mai mari, cu atât este mai performantă economia respectivei comunități pe acea dimensiune/acel indicator.

Din perspectiva indicatorului salariați/1000 de locuitori, orașul Cisnădie a avut o evoluție negativă în perioada crizei economice, însă ulterior a înregistrat creșteri. Acest lucru este valabil în cazul tuturor orașelor analizate, cu excepția orașului Zărnești, acest fiind singurul oraș în care s-a înregistrat o creștere pe perioada crizei. Totuși, în mod surprinzător acesta a avut un trend negativ în perioada în care celelalte orașe au înregistrat un trend de creștere.

În ceea ce privește impactul pe care criza economică l-a avut asupra acestui indicator, se remarcă faptul că toate orașele, cu excepția orașului Zărnești au fost afectate de criză, deși intensitatea impactului diferă. Dintre orașele care au înregistrat o valoare negativă a acestui indicator, Cisnădie este cel mai puțin afectat. Din punctul de vedere al revenirii de după criză, orașul Cisnădie a avut o evoluție pozitivă, însă semnificativ mai redusă comparativ cu orașul Cugir și Râșnov. Orașul Cisnădie a înregistrat o evoluție pozitivă și în cazul performanței, însă, din nou, sub nivelul orașului Cugir sau Râșnov.

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Tabel 22: Reziliență economică – Salariați/1000 de locuitori: Impact, Revenire, Performanță

UAT	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Impact	Revenire	Performanță
ORAȘ AVRIG	148.0	152.1	151.8	112.9	100.9	108.5	97.1	102.5	115.4	121.5	130.8	124.3	113.7	-9.1	15.5	-27.7
ORAȘ CISNĂDIE	180.4	222.2	218.3	205.2	188.9	204.0	198.0	202.6	207.5	215.9	214.2	212.2	211.1	-7.6	13.1	5.5
ORAȘ CUGIR	183.9	217.0	204.1	176.7	187.1	204.9	205.0	220.6	240.8	241.4	248.6	250.9	259.5	-12.2	63.4	-51.3
ORAȘ LUDUȘ	145.3	147.9	134.0	113.4	116.3	129.1	130.4	121.3	125.2	119.0	133.6	133.6	137.6	-22.8	15.3	-7.5
ORAȘ RĂȘNOV	164.7	134.9	120.1	102.5	99.9	107.1	115.3	120.3	112.4	128.3	139.6	148.6	148.8	-36.8	42.5	5.8
ORAȘ SOVATA	261.5	286.6	254.6	236.8	223.6	210.2	208.9	218.3	228.0	236.9	219.3	222.5	255.0	-44.0	8.7	-33.3
ORAȘ ZĂRNEȘTI	150.1	179.1	187.7	177.2	179.9	183.2	182.9	169.1	153.1	157.3	137.9	146.8	136.6	7.8	39.7	-31.9

Sursa: prelucrare proprie date ONRC și INSSE

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030

Indicatorul cifra de afaceri/capita a cunoscut o creștere constantă în cazul orașului Cisnădie, pe tot parcursul perioadei analizate. Totuși, acest trend se remarcă și în cazul celorlalte orașe analizate, cu excepția orașului Zărnești, care a înregistrat scăderi considerabile pe întreaga perioadă.

În ceea ce privește impactul crizei, orașul Cisnădie se situează cel mai bine, fiind orașul care a fost cel mai puțin afectat. Totuși, în ceea ce privește revenirea de după criză și performanța pe termen mediu, Cisnădie este depășit de orașul Cugir și Râșnov. În mod evident, faptul că nu a fost afectat de criză poate să explice poziția inferioară în termeni de revenire și performanță. Cu alte cuvinte, aceasta nu implică în mod necesar un aspect negativ.

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Tabel 23: Reziliență economică - Cifra de afaceri/capita: Impact, Revenire, Performanță

UAT	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Impact	Revenire	Performanță
ORAȘ AVRIG	10593	12499	11660	8751	8590	10465	10213	10319	10440	11625	12642	14433	13874	-2315	4381	2066
ORAȘ CISNĂDIE	10375	13949	17187	18309	19304	20076	21328	21206	22828	24554	25649	27343	28861	5993	8055	13448
ORAȘ CUGIR	14083	15449	21764	18950	18891	22701	20645	21161	26715	28662	32096	33040	35062	3082	13219	16301
ORAȘ LUDUȘ	13365	14878	15537	15466	17746	18589	23667	23891	28208	23777	28086	29662	28014	2674	11320	13994
ORAȘ RĂȘNOV	9359	11481	13930	11148	12290	13835	15035	15915	15752	18985	21831	26026	27289	834	12624	13459
ORAȘ SOVATA	18709	21918	20711	19040	16792	15866	17124	17591	19431	21084	22995	25770	29740	-3213	8936	5722
ORAȘ ZĂRNEȘTI	64863	49787	51795	36322	36542	23057	19497	17965	17808	17887	18183	19588	22403	23503	11916	36424

Sursa: prelucrare proprie date ONRC și INSSE

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE
ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE PENTRU ORIZONTUL 2021-2030**

Evoluția indicatorului cifra de afaceri/ angajat, care măsoară productivitatea muncii, este prezentată în tabelul 23. Se remarcă faptul că valoarea acestui indicator a avut un trend pozitiv în cazul orașului Cisnădie, anul 2009 fiind singurul în care o scădere mai substanțială a avut loc. Cu toate că acest indicator nu a fost puternic afectat de criza economică, orașul Luduș și Râșnov au rezistat mai bine la impactul crizei. Din perspectiva revenirii și a performanței, orașul Cisnădie este în continuare devansat de către orașele menționate anterior.